

OIHARTZUN KOMUNIKATIBOA

Garabide Elkartea 2017

- **Egunkariak : 17 agerpen**

1. Ipar Euskal Herriko Hitza: “20. KORRIKA: Egitaraua” (martxoak 3)
2. Irutxuloko Hitza: “HERRI KOMUNIKABIDE ETA HIZKUNTZA MINORIZATUEN INGURUKO JARDUNALDIA, KOLDO MITXELENAN” (ekainak 28)
3. Diario Vasco: “Jardunaldia: “Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa” (ekainak 28)
4. Deia: “*Durango colaborará para recuperar un idioma de Colombia*” (abuztuak 31)
5. Berria: “*Trukea ere bada biziberritzea*” (urriak 5)
6. Goierriko Hitza: “*Herri indigenen hizkuntza gutxituei buruzko solasaldia bihar Igartzan*” (urriak 10)
7. Diario Vasco-Goerri: “*En apoyo de las lenguas minoritarias*” (urriak 11)
8. Noticias de Gipuzkoa Debagoiena: “*Garabide ofrece formación en lenguas minorizadas*” (urriak 12)
9. Noticias de Gipuzkoa-Goierri: “*La importancia de las lenguas minoritarias*” (urriak 13)
10. Gara: “*Euskararen biziberritze herrena, bertze komunitateen inspirazio*” (urriak 15)
11. Diario Vasco-Debagoiena: “*Presentación del curso intensivo en dirección y revitalización de la lengua*” (urriak 15)
12. Diario Vasco: “*Aunque la situación del euskera haya mejorado, no olviden los malos tiempos*” (urriak 17)
13. Noticias de Gipuzkoa: “*Una delegación de comunidades lingüísticas minorizadas visitan la diputación*” (urriak 18)
14. El Comercio – EKUADOR: “Encuentro José Quimbo, vicealcalde de Otavalo, fue uno de los ponentes del curso de revitalización de la lengua, en España” (urriak 23)
15. Diario Vasco-Debagoiena: “*Clausura del curso de dirección de revitalización de la lengua, de Garabide*” (azaroak 2)
16. Deia: “*Durango, al rescate de una lengua indígena colombiana*” (azaroak 2)
17. El Correo: “*Los jóvenes desconocen cuál fue el proceso de recuperación del euskera*” (azaroak 4)

- **Aldizkariak: 8 agerpen**

18. Argia “Euskararen posizioa” (otsailak 26)

19. Revista Pueblos: *“TOPAKETA “HIZKUNTZA MINORIZATUAK ETA IRRATI LIBREAK”* (ekainak 26)
20. Goienkaria: *“Hainbat komunitatetako hamabi kidek ikastaroa jasoko dute* (urriak 6)
21. Goiberri: *“Zuek euskaraz, nik zergatik ez?”*(urriak 20)
22. Goienkaria: *“Euskara hizkuntza gutxituendako ispilu”* (urriak 27)
23. Beasaindik - Beasaingo udal aldizkaria-: *“Elkarrizketa Jon Sarasuari, Garabideko Lehendakariordea”* (azaroa)
24. Argia: *“Ez diogu kolonizatu izateari utziko hezkuntza sistema irauli artean”* (abenduak 3)
25. Argia: *“Gure hizkuntzak ez zuela ezertarako balio sartu nahi izan digute buruan”* (abenduak 24)

- **Telebistak: 6 agerpen**

26. Goiena telebista: *“Hamabi parte-hartzailerekin, abian da hizkuntzen biziberritzeari buruz Garabidek antolatutako ikastaldia”* (urriak 4)
27. Goierri irratia telebista: *“Hizkuntza gutxitudun komunitateetako ordezkariak Beasainen izan dira Garabideren eskutik”* (urriak 10) + Twitter
28. Xaloa telebista: *“Beltzean mintzo dokumentalaren proiektioa/ Barañaingo liburutegia”* (urriak 30)
29. Goiena telebista: *“Hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldiaren amaiera ekitaldia egin dute Garabidekoek”* (urriak 31)
30. Sarance Visión (Ekuador)
31. UTV Canal Universitario (Ekuador)

- **Irratiak: 25 agerpen**

32. *“Batu estandarra euskalki guztietako kolorez zipriztindu daiteke, ez alderantziz”.* (urtarrilak 18)
33. *“Etxeko leihotik, udazkenean gurekin izan zirenen oihartzunak ikusten dira”* (otsailak 15).
34. *“ Hizkuntzak galeran ikusita, euskara biziberritzeko estrategiak zabaldu behar dira”* (martxoak 15)
35. *“Indigenek, eskubide aitortzan aurreratu arren, arrisku bizia dute Kolonbian”* (maiatzak 16).
36. *“Bertzeekin trukatur, ikusten da eredu elebakarra ez dela interesgarria”* (ekainak 13)

37. "Kaxubian, komunitateak berak ekin dio oraina eraikitzeari, gerorako abiapuntu gisa". (irailak 13)
38. Bilbo hiria irratia (urriak 6)
39. Radio Euskadi –La casa de la palabra: (urriak 6)
40. Info 7: "Garabide, hizkuntza gutxituen berreskurapenean topaleku" (urriak 10)
41. Oiartzun irratia: "Udalaren tarte: Garabide". (Urriak 11)
42. Info 7: "Kolonizazioak lurrez desjabetu eta gutxiengo bilakatu ditu maputxeak beren etxean"
43. Segura irratia (urriak 11)
44. Euskadi irratia: "Aran bailarako gonbidatuak eta hizkuntza gutxituetako ordezkariak, Lesakan" (urriak 15)
45. Hala Bedi irratia – Hizpidea (urriak 23)
46. Hala Bedi irratia – Kantoia (urriak 26)
47. Hala Bedi irratia – Suelta la olla: "Milouda El Hankari El Bouzidi (socióloga): Hay una diversidad y Marruecos tiene que aceptarla" (azaroak 7).
48. Info7: "Hizkuntza gutxituen hamabi komunitateren etorkizunerako ametsak bildu ditugu" (azaroak 9).
49. Info7: "Hasiko dira Walmapuko nekazari eta kaletarren seme-alabak euren hizkuntza maitatzen" (abendua 12)
50. Bizkaia Irratia: "Ekuadorren 14 hizkuntza hartzen dira aintzat" (abendua 26)
51. Radio Armonia (Ekuador)
52. Radio Alborada (Ekuador)
53. Radio Máxima (Ekuador)
54. Radio Los Lagos (Ekuador)
55. Radio La Premier (Ekuador)
56. Radio Activa (Ekuador)

- **Komunikabide digitalak: 17 agerpen**

57. Durangon.com: "Durango colabora en la protección de lenguas amenazadas a través de la asociación Garabide" (abuztuak 29)
58. Anboto: "Kolonbiako Nasa Yuwe hizkuntza indartzen lagunduko dute Durangotik" (abuztuak 30)
59. Anboto: "ANBOTO maputheen herrira heldu da" (irailak 5)
60. Goiena (urriak 4)

61. Mondraberri: "Hizkuntza gutxiagotguen ordezkariari harrera egin die Mondraberri.eus atariak" (urriak 11)
62. Plazaberri "Revitalización de las lenguas / Hizkuntzen berpiztea" (urriak 26):
63. Oiartzuarrak: "Amerikako hizkuntza indigenei buruzko dokumentala eta solasaldia Oartzunen" (urriak 26)
64. Goiena (urriak 31)
65. Anboto: "Nasa Yuwe hizkuntza berreskuratzeko lanean dabiltzan lau koloniar ANBOTOn izan dira" (urriak 31)
66. Mugalari: "Las semillas de la vida' de dos idiomas indígenas: euskara y nasa yuwe" (azaroak 1)
67. Lan ta lan (Emun): "Ordezkari indigenak Copreci kooperatiban" (azaroak 2)
68. Mondraberri: "Hizkuntza gutxituak indartzeko 12 lagunek Garabiderekin ikasi dute" (azaroak 5)
69. Plazaberri (azaroak 6)
70. La hora – ECUADOR: "José Quimbo: Sí es posible fortalecer la lengua Kichwa" (azaroak 10)
71. Últimas noticias – ECUADOR: "Iniciativa a favor del Quichwa" (azaroak 13)
72. Imbabura en línea@ – ECUADOR: "Autoridades impulsan revitalización de la lengua kichwua" (azaroak 13)
73. Anboto: "Paula Huennumilla maputxeak ANBOTO bisitatu du" (azaroak 16)

- **Erakundeen webguneak: 22 agerpen**

74. Euskadiko GGKEen Koordinakundea: "Hizkuntza minorizatuak eta irrati libreak" (ekainak 28)
75. Bagera: "Jardunaldia: "Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa" (ekainak 28)
76. Barañaingo udala: "Jornada rehabilitación de las lenguas (castellano)/ Hizkuntzak biziberritzen jardunaldia (gaztelaniaz)". (Irailak 28)
77. Bilboko Udaleko zinegotzia, Alba Fatuarte - Twitter (urriak 6)
78. Soziolinguistika klusterra: "Hasi da buruzagi indigenentzat hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoa" (urriak 4)
79. AEK - Twitter (urriak 9)
80. Beasaingo udala: "Hizkuntza gutxiagotzuak diduzten herrialdeetako ordezkariari harrera egingo die udalak"(urriak 9)
81. Barañaingo udala (urriak 9)

82. Beasaingo udala: “El Ayto. colabora con Garabide en la labor de revitalizar las lenguas minoritarias”/ “Udala Garabiderekin elkarlanean hizkuntza gutxiagotuen alde” (urriak 10)
83. Azkue Fundazioa: “Garabidek antolatutako Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko Ikastaldi Trinkoa”(urriak 10)
84. Emun – Twitter (urriak 11)
85. Garaziko Gaztetxea – Facebook:” Gau huntan momento goxoa pasa dugu Gaztetxean Hego Amerikako populuetao ordezkari batzuekin” (urriak 14)
86. Usurbileginez.com: “Urriaren 22an ‘Mundualdia’ jaialdia ospatuko da Usurbilen” (urriak 16)
87. Beasaingo udal euskaltegia: “Asociación Garabide: curso en el euskaltegi municipal. Garabide elkarteko ikastaldia Udal Euskaltegian”. (urriak 19)
88. Copreci Koop.E.: “Coprecik Garabide hartu du. / Copreci recibe a Garabide” (urriak 25)
89. Patxi Baztarrikaren bloga: “Garabidek antolaturiko ikastaldia hizkuntza gutxituen biziberritzeko prozesuen gidaritzari buruz. / Garabide: Curso de liderazgo en revitalización lingüística” (urriak 26)
90. Arizmendi Ikastola: “Batxilergoaren lehenengo proiektua abian” :(urriak 30):
91. Kurutziaga Ikastola: “Bizitzagatik eta lurraldeagatik borrokatu gara. Hizkuntzaren ordua da” / “Hemos luchado por la vida y el territorio. Es la hora de la lengua.” (azaroak 2)
92. Kurutziaga Ikastola: “Nasa herriko ordezkariak ikastolan” / “Visita representantes del pueblo Nasa” (azaroak 2)
93. Arizmendi Ikastola : “Ikastolako partaideak HBE aditu tituluko ikasleen agur ekitaldian” (azaroak 6)
94. Barañaingo udala: “Barañaingo alkateak Hamaika amets eta beste bat gehiago agur ekitaldian parte hartu zuen” (azaroak 6)
95. Zornotzako barnetegia: “Egin dezagun mapuzugunez maputxeak izateko” (azaroak 24)

EGUNKARIAK

IPAR EUSKAL HERRIKO HITZA

© Bob Edme / IPARLA

Iparraldeko Hitza martxo 3, 2017

20. KORRIKA: Egitaraua

Korrika aitzin

MARTXOAK 3, ostirala**Atharratze, 20:00:** Korrikaraoke, Prefostaren egoitzan.**8, asteazkena****Baiona, 20:00:** *Euskararen lau aurpegi* dokumentala eta *Korrika* argazki erakusketaren estreinaldia. Kalostrape ostatuan.**11, larunbata****Donazarre, 20:00:** Korrika gaua: *Euskararen lau aurpegi* dokumentala; *Duda* ikuskizuna; ikasleak kantuz. Lutxibordan.**14, asteartea****Baiona, 19:00:** *Beltzean mintzo* dokumentala eta Garabideko Karine Etxeberrirekin solasaldia. Zizpa gaztetxean.**17, ostirala****Irisarri, 20:00:** Bob Edme, Daniel Velez eta Kepa Etxandiren Korrikako argazki erakusketa (martxoaren 31 arte). Irisarri Ospitalean.

IRAKURRIENAK

Euskal Herria Zuzenean 1998, Arrosa

Urtez urteko Euskal Herria Zuzenean festibaleko artxiboa argitaratzea proposatzen dizue..

“Elkartasun Forma Berriak, Sinpleak Asmatu Behar

‘Mugi daitezen harri manifestaldia antol: dute Bagoaz eta Sar bihar,...

Iraultza Eta Hizkunt

Garaiko eztabaiden euskararen errealitatearen argigarri, ‘Frantses Iraultzaren hizkuntz politika...

Gizarte Euskalduna Zenekoa

‘Othoi çato etchera’, Lapurdum aldizkariaren ale berezia aurkeztu be du...

LABentzat, Ipar EHI Lehen Indar Sindik Ordezkatzen

Proiekzio jokoetan i da LAB, emaitzen analisi zalantzarri proposatuz, baina...

18, larunbata

Maule, 09:00: *Zergatik ez?* Euskaraz haboro ausartzeko tailerra. Maulen.

Baiona, 11:00: Maika Etxekopar eta Elodie Baffaloren kantu, piano eta irakurketa saioa. Baionako Euskal Erakustokian.

21, asteartea

Baiona, 19:00: *Hizkuntza politika Frantziako iraultzan*, Egoitz Urrutikoetxearen hitzaldia. Gaztetxean.

22, asteazkena

Baiona, 19:30: *Etxea eta etxekoak*, Daniel Landarten hitzaldia. Kalostrape ostatuan.

23, osteguna

Hendaia, 19:00: Bertso saioa, Bakarxoko ostatuan.

Biarritz, 20:30: Eric Truffaz Quartet eta Amoranteren kontzertuak, Atabalen.

24, ostirala

Uztaritze, 19:30: Pauline eta Juliette, Ttirritta ostatuan.

Baiona, 20:00: Bertso musikatua, Beñat Gaztelumendi, Odei Barroso, Maddalen Arzallus eta Nahia Sasco bertsolariekin, Kalostrape ostatuan.

26, igandea

Hazparne, 09:00: *Hazparne oinez* ibilaldi komentatua.

Donapaleu, 12:00: Kantu bazkaria.

28, asteartea

Baiona, 19:00: Hitzaldia euskal Wikipediaz, Galder Gonzalezekin, Zizpa gaztetxean.

31, ostirala

Baiona, 19:30: Mikel Antzaren *Ametsak ere zain* liburuko olerki errezital musikatua, Josu Landak, Gotzon Barandiaranek eta Itziar Castrillok emanik, Zizpa gaztetxean.

Hazparne, 22:00: Joseba Tapia eta Besamotzak taldearen kontzertua, Ttattolan.

APIRILAK 1, larunbata

Biarritz, 19:00: Kabareta eta Ruper Ordorikaren kontzertua, Atabalen.

Maule, 19:00: *Francoren bilobari gutuna* antzezlan, zineman.

Maule, 21:00: Pette Etxebarria eta Pantxix Bidarten soinu, kantu eta bideo emanaldia.

Maule, 23:00: Pecozza taldearen kontzertua, Zinka ostatuan.

KORRIKA IRAGATEAN**Apirilak 2, igandea**

Donibane Garazi, 10:00: Korrika besta: taloak eta ostatua Iparralai musika eskolak alaiturik; Kontrabanda taldea; dantzak, merkatu estalian.

Biarritz, 12:00: Bazkaria Xutik taldeak alaiturik, Plaza Berri trinketeko ostatuan.

Hiriburu, 12:00: Aperitifa, Uhainaren egoitzan.

Uztaritze, 12:00: Bazkaria eta haurrendako animazioak, Latsan.

Hiriburu, 13:30: Taloak, Saltoka taldeak alaiturik, Hiriburuko ikastolan.

Ziburu, 14:00: Animazioak, dantzak, kantu, musika, salda beroa, eta edariak, Ziburuko plazan.

Baiona, 15:00: Nat eta Watsonekin karaokea, Kalostrape ostatuan.

Uztaritze, 17:00: Korrikaren ondotik, askaria, Latsan.

Baiona, 18:00: Nat eta Watson, Kalostrape ostatuan.

Itsasu, 19:00: Xabaltx eta Foisis jaunen kontzertuak, Goxoki gaztetxean.

Apirilak 3, astelehena

Irisarri, 12:00: Taloak eta musika.

Apirilak 4, asteartea

Baiona, 18:15: Koldo Ameztorein *Korrika Labirintoa*, mediatekan.

Apirilak 7, ostirala

Pausu, 19:00: Euskal kantuen gaua, Xaia ostatuan.

PARTEKATU ARTIKULU HAU

Facebook

Google+

Twitter

Aurreko albistea

Jean Abeberri 'Koko' hil da

Hurrengo albistea

Primadera

Editorea - Responsable d'édition:

**EUSKAL KOMUNIKABIDEAK
S.A.R.L.**

Egoitza soziala - Adresse du siège
social: Lisses karrika, 3, 64100
Baiona / 3, rue des Lisses, 64100
Bayonne.

Zuzendaria - Directeur de

Publication: Iñaki Etxeleku

Numéro de CPPAP-en zenbakia:
0518 Y 91 020.

Numéro de SIRET-en zenbakia:
44989312200027 Code NAF- en
kodigoa: 5811Z

ISSN 2491-1666

Kontaktua: ieh[a bildua]hitza.eus

| Pribatutasun politika

| Cookie politika

| Lege oharra

BERRIAK ◦ ELKARRIZKETAK ◦ EUSKARA ◦ EUSKAL ELKARGOA ◦ GATAZKAREN KONPONBIDEA ◦ EHZ FEST

Irudiak Harpidetza Izan Sustatzaile Txokoa HITZA TB Zerbitzuak Zorion-Agurak

IRUTXULO

HITZA

BILATU

ALBISTEAK AUZOAK ASTEKARIA MULTIMEDIA IRITZIA AGENDA JAIK KOMUNITATEA TXOROSKOPOA

Nork: Inaxio Esnaola -Eka 28, 2017

HERRI KOMUNIKABIDE ETA HIZKUNTZA MINORIZATUEN INGURUKO JARDUNALDIA, KOLDO MITXELENAN

Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa izeneko jardunaldia egingo dute ostiral honetan, hilak 30, Koldo Mitxelena Kulturunean. Europako hizkuntza minorizatuak biziberritzeko helburuarekin diharduten irratilibreen arteko elkarlana sustatzea dute helburu.

Beste hiru xede nagusi ditu ostiraleko jardunaldiak. Europar Batasunean Komunikazioaren demokratizaziorako sortutako prozesuen arteko trukaketa eta ikasketarako espazio bat sortzea, herri-komunikabideen bidez euskara biziberritzeko Euskal Herriko esperientzia balorean jartzea, eta eztabaida eta analisia sortzea komunikazioak hizkuntza gutxituak biziberritzeko izan dezakeen baloreaz.

Egitaraua:

- 09:30-10:00. Aurkezpena. Hizlariak: Fernando San Martin (GFA Lankidetzazuzendaria), Ainhoa (Arrosa Sarea), Eneko Calle (Bakea eta Duintasuna Elkarte) eta Isabel Lema (AMARCeKo ordezkaria).
- 10:00-11:30. Irratigintza eta hizkuntza minorizatuak Euskal Herrian, Europan eta Latinoamerikan. Hizlariak: Arantza Gutierrez Paz (EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea), Andoni Barreña (Garabide elkarte) eta Ander Bolibar (Garabide elkarte). Moderazioa: Aitziber Zapirain (Antxeta Irratia).
- 11:30-12:00. Atsedena.
- 12:00-14:00. Tokiko irratietatik ikasten. Hizlariak: Isabel Lema (Galiziako CUAC Irratia), Fanny Lartigot eta Lauriane Tresserre (Okzitaniako FIMOC irratia), Lou Millour eta Metig (Bretainiako Radio Kerne) eta Aitziber Zapirain (Antxeta Irratia). Moderazioa: Eneko Calle (Bakea eta Duintasuna Elkarte).

HIZKUNTZA JARDUNALDIA

INAXIO ESNAOLA

AZKENAK

ONDARRETAKO HARRIAK KENTZEKO ZERBITZUA KONTRATATUKO DU UDALAK

KULTUR PROPOSAMENAK JASOTZEKO EPEA IREKI DU KONTADORES ZENTROAK

AGUR KANTUA AURKEZTU DU LAUROBA TALDEAK

Canillo - Vitivola Ribagrossa 2	Soldeu - Nou Confort Apartaments Ed. Mirador de Bordes	El Tarter - Nou Confort Apartaments Ed El Tarter	El Tarter - Nou Confort Apartaments Ed.Malva	El Tarter - Tarter Mountain Suites
Muy bien 8.3	Fabuloso 8.7		Fabuloso 8.9	Fabuloso 8.7
Reserva	Reserva	Reserva	Reserva	Reserva

Agenda

Arte
Desde el 1 de enero
al 31 de diciembre
**Eureka! Zientzia
Museoa**

Turismo
Desde el 1 de enero
al 31 de diciembre
**Aquarium - Palacio
del Mar**

Música
21 de febrero
**Concierto: No More
Blues**

Escena
22 de febrero
**Espectáculo de
Danza: Iñaki
Azpillaga, Matxalen
Bilbao**

Escen
22 de
**Teatr
John**

Hitzaldiak

Jardunaldia: "Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa"

DONOSTIA-SAN SEBASTIÁN

LUGAR. Koldo Mitxelena Kulturunea
FECHA. 30 de junio
Entrada libre

HORA.
PRECIO.

Bakea eta Duintasuna Elkarrean antolatutako, "Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa" jardunaldia.

Hedabideak dira, gaur egun, hizkuntzaren barne bizitza eta kohesioa erakusteko tresnarik eraginkorrenetakoak. Hizkuntz komunitate baten partaideen kultura ekoizpenak argira ateratzeko leihoak dira, hizkuntzaren beraren bizitasunaren isla, munduarekin komunitate horrek nahi duen harreman motaren neurtzaileak, eta, batez ere, hiztunen arteko hartu emanaren sakontasun eta mailaren ziurtagiriak. Hedabideen bidez komunitateek elkarren berri izaten dute, eta hedabideen bidez haien buruaren berri ematen diote munduari. Hedabideen garrantzia, horregatik, funtsezkoa da hizkuntzen berreskuratze prozesuetan. Jardunaldi honekin Europako hizkuntza minorizatuak biziberritzeko helburuarekin diharduten irrati librearen arteko elkarlana sustatu nahi dugu, hurrengo helburuekin:

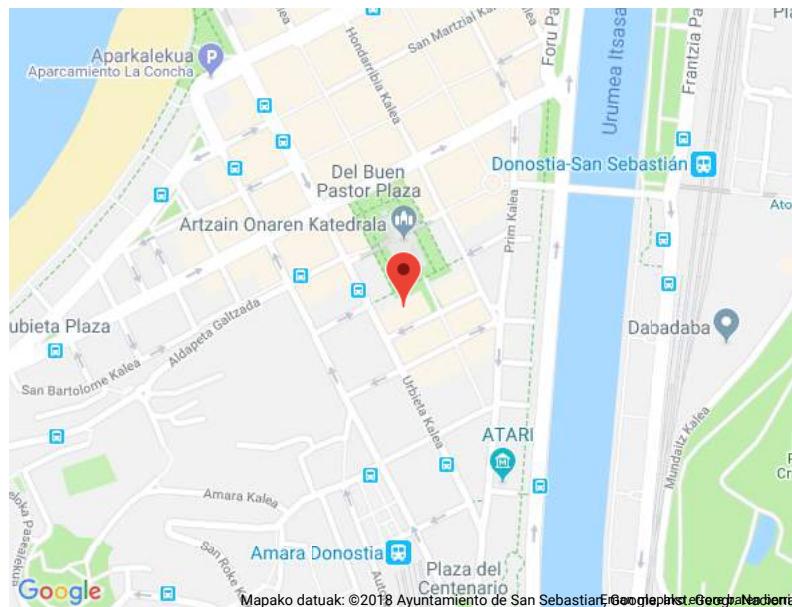
- Europar Batasunean Komunikazioaren demokratizaziorako sortutako prozesuen arteko trukaketa eta ikasketarako espazio bat sortu;
- Herri-komunikabideen bidez euskara biziberritzeko Euskal Herriko esperientzia balioan jarri; eta,
- Eztabaida eta analisisa sortu komunikazioak hizkuntza gutxituak biziberritzeko izan dezakeen balioaz.

Tokia: Areto nagusian.

Egitaraua:

- **09:30etik 10:00etara:** Aurkezpena.
 - **Partaideak:**
Fernando San Martin, GFA Lankidetzazuzendaria.
Ainhoa, Arrosa Sarea.
Eneko Calle, Bakea eta Duintasuna Elkartea.
Isabel Lema, AMARCEko ordezkaria.
- **10:00etatik 11:30era:**
 - **Hitzaldia:** "Irratigintza eta hizkuntza minorizatuak EHan, Europan eta Latinoamerikan".
 - **Hizlariak:**
Arantza Gutierrez Paz, EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea.
Andoni Barreña / Ander Bolibar, Garabide Elkartea.
 - **Moderadora:** Aitziber Zapirain, Antxeta Irratia.
- **11:30etik 12:00etara:** Atsedenaldia.
- **12:00etatik 14:00etara:**
 - **Hitzaldia:** "Tokiko irratietatik ikasten".
 - **Hizlariak:**
Isabel Lema, CUAC Irratia (Galizia).
Fanny Lartigot / Lauriane Tresserre, FIMOC (Okzitania).
Lou Millour / Metig, Radio Kerne (Bretaina).
Aitziber Zapirain, Antxeta Irratia (EH).
 - **Moderador:** Eneko Calle, Bakea eta Duintasuna Elkartea.

Hizkuntza: Euskara (aldibereko itzulpena egongo da ingelesa eta frantsesetik).

euskera-castellano

Buscador

Introduzca un término de búsqueda

Gipuzkoa (361) ▼

Tipo de evento ▼

Localidad ▼

Subcategoría ▼

< **Febrero 2018** >

[Inicio](#) > [Bizkaia](#) > [Durangaldea](#)

Durango colaborará para recuperar un idioma de Colombia

El convenio fue firmado entre el área de cooperación del ayuntamiento local y la asociación Garabide

A. SALTERAIN - Jueves, 31 de Agosto de 2017 - Actualizado a las 09:38h

[Comental](#)

G+

[Twitter](#)

[Me gusta](#)

[Compartir](#)

Durango - El área de Cooperación del Ayuntamiento de Durango ha firmado un convenio de colaboración con la asociación Garabide, dedicada a la protección de lenguas amenazadas y a la revitalización lingüística, con el objetivo de ayudar a la recuperación del idioma colombiano Nasa Yuwe.

La subvención de 16.000 euros se destinará a acompañar en la formación y capacitación de los profesores indígenas Nasa Yuwe hablantes, tomando como referencia la experiencia vasca de incorporación de su lengua y cultura a la escuela y a la enseñanza de la lengua a adultos. La formación será impartida por profesorado de centros de Durango y se desarrollará tanto en esta localidad, a donde se desplazarán profesores colombianos, como en el país andino. La idea es que las comunidades escolares vascas y nasas se enriquezcan mutuamente. En el proyecto colabora también la Cátedra Unesco de Patrimonio Lingüístico Mundial.

La teniente de alcaldesa y responsable del Área de Cooperación, Pilar Ríos, destacó que "el compromiso del Ayuntamiento con la solidaridad, en este caso se plasma en la defensa de una lengua que precisan de ayuda para evitar que desaparezca. Además, desde aquí podemos aportar mucho dadas las experiencias que se han desarrollado durante décadas para preservar y aumentar en todo lo posible el uso del euskera". Todo ello se llevará a cabo a través de la asociación Garabide que se creó para desarrollar la cooperación lingüística e identitaria.

Bilboren zaporea berreskuratzen dugu.

[BIDEOA IKUSI](#)

ORO-K BONTSUMO ARDUATSUA AHOKATZEN DU. 5°

Más sobre Durangaldea

Una avería en la caldera de las escuelas de Atxondo obliga a cerrar el colegio

Garabide elkarteak gonbidatuta, zortzi hizkuntza gutxitutako hamabi hiztun daude egunotan Euskal Herrian, hizkuntza gidaritzari buruzko ikastaldi bat eginen. Esperientzien trukea «oso aberasgarria» izaten ari da Maroko, Ekuador, Txile eta Kolonbiako eragileentzat • Maitte Alustiza

Trukea ere bada biziberritzea

AZNÓN/ONDINA / ARGAZKI PRES

«Amazigera ez zen onartzen lehen; ofizial eginda, orain aitortuta dago»

Milouda El Hankari

Amazigera hiztuna eta kulturen arteko bitartekaria

Ama hizkuntza tarifita du Milouda El Hankari, amazigerak Marokon dituen hiru aldaeretakoa bat. Afrika iparraldeko amazigerak da El Hankari, Rifeko amazigerak, Arrif-, eta etxetik jaso du hizkuntza. Hala definitu ditu amazigera hiztunak: «Ikasi ez dugun hizkuntza bat hitz egiten ez dugun hizkuntza bat ikasten dugu». Izan ere, herrialdean arabiarra da nagusi, eta, amazigeraren alde pausok ematen ari diren arren, «hizkuntza dominatua» da oraindik ere.

Hizkuntza biziberritzeko «lehen pauso» gisa, hizkuntza ofizial egin izana aipatu du. «Lehen ez zen onartzen, eta amazigeraren aldeko militanten pertsekuzioa zegoen; 2011tik, ofizial eginda, aitortuta dago». Dena den, amazigera ezin da ad-

ministrazioan erabili. «Bakarrik zure etxean hitz egin dezakezu, familiarekin, zure herrian eta inguruan». Marokok ematen dituen hiztun kopuruak ere ez da fio: «Galdere tranpa bat eginen dute dauka ateratzeko; galdetzen dute ea hizkuntza hitz egiten eta idazten dakizun, eta askok, noski, ez dakite idazten». Amazigerari eusteko, etxectan emakumeek egindakoa oso garrantzitsua izan dela dio, baita Ircam Institutuak «hizkuntza eta kultura agerian uzteko» egiten duen lana ere: «Eskoletan sarzako ahalegin handia egin du, baina Rif inguruan, adibidez, oraindik ez dago».

Aurrera egin arren, amazigen aldeko mugimendua jasaten ari den egoera gogor kritikatu du. El Hankari azaldu duenez, bera ezzen Euskal Herrira etortzekoa, bazik eta Nasser Zafafi kidea: «Rifeko Hirak herri mugimenduen burua da, eta gaur egun atxilotuta dago kalera ateratzegatik, aldarrikapen sozialak, kulturalak eta ekonomikoak egiteagatik. Separatistatzat akusatatu zuten, eta fiskala gehieneko zigorra eskatzen ari da. Lauretundik gora atxilotu daramatzagu. Preso politikoaren askatasuna aldarrikatzen dut». Traban gainetik, ordea, nabarmendu du gazteen artean badagoela kontzientzia

hizkuntza biziberritzearen garrantziaz, baita «sorkuntza handia» ere. Irabieran jarri du itzaropena: «Rifen, tarifita jende askok erabiltzen du; teknologia berriekin jendea hasi da klazten, nahiz eta gramatika aldetik eta ez dakigun ondo».

AZNÓN/ONDINA / ARGAZKI PRES

«Hiztunen ahalduntzea da biziberritzera eramango gaituena»

Jose Quimbo

Otavaloko alkateordea (Ekuador)

Kitxua biziberrit dadin, erakundeetatik politika publikoak «antolatu eta martxan jarri» nahi ditu Jose Quimbok. Quimbok, zehazki, Ekuadorko Otavaloko kantonamenduko izen bereko udaletik eragin nahi du; izan ere, udalaren alkateorde da egun, «herriak bada erabakita».

Quimbok emandako datuen arabera, Ekuadorren hamalau hizkuntza daude, hamalau milioi biztanle dira, eta horietatik hiru milioi dira kitxua hiztunak. «Zifra ofizialen arabera, ordea, kopurua nabarmen txikiagoa da». Zifretatik harago, baina, kitxua komunitatearen izaerari erreparatu dio: «Gure herriaren identitate puntu garrantzitsuenetako bat hizkuntza da, bere filosofia, bere antolaketa modua, ekolozpen modua, eta, alde horretatik, herri kosmopolita eta uiber-

tsala izan arren, eta poliglota kasu batzuetan, adierazleek erakusten dute gazteen artean gutxitu egin dela ama hizkuntzaren erabilera eta praktika». Horregatik etorri da Euskal Herrira, gainerakoekin esperientziak trukatzera eta «biziberritzeko bidean jarritzera».

Hizkuntza arloan, kitxua irakasteko «ahalegina» eginen ari direla dio Quimbok, baina, gaur egun, gobernuak «transizio garai batean» dago –Lentin Morenok ordezkatu zuen, maiatzean, hamar urtez presidente izan den Rafael Correa-: «Gobernu berri batekin gaude, baina berriro ekin dio kulturarteko irakaskuntza elebidun eskaintzen zuten espazioak irekitzeari». Horretaz gain, beste hainbat egitasmo ere martxan dituzte; besteak beste, Ekuadorko herrien antzinako zientzien eta teknologien institutu bat sortzen ari dira, eta onartzeko bidean da lege organiko baten proiektua, herrien eta nazionalitateen hizkuntza eskubideen ingurukoa.

«Gure herriaren identitate puntu garrantzitsua bat hizkuntza da, bere filosofia, bere antolaketa modua, ekolozpen modua...»

Quimboren nazionalitateen normalizazioa eta idazketaren estandarizazioa tritsko dira «herri indigenok eta estatuek, klase politikoak, aktore ekonomikoak eta kultur kudeatzaileek ulertzen dugunetan interkulturalitatearen praxian, eguneroko herrien elkarbizitzan».

JAIEN FORTANETA/ARGAZKI PIREZ

«Ikusi genuen AEKren moduko zerbait egin genezakeela»

Paula Onesima Huenumilla

Txileko Mapuche Mapuzuguletuari erakundeak ordezkaría

Mapuzungunaren hiztun berria da Paula Onesima Huenumilla. 25 urte ditu, eta txiletarra da. Wallmapu maputxe lurraldekoa –gaur egun Txile eta Argentinako hainbat gune hartzen ditu–. Haren familiak ez du mapuzungun hitz egiten, eta, hor-taz, gerora ikasi behar izan du, bere kasa: «Arauco lurraldekoa naiz, eta han aspaldi galdu zen hizkuntza. Nik, maputxea izanik, interesa nuen, eta ikertzen hasi nintzen ea non ikus nezakeen. 2015ean, Temucoan joan nintzen». Konstantzari, motibazioari eta «*ki mefe on* batzuei esker» –irakasleak ikasi ahal izan du gramatika, kultura, ahazkotasun...– idazketa ez dago estandarizatuta; lau modu daude, eta ikasten nahasgarria da. Baina, gogoztu eta etengabe ikasten jarraituz, lor daiteke».

«Egunerokoan, hirietan ez da hitz egiten, eta hiztunak topatzeko espazioak bultzatu behar dira»

Txilen, konstituzioak ez ditu onartzen jatorrizko herriak, eta mapuzungunak ere ez du ofizialtasunik –Argentinaren kasuan, onartuak ditu jatorrizko herriak, baina aitortza horrek «ez du askorako bago»–. Hizkuntzaren bizitasuna oro har «aburduta» dagoela ezaldu du Huenumilla; gehienbat eciadeko jendeak hitz egiten duela, ez gazteek, ez haurrek. «Egunerokoan, hirietan ez da hitz egiten, eta hiztunak topatzeko espazioak bultzatu behar dira. Nik, orain, klaseak ere ematen ditut».

Belaunaldien arteko haustura horrek eragin du hizkuntza biziberritzeko estrategiak martxan jarri behar izatea. Eta horretan ari dira, laz, esaterako, Mapuzuguletuari elkarteak sortu zuten Huenumilla eta hainbat lagunek, hezkuntza irakasteko asmoz. «Euskal Herrian izan den prozesuaren irakaspenetik ikusi genuen AEKren moduko zerbait egin genezakeela, txikiagoan noski. Batik bat barnetegiak egiten ditugu udan, eta tailerrak urte osoan». Oraingoz Temucoan, Concepcionen eta Inguuruko herri batzuetan ari dira lanean, baina ideta da lurralde osoan mapuzungunaren aldeko sare bat osatzea; Argentinarekin ere elkarlanean jarduten dute.

Huenumilla pozik azaldu da elkarteak antolatzen dituen tailerretara jende gaztea joaten dela ikusita: «18-30 urte artekoak datoz, irakaskuntza ikasten ari direnak, erlo antropologia, bai maputxeak direnak eta bai maputxeak ez direnak».

JAIEN FORTANETA/ARGAZKI PIREZ

«Belaunaldi berrientzat bilatu behar ditugu estrategiak»

Diego Fernando Yatacue
Kolonbiako nasa hiztuna

Nasa indigena da Diego Fernando Yatacue, Kolonbiarra, Cauca departamenduan jaioa. Gaur egun, CECIDIC komunitatearen garapen integralerako hezkuntza eta ikerketa zentroan egiten du lan, eta arduraz begiratzen dio etorkizunari: «Kezka handia dago erabileria sustatzeari begira. Helduek ez gaituzte hainbeste arduratzen; belaunaldi berrientzat bilatu behar ditugu estrategiak, haurrentzat, bereziki». Yatacuek zuzentzen duen zentroa hainbat programa bultzatzen ari da nasa komunitatearentzat; hezkuntza eta familia alorretan, bereziki.

Nasa komunitateko kide ta denak bezala, Yatacuek ere etxetik jaso zuen hizkuntza, txikiatik: «Entzunez joan naiz ikasten, baina, etxeokoz gain, oso garrantzitsu da komunitateak duen tokia, herremanak...»

tsua da komunitateak duen tokia, horretan diren herremanak eta abar». Yatacueren arabera, 300.000 lagunek osatzen dute nasa herria, eta horietatik %40 dira nasa hitz egiteko gai; gainerako %60 «arrazoi ezberdinengatik» joan da hizkuntza galduta. «Baina %40 horren atzetan daudenak eta hitz egin ez arren hizkuntzaren garrantziaz kontzientzia dutenak lan oso indartsua egiten ari dira estrategiak bilatzeko, kontzientzia hori sendotzeko». Yatacuek nabarmendu du gaur egun familian eta hezkuntza esparruetan egiten ari direla hizkuntzari eusteko esfortzurik handienak. «Hiztun kopurua %40 izanda, hori mantentzean jarri dute ahalegina, gehiago gai ez dadin». Administrazioan nasan komunikatu ahal izatea, berriaz, «zaila» da: «Espazio politikoetan, erakundeetan, galdu egin dute hizkuntzaren jarduera».

Azken hamarkadetan, lurrak eskuratzeko borroka izan du lehen tasuna komunitatean, eta oraindik ere aldarrikapen horrekin jarraitzen dute. Askok horri egozten diote kultura arloko biziberritze ardurak bazter geratu izana; dena den, atzera balo gehiago, aurrera begiratu nahi du Yatacuek: «Proiektzio batean non hizkuntza gutxituak aukera gaxiago dituzten aurrera egiteko, ea hemendik 50-100 urtera nasa herria zer identitate duen... Baina lehen alperu duen kontzientzia horrekin, epe luzean gartzeko alternatiba onenak bilatzen ari dira».

«Entzunez joan naiz ikasten, baina, etxeokoz gain, oso garrantzitsu da komunitateak duen tokia, herremanak...»

Herri indigenen hizkuntza gutxituei buruzko solasaldia bihar Igartzan

Garabide Hizkuntza lankidetzarako gobernu kanpoko erakundeak antolatu du • Gaur harrera egingo diete Beasaingo udaletxean 8 hizkuntza gutxietako 12 agintariei

-LOINAZ AGIRRE

Urte luzeetan euskararen normalizazio bidean lortutako eza-gutza eta esperientzia oinarri hartuta, Afrika iparraldeko eta Hego eta Erdi Amerikako herri indigenen hizkuntza gutxituak biziberritzeko formazioa eta aholkularitza proiektua garatzen ari da Garabide gobernu kanpoko erakundeak. Urriaren 30era bitartean, 140 orduko *Hizkuntza biziberritzeko gidaritza-ri buruzko ikastaldi trinkoa* jasotzen ari dira Aymara (Bolivia), Amazigh (Maroko), Nahuatl (Mexiko), Maputxe (Txile), Yukatango Mala (Mexiko), Kixua (Ekuador), Kaqchikel (Guatemala) eta Nasa (Kolonbia) hizkuntza komunitateko hamabi arduradun.

Gaur eta bihar Beasainen izango da taldea, Garabide Beasaingo Udalarekin sinatutako hitzarmenari esker. Gaur, 12:00etan, harrera egingo die Altor Aldasoro alkateak, eta ondoren, udal euskaltegian, bi orduko ikastaro trinkoa jasoko dute, eta bazkalondoren, beste bi orduko bat.

Bihar, sentibilizazio saioa
Garabideren beste helburuetako bat hizkuntza kooperazioaren

Garabideko eta hizkuntza gutxituetako ordezkariak. GARABIDE

inguruan euskal gizartea sentibilizatzea ere badenez, bihar, 19:00etan, Igartzako Jauregian, solasaldi irekia egingo dute. Jon Sarasua Garabideko presidente ordearekin batera, Milouda El Hankari (Amazigh-a, Marokotik), Paula Huentumilla (Maputxea, Txiletik), Leonardo Duran Olguin (Nahuatl-a, Mexikotik) ariko dira. Bertan, hizkuntzaren sentibilizazioa eta biziberritzeko esperientzien trukezako tarte eskainiko da. Solasaldiaz

gain, Garabidek ekolizitako *Arnasa txikitxuak* bideoa ere proiektatuko dute.

Lankidetzaz hizkuntzatik

Batez ere garapen bidean dauden herrialdeetan lan egiten du Garabidek; 2005. urtean hasi zen. Herri indigenetako hizkuntzen biziberritzean egiten du lankidetzaz Garabidek: «Zergatik? Gure herriak munduarekin partekatzeke esperientziarik edo jardunbiderik badu, hori

euskararen biziberritze esperientzia delako eta uste dugulako gure ardurak dela hegoaldeko herriekin hori partekatzea. Era horretan, herrialde horien garapenean ordigunean hizkuntza jartzen dute: «hau da, hizkuntzatik abiatuta gizartea garatzea, eta beraz, modu transbertsalean lantzea kooperazioaren bidezko helburuak: giza eskubideen defentsa, ekitatea, genero berdintasuna eta jasargarritasuna, besteak beste».

Dolarea parkea biziberritzeko ekarpen tailerrak

GIZARTEA // Gaur eta bihar, Dolarea parkea biziberritzeko lau bilera egingo ditu udalak, Dolarea parkea biziberritzeko ekarpenak jasotzeko. Gaur, 11:00etan, Arnealde erretiratuaren etxean elkartuko dira eta 17:00etan Igartzako Jauregian, hurrekin, Bihar, berri, Igartzako Jauregian, 16:30ean 13 eta 18 urte arteko gazteekin eta 19:00etan, adingabeen gurasoekin edota zaintza arduratzen direnekin egingo dituzte tailerrak.

Dantza afrikarren ikastaroa Asmubek antolatuta

KULTURA // Ostraletan, 17:00etatik 18:30era, dantza afrikarren ikastaroa eskainiko du Lurji Lur Argik, Asmube elkarteak antolatuta. Musika zuzenean izango da Bibiche eta Altrekin. Izen ematea: 600 84 04 41 - somaskawadenti@gmail.com.

Urriaren 20ko bertso saiorako txartelak salgai daude

KULTURA // Udazken kulturalearen barruan, Arrano elkarteak antolatuta, bertso saioa izango da hilaren 20an, 22:30ean, Usurbide Antzokian, Iker Zubeldia, Igor Elorza, Iñaki Apalategi, Xabier Lizaso, German Urteaga eta Alala Martin bertsoariakekin. Sarrenak salgai daude 6 euroan.

Jubilatu egunean 500 lagun

Beasaingo jubilatuek igandean ospatu zuten euren egun handia; 500 lagunek hartu zuten parte Lierniko Mujika jatetxean egindako bazkarian. Ohi bezala, adinez nagusienak ziren bi lagun omendu zituzten: Carmen Cendeira Rodríguez (1927ko martxoaren 18an jaioa) eta Juan Herzog Carton (1923ko apirilaren 20an jaioa). ARNEALDEK GIZARTEA

Gurpilen gaineko festa

Txilibutxof aisialdi taldeak antolatuta, eta Hip Hip Urri-ren barruan, arrakastatsua izan da aurten gurpil festa. 2 eta 12 urteko haurrek eta gazte txikiak gurpildun tresnen gainean aritu ziren Arana kalean; txilidunak motorretan, besteak txirindunak eta handienak patinetean. Parte hartzaile guztiek jaso zituzten opariak. TXILIBUTXOF

BEASAIN

En apoyo de las lenguas minoritarias

Una docena de líderes indígenas fue recibida ayer en el Ayuntamiento

:: JUANTXO UNANUA

BEASAIN. Una modificación de créditos aprobada en el pleno de septiembre daba cobertura económica al convenio firmado con Garabide, ente que trabaja en la recuperación y revitalización de las lenguas minoritarias. Este proyecto en años venideros se llevará el 0,25% del total que el departamento de Bienestar Social destina a las ayudas a los países en vías de desarrollo.

Tomando como base esta realidad, ayer fueron recibidos por el alcalde, Aitor Adasoro, en el Ayuntamiento una docena de líderes indígenas de comunidades con lenguas minoritarias del norte de África, Centroamérica y Sudamérica.

Adasoro les dio la bienvenida en el salón de plenos y en su intervención recordó el dato que puso en boca de diferentes lingüistas: así en el inicio de siglo suman 5.000 las lenguas minoritarias, al final del mismo no quedarán más que 500. Animó a estos indígenas a trabajar en defensa de sus lenguas nativas.

El responsable de Garabide agradeció la actuación municipal y por tener en esta casa a esos indígenas, este ente lleva a cabo este proyecto en países en vías de desarrollo.

Fueron algunos de los indígenas los que explicaron la realidad que viven en sus pueblos sin poder hablar sus lenguas nativas.

El proyecto de Garabide que ha

Indígenas de diversos países del norte de África, Centro y Sudamérica, con el alcalde. :: JUANTXO

Hoy, charla abierta en el Palacio de Igarza

Hoy, a las 19.00 horas, en el Palacio de Igarza se celebrará una charla abierta a todos los interesados en torno a la sensibilización lingüística y el intercambio

de experiencias en cuanto a la revitalización de las lenguas con los siguientes contenidos: Jon Sarasua, vicepresidente de Garabide, Mílonida El Hankani (Amazigh, de Marruecos), Paula Huemulla (Mapuche, de Chile) y Leonardo Durán Olgun (Nahuatl, de México).

Además, visitarán diversas entidades en inscripciones relacionadas con el euskera para conocer la realidad in situ (Buskaltzandía, Berria, Huherri, Kafe Antzokia, Oihantzer Euskaraen Etxea, Ayuntamiento, Diputaciones, centros educativos...) y participarán en activi-

dades de sensibilización participando en pueblos y escuelas en mesas redondas y proyecciones para intercambiar con la sociedad vasca sus experiencias.

Cabe destacar que en el proyecto de formación que se ofrecerá a estos dirigentes indígenas se ha hecho especial énfasis en el empoderamiento de la mujer.

El Beasain vino de vacío del campo de Fadura, perdió con el Getxo (2-0)

:: J. U.

BEASAIN. El primer equipo vasco no pudo hacer en el partido disputado en el campo de Fadura ante el Getxo, perdió por 2-0, derrota que le relega al puesto 13 en la tabla clasificatoria. Este fin de semana será cita de derbi para los de Urzai Arondo, recibían en Loinerz al Amaraena. El Regional también salió derrotado del partido disputado en Loinerz contra el Tolosa (0-1).

Detroitado, a través de golada, acabó el juvenil de Liga Nacional, contra el Leizaola, en su feudo. Perdió 5-0.

Los derbis

Los dos derbis de los equipos de fútbol base se saldaron de forma positiva. El cadete de primera ganó al Ordizia (1-0) y el infantil Cadete ganó al Lazkao (7-0).

El infantil y el cadete, ambos de Liga de honor hicieron tablas (1-1) en Tolosa y Bergaraz respectivamente.

AIZKORRI, MONTE Y ARQUEOLOGÍA CON ANDER ARRESE

Fue una salida diferente. El objetivo fue doble, por un lado el disfrute de los paisajes montañosos que rodean al túnel de San Adrián y por otro tuvo su faceta pedagógica. Los que se sumaron a esta salida tuvieron la suerte de conocer muchos detalles de esa zona, de la boca del arqueólogo Ander Arrese.

EN BREVE

Comidas de los nacidos en 1942, 43, 49, 55, 60 y 1965, 66, 67 y 77

Los nacidos en 1942-43, ellos y ellas, celebrarán su comida anual el 28 de octubre, en el Asador Kartalia. Los que se sumen a esta cita a la mesa ingresarán 33 euros, indicando nombre y apellidos de quien realiza el ingreso, en la Caja Laboral 0171149085. Los nacidos en 1949 se reunirán a la mesa el 11 de noviembre en Arzaleña (a cita en el Gorta, a las 13.30 horas para el poreso). Las inscripciones se realizarán llamando al 943 889 644 (Inaki), al 615 701 642 (Pablo), o al 620 337 239 (Pami). Los nacidos en 1955 llevarán, también, al 11 de noviembre el día de su comida, en el Asador Urtola, a las 14.30 horas. Los interesados deberán inscribirse llamando al 696 692 472 o al 650 534 244. Los de 1957 tienen la cita para la comida el 11 de noviembre. Para inscribirse llamar a los teléfonos 674 642 501 o 659 361 636 y en la oficina de seguros de José Néñez. Los nacidos el 1960 se reunirán el 21 de octubre en su comida anual. Los interesados en acudir a la misma deberán inscribirse en el bar Kuntzia (Alfredo). La comida anual de los nacidos en 1965 se celebrará el 21 de octubre en Arzaleña. Los interesados deben ingresar 55 euros en la cuenta de La Caixa 5121001796630100402264. También, el 21 de octubre en Arzaleña se celebrará su comida los nacidos en 1966 (cita previa, a las 13.00 horas en el Blues). Quienes acudan a la cita ingresarán 55 euros en la cuenta de Caja Laboral ES8430350017110171148974. Los nacidos en 1967, también, celebrarán su comida el 21 de octubre, en el hotel Salbatoré. El plazo de inscripciones se cierra el 17 de octubre. Previamente hay que ingresar 50 euros en la cuenta del banco Sabadell-Guipuzcoano ES13 0081419820001191227. Los nacidos en 1977, que este año han llegado o llegarán a la cuarentena de años, se reunirán en torno a mesa y mantel, el 4 de noviembre en Arzaleña. Los que se sumen a la misma, ellas y ellos, ingresarán 50 euros, indicando nombre y apellidos en la cuenta del banco Sabadell-Guipuzcoano, ES1400814198860001190625.

Ayudas por utilizar el Polideportivo Antzizar

Estará abierto el plazo de solicitud de ayudas por utilizar los servicios del polideportivo municipal. Se comen en cuenta los importes del abono de verano o las cuotas mensuales de los meses de junio a septiembre de 2017. La ayuda podrá alcanzarse como máximo el 60% del abono de verano. Las solicitudes en la oficina iGunea del Ayuntamiento. Más información en el 943 028 050.

Debagoiena

"Hemos logrado introducir bonificaciones de carácter social"

El PNV de Oñati dice que los cambios en las tasas e impuestos revertirán en los colectivos con dificultades

OÑATI - El grupo municipal del PNV de Oñati se ha mostrado "satisfecho" por haber logrado, según indica, sacar adelante las alegaciones que presentó a las Ordenanzas Fiscales de 2018, que fueron aprobadas el pasado día 5.

"Hemos logrado que las bonificaciones para los colectivos en situación de dificultad social y económica (perceptores de RGI, familias numerosas, monoparentales, víctimas de violencia de género...), introducidas en 2017 en tasas como la biblioteca, gimnasio, la escuela de empoderamiento o los cursos, se amplíen a los servicios del polideportivo, el ensalategi y la casa de cultura", detallan en una nota.

El PNV explica, asimismo, que ha intervenido para que el Gobierno municipal se comprometa a regular "de inmediato y con derecho de percepción a partir del 1 de enero de 2018, las nuevas ordenanzas sustitutivas de las bonificaciones y exenciones del III y el ICIO".

TASA DE LA BASURA Por otro lado, el PNV pone el acento en el déficit que se está generando en las áreas municipales "por no aplicar la tasa de la basura acorde al nivel de gasto que se recomienda desde la Mancomunidad de Debagoiena". "El coste real del sistema de recogida es de 13,13 euros anuales por vivienda, que supone un déficit de 20 euros al año por cada domicilio", explica el grupo jeltzale. En este sentido, de cara a 2018 ha planteado incrementar en dos euros el servicio (un 2,6%) "para ir cubriendo el déficit poco a poco y evitar subidas bruscas del 10% como en 2017". "Estimamos que es una vía más prudente y equilibrada que la que aplica a día de hoy el Gobierno de EH Bildu", sentencian. -A.A.

Karmele Urribarri, Pedro Etxebarria y el alcalde, Unai Elkoro, en la presentación.

Hacia un Aretxabaleta más amigable

EL MUNICIPIO PONE LA MIRADA EN LA CALIDAD DE VIDA DE LOS MAYORES, SUMÁNDOSE A LA RED EUSKADI LAGUNKOIA

Reportaje y fotografías de Anabel Dominguez

Avanzar hacia la construcción de un municipio amigable bajo la mirada de los más veteranos. Con este objetivo echa a andar la iniciativa Aretxabaleta Lagunkoia que impulsará una serie de medidas para promover un mayor bienestar en el colectivo de mayores.

"La propuesta nos llegó de la mano de Pedro Etxebarria, que había participado en su puesta en marcha en Antzuola, y vimos que encajaba muy bien con el talante abierto y negociador que defendemos desde el Gobierno municipal", destacó la ede de Bienestar Social, Karmele Urribarri.

Así, el Ayuntamiento decidió en julio sumarse a la red Euskadi Lagunkoia

que promueve el Gobierno Vasco y que, a su vez, tiene su origen en el programa dirigido por la Organización Mundial de la Salud (OMS).

La metodología de trabajo consiste, en primer lugar, en hacer una radiografía de la localidad a través de ocho indicadores: la vivienda, el transporte, el tejido social, el respeto y la inclusión, la participación ciudadana y el empleo, la comunicación, los servicios sociales y de salud, los espacios al aire libre y los edificios. En este apartado Aretxabaleta tiene los deberes hechos. No en vano en 2013 los jubilados del bogar Basotza, organizados en un grupo de 21 personas, realizaron un diagnóstico en el marco "de

una actividad para aprender a convivir", recordó Etxebarria. Ese documento, que habrá que revisar y actualizar, será el punto de partida de Aretxabaleta Lagunkoia, que tendrá como cometido definir un plan de mejoras para el municipio.

REUNIÓN EL JUEVES Aquel grupo promotor de 21 personas se reunirá con el alcalde el día 19 -en Basotza a las 10:00 horas- y, a partir de ahí, se abrirá el proyecto a otros agentes sociales y ciudadanos. El Consistorio, por su parte, se compromete a analizar y ejecutar "en la medida de sus posibilidades" las acciones que proponga este proceso participativo. ●

San Joxepe inaugurará el martes su Periodo Cultural

'Actitud positiva' es el lema de las charlas del programa que organizan los jubilados de Bergara

BERGARA - La asociación de jubilados San Joxepe de Bergara se sumará desde la próxima semana en su Periodo Cultural, que en su 21ª edición lleva por lema *Actitud positiva*. En torno a esta temática versarán las conferencias que promunciarán el pteruco Genari Lekucua (abordará el mundo de los sentimientos y las emociones; el día 19 en San Joxepe a las 18:00 horas); la psicóloga Karmele Gurrutxaga (hablará acerca del lenguaje corporal; el 23 en el instituto Miguel Altuna, a las 19:00); y el oñatiarra Rafael Kortabarría (sobre la superación de la ceguera; el 25 en Miguel Altuna a las 19:00).

La programación, en cualquier caso, levantará el trébol el próximo martes con la presentación del cartel de las jornadas y la obra teatral *El moderno del grupo dopostarra Ocoimenak*. La cita será a las 17:30 horas en el salón Zabalotegi. Al día siguiente, el miércoles, habrá una excursión al municipio navarro de Artzikon, que incluye visitas a Elizondo, Aniz y el Parque Natural del Señorío de Beria.

Por su parte, la entrega de premio del concurso histórico-cultural dirigido a escolares de Enseñanza Primaria se llevará a cabo el día 20 (15:30), y el 21 y 22, en la sede de Boni Laskurain se inaugurarán las exposiciones de trabajos manuales realizados por los jubilados, y las fotografías presentadas al certamen que repartirá sus premios en la jornada del 28.

En la recta final, las corales de San Joxepe y Hernani interpretarán un concierto el 25 en la parroquia de Santa Marina a las 20:00, y en la clausura, el 28, se celebrará la tradicional comida. -A.A.

La mancomunidad pide que los residuos no se saquen hasta mañana

DEBAGOIENA - Debido al conflicto laboral existente en la recogida de residuos, hoy no se ofrecerán los servicios habituales y, por tanto, la Mancomunidad de Debagoiena solicita a la ciudadanía que los basureros "se mantengan en los domicilios hasta el viernes". Para el ente mancomunado el acuerdo está "cerca". No obstante, los trabajadores mantienen la convocatoria de huelga del 16 al 25. -A.A.

Garabide ofrece formación en lenguas minorizadas

Esta asociación dirige el programa en el que toman parte doce representantes de comunidades indígenas

ARETXABALETA - Diez mujeres y cinco hombres con un perfil dirigente (cargos institucionales, políticos...), que representan a ocho lenguas

minorizadas, reciben hasta el próximo día 30 un curso intensivo (140 horas) en dirección de revitalización de la lengua que ha puesto en marcha Garabide Elkarte.

Las lenguas minorizadas participantes son: kichwa (Ecuador), quechua (Perú), nasa (Colombia), k'iche' (Guatemala), náhuatl (México), maya yucateco (México), amárich (Marruecos) y mapuche (Chile). -A.A.

Los participantes, junto a representantes de Garabide. Foto Garabide

Goierri

Los líderes de las comunidades indígenas junto con los responsables del Ayuntamiento beasainarra y de Garabide.

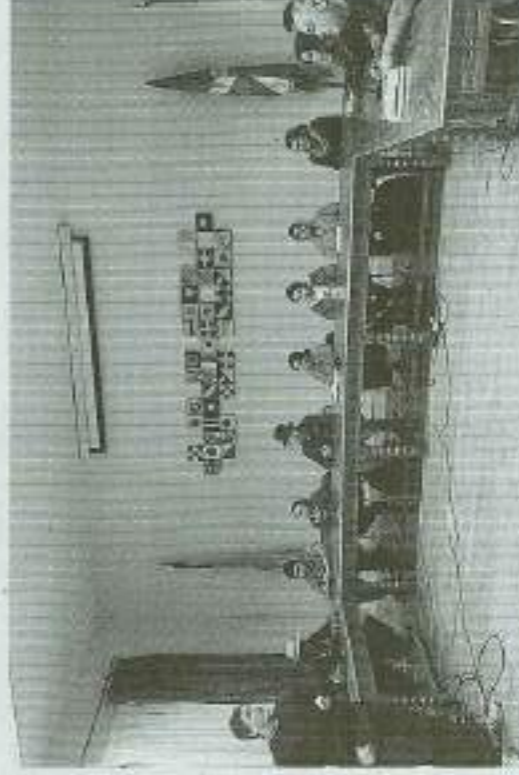
La importancia de las lenguas minoritarias

EL AYUNTAMIENTO DE BEASAIN DA LA BIENVENIDA A VARIOS LÍDERES DE DIEZ COMUNIDADES INDÍGENAS CON LENGUAS MINORITARIAS

Reportaje y fotografías de M. Aranburu

La importancia de mantener las lenguas minoritarias es clave para la sociedad de hoy en día y son muchos los que quieren dar un empujón a esas lenguas que están en peligro y que con el paso de los años pierden parlantes. "Según los datos que facilita la ONU, se puede ver que hoy en día existen en el mundo alrededor de 5.000 idiomas, pero también advierte de que para finales de siglo esa cifra se verá reducida de forma tajante y que solamente quedarán 500 idiomas", contó este martes Aitor Aldasoro, el alcalde de Beasain en la recepción realizada a representantes de Garabide y a una docena de líderes de diez comunidades indígenas con lenguas minoritarias, de la colaboración que mantendrá con dicha asociación. "Nos sentimos como en casa en Beasain. El trabajo de cooperación que estamos realizando para que esos idiomas sigan su curso y puedan avanzar es grande, y agradecemos todo el apoyo que estamos recibiendo aquí", recalco Txema Abarrategi, coordinador de Garabide.

Como ya es sabido, los representantes indígenas permanecerán a lo

El alcalde, Aldasoro, haciendo la recepción a los representantes.

largo de este mes de octubre de la mano de la asociación Garabide: acudiendo a la asociación sobre la experiencia en la revitalización del euskara y compartiendo la suya con sus idiomas. El Ayuntamiento de Beasain tampoco ha querido perder la ocasión de poner su grano de arena y ha participado en este proyecto ofreciendo unas sesiones intensivas

a través de dos cursos en el euskaltegi municipal.

PREDICAR CON EL EJEMPLO "Para nosotros es muy importante que pongamos nuestras fuerzas y nuestro foco en ayudar a las localidades que tienen lenguas minoritarias porque es parte de su identidad. Por eso, en las sesiones del euskaltegi en las que

Nekane Zaldúa asume el cargo de concejala

En el Pleno de octubre se aprobó que la nueva concejala dirija el Departamento de Igualdad

BEASAIN - El acto de la toma de posesión del cargo de concejala de Nekane Zaldúa Esmola abrió el último Pleno municipal correspondiente a octubre. La nueva concejala del Gobierno municipal será a partir de ahora la que presida el departamento de Igualdad; por lo tanto, el área de Educación quedará en manos de Xabier Matarranz y Migración y Participación quedarán a cargo del alcalde, Aitor Aldasoro. La nueva concejala mostró su ilusión y compromiso por acometer los proyectos actuales que ocupan al departamento.

Por otra parte, entre las decisiones que se han tomado está la aprobación inicial del convenio en relación al área de urbanización de Errekarte con los votos a favor de EA/JPNV y el grupo socialista (II), y en contra de EH Bildu (6). Según afirman, en dicho proyecto de urbanización "no se verá afectado el sector rural" y si, en cambio, aprovechando los servicios e infraestructuras, el definido como área urbana, "dando continuidad a la actual línea de edificaciones ya que el Gobierno municipal prioriza edificar en las ya denominadas áreas urbanas". En lo que respecta a los edificios se prevé que constarán de una planta menos. En el nuevo proyecto también se contemplan zonas verdes y se respetarán distintos espacios sin caer en excesos ocupacionales.

Además, también se ha aprobado la designación como representante municipal ante el consorcio de Haurreskola de Xabier Matarranz. - M.A.

participarán podrán beber de nuestro ejemplo para después aplicarlo en sus comunidades", detalló Aldasoro y recalco también la importancia de ofrecer una "ayuda no dependiente"; es decir, la de enseñar las herramientas de las que se dispone aquí para que el euskera sea un idioma hablado y entendido por la mayoría, para que después ellos vean qué funcionamiento tiene y, por último, puedan utilizarlas en sus respectivas comunidades. "Como pueblo tenemos una experiencia grande en este ámbito y creemos que puede valer para otros", contó el alcalde.

Por su parte, algunos de los líderes de las distintas comunidades indígenas quisieron reflejar su realidad. Así lo explicó la representante mexicana: "Desafortunadamente la cultura maya es minoritaria en México y nuestro sueño es que la lengua maya sea reconocida a nivel estatal". Todos los líderes trabajan duro para que sus idiomas no se mueran y mostraron su agradecimiento tanto al Ayuntamiento de Beasain como a su alcalde por enseñarles la realidad vasca.

Aldasoro también comunicó que el Ayuntamiento de Beasain colaborará con Garabide los próximos cinco años en este proyecto y dicho acuerdo se plasmará en el convenio a firmar el año que viene. De este modo, se promoverá la cooperación lingüística con los países en vías de desarrollo que cuenten con lenguas minoritarias. Actualmente el Ayuntamiento dispone del 1% de su presupuesto para ayudas a países en vías de desarrollo, por lo que una cuarta parte de esa partida se destinará al convenio que se suscribirá con Garabide, ya que impulsando la supervivencia de las lenguas se fortalece la identidad de los pueblos. ●

GI7B
GOIERRI-IRATI TELEBISTA
esteleberritik-larunbatara
2.orduro gaurkoan

www.gi7b.eus

REPORTAJE

EUSKARAREN BIZIBERRITZE HERRENA, BERTZE KOMUNITATEEN INSPIRAZIO

Kooperazio linguistikoan dabilen Garabidek ikastaro berri bat du martxan, hizkuntza gutxituak biziberritzeko prozesuen gidariei zuzendua. Zazpi emakume eta bost gizon daude gurean, bizi nahiaren motibazioarekin, komunitateen artean esperientziak trukatzeko.

MAIDER IANTZI

IMPRIMIR

ENVIAR

f 35 G+ +

Elisa Chavarrea Yukatango maia da (Mexiko). Literatura eta lengoia eskolak ematen ditu. Euskal Herriko ikastaroaren erdira iritsita, burua ideiaz beteta eta bihotza sentimendu ederrez ukituta duela adierazi digu. Paula Huenumilla 26 urteko maputxeak (Txile) ere «txundituta» dagoela agertu digu. Erne-erne dago hitzaldi eta bisitetan, ahal duen informazio guztia jaso eta bere hizkuntzaren biziberritzean aurrerapausoak emateko irrikatzen. Zer erakutsi ere badu: gazteak boteretu egin dira maputxea indartzeko eta horren eredu da bera, ikasten hasi eta orain irakasle baitabil.

ADVERTISING

inRead invented by Teads

Hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoaren bultzatzaile Jon Sarasuak ere bibrazio hagitz onak ditu. Garabide elkartearen lehendakariordeak azaldu digu kooperazio linguistikoan egiten ari diren lan edo bide zabalago baten parte txiki bat dela ikastaro berri hau. Trinkoa da, hilabete irauten du eta hizkuntza gutxituak biziberritzen dabiltzan eragileentzat pentsatua dago. Zazpi emakume eta bost gizon etorri ziren joan den urriaren 2an. Batzuk herri elkarteetako kideak, bertzeak erakunde publikoetakoak. Ipar Afrikako amazig hizkuntzarekin zuten kontaktua sendotu nahian, bertako kultur arteko bitartekari bat dute ikasle. Gainerakoak amerikarrak dira, Hego Amerikako zein Erdialdeko Amerikako hizkuntza handienetakoekin harremanak sortzea izan baita Garabideren apustu nagusia, «euskararen kasuarekin antz gehien izan dezaketanak».

Hizkuntza gutxitu gehienak hiztunak galtzen ari dira eta horren aitzinean zerbait egiten saiatzen ari dira komunitateak. Sarasuak dioenez, euren motibazioak hemengoan antzekoak dira, bereziki hemen orain dela 50-60 urte egon zirenen gisakoak. Atzeraka doazela sentitzen dute, eta hizkuntza, kultura, herri izaera ematen dien hori landu nahi dute. Bizi nahiaren motibazioa dute. «Zailtasun handienetako bat da nola astindu beren komunitatea. Galera prozesua poliki-poliki onartzen ari den komunitatea, seme-alabei bere hizkuntza transmititzen ari ez dena». Galdera teknikoagoak ere aunitz egiten dituzte: «Nola sortu zenituzten ikastolak? Nola egin zenuten euskara batuaren prozesua? Eta helduak euskalduntzeko metodologia?».

Alde batetik formazio teorikoa jasotzen ari dira, eta, bertzetik, euskalgintzaren protagonistak bisitatzen. Elkarrizketaren egunean, bertzeak bertze, Goiena Komunikazio Taldean izan dira. Huenumilla eragile maputxea kontent dago egin dieten harrerarekin. Arreta eman dio «biziberritzearen zirkuluan dauden pertsonen umiltasunak». Garabidekoek badakite euskararen komunitateak egin duen prozesua inportantea izan dela eta euren intuizioetako bat da Euskal Herriak zerbait baldin badu bertze herriekin partekatzeko hori dela. «Munduan halako esperientzia gutxi daude eta badugu zer estimatua». Baina aunitz zaintzen dute esperientzia arrakastatsu moduan ez “saltzea”. «Ibilbide herren bat da eta oraindik hor gaude, bidean, galdera askorekin, gauza batzuetan indikadoreak kezkarriak direla, ez dakigula oso ondo zein izango diren estrategia berriak...», deskribatu du Sarasuak.

Erantsi du badutela zer ikasia bertze komunitateengandik. Adibidez, zenbait tradizio eusten gu baino finago ibili direla iruditzen zaio. Garabide izaten ari den inpaktua balioan jarri du, bai hemen bai bidelagun dituzten herrietan, baina hau ere bide hagitz gaztea dela eta gero eta hobeki egiteko ikasten ari direla agertu du.

hizkuntza honetan

mintzatzen diren pertsoneri. «Xedea da poesia eta istorioak sortuz gazteek –eskolara datozen gehienak hala dira– erran nahi dutena adierazi ahal izatea eta hala beren kulturaren parte bati balioa ematea berriro». Maia hitz egiten ez dutenekin, aldiz, sentsibilizazio prozesu batean dabilta: zer den maia hizkuntza, kulturak zer balio eta kosmobisio dakarren... Bizitzeko eta pentsatzeko moduarekin lotuta dago kosmobisioa eta hizkuntzak harremana du horrekin. Yukatanen lehendabiziko eskola da halako eskaintza egiten duena.

Irrati proiektu bat ere bultzatzen ari dira, Internetez. Asmoa da gazteengana ailegatzea, maia hizkuntza mintzatzeari uzten ari diotenengana, hain zuzen. «Badugu literatur programa bat poesia eta ipuinak irakurtzen dituguna. Albisteak eta musika eskaintzen ditugu, dena gure hizkuntzan. Boluntarioak gara: komunikatzaileak, irakasleak, etxekoandreak... hizkuntza biziberritzeko proiektura batzen joan garenak». Hezkuntzan, enpresan eta hedabideetan martxan diren euskal esperientziak ezagutuz, beren hizkuntza indartzeko ze ekintza egin ditzaketen pentsatzen ari da Elisa, Paula bezalaxe.

Mapuche Mapuzuguletuaiñ entitatearen ordezkari gisa etorri da Paula. Elkarre horren helburua helduei maputxea bigarren hizkuntza gisa irakastea da. «Tailerrak egiten ditugu 15 urtetik gorako herritarrentzat. Hemengo barnetegien gisakoak ere baditugu. 2015etik 600-700 lagunek parte hartu dute jada hauetan. Jendeak hobekien bertan ikasi du. Militanteak sortzeko ere balio dute. Elkarrean gaudenoi barnetegi horietan piztu zaigu gure hizkuntzaren galerarekiko kontzientzia». Generoaren ikuspegiari ere garrantzia eman dio gazteak. Erran duenez, emakumeak dira jatorrizko herrietan hizkuntzari gehien eusten diotenak. Beretzat pozgarria da ikastaroan lehendabizikoz gizon baino emakume gehiago egotea.

ARETXABAETA

Presentación del 'Curso intensivo en dirección y revitalización de la lengua'

En esta nueva iniciativa de Garabide, participan 12 representantes de ocho países

Los participantes son indígenas que ocupan cargos institucionales o políticos en sus diferentes comunidades indígenas

DE JOXEBI RAMOS

ARETXABAETA. El alcalde de Aretxabaeta, Unai Elkoro, y el vicepresidente de Garabide, Jon Sarasua, realizaron el acto de recibimiento a los 12 participantes de 8 comunidades lingüísticas que participan en el denominado 'Curso intensivo en dirección y revitalización de la lengua'.

Elkoro tuvo palabras de bienvenida para los participantes en el curso y Jon detalló los objetivos de Garabide y del proyecto que está en marcha desde la pasada semana.

Los representantes de los indígenas José Quimbe Amaguaña (Kichwa, Ecuador), y Carmen Gladis Alosilla Morales (Quechua, Perú), por su parte, dieron las gracias por la oportunidad que se les brinda y han detallado las expectativas que tienen.

El curso, que ya está en marcha desde el pasado día 2, finalizará el próximo día 30 y hasta entonces los participantes en el mismo, que tienen en sus comunidades un perfil dirigente, ya que ocupan cargos institucionales o políticos, recibirán

Los representantes de las 12 comunidades indígenas junto a Elkoro y miembros de Garabide. DE JOXEBI RAMOS

una formación de 140 horas y realizarán visitas a diversas entidades de castalgintza como institucionales.

Los participantes

Los doce participantes en este 'Curso intensivo en dirección y revitalización de la lengua' son: el profesor Benjamin Cuellar Fernandez (Guaraní, de Bolivia), responsable de educación actual en Alto Isoso; María Eliana Chavarra (Maya Yucateca, de México) responsable de formación de

lengua y literatura maya en la escuela de escritores; Milonda El Hankari El Bouzidi (Amazig, del Rif-Marruecos), mediadora intercultural; Lizbeth Georgina Sánchez Ortiz (Nahuatl, de México), coordinadora de Eyichilweyí y de la cooperativa de elaboración de material didáctico; Leonardo Durán Oliguín (Nahuatl, de México), director de la institución educativa K'ubremaxitloyan en la cooperativa Tosepan Titatani; Paula Onesima Huenumilla

Herrera (Mapuche, de Chile), representante de la organización mapuche Mapuzunguetuñai; Paolina Mercedes Vercoutère Mocalles (Kichwa, de Ecuador), Gobernadora asambleista de la provincia de Imbabura; José Quimbe Amaguaña Quito (Kichwa, de Ecuador), Vicealcalde del municipio de Otavalo; Carmen Gladis Alosilla Morales Cusco (Quechua, de Perú), especialista de EIB (Educación Intercultural Bilingüe) en la unidad de gestión educativa local-

Cusco; María Transito Victoria Esquit Choy (Kaqchikel, de Guatemala), representante de la red de escuelas Kaqchikeles Ruk'u'x Gaminamit; Diego Fernando Yatacua Ortega Cali (Nasa, de Colombia), Director general del Cedic; (Centro de Educación, Capacitación e Investigación para el Desarrollo Integral de la Comunidad) y Eyder Adolfo Vitoras Ramos Cali (Nasa, de Colombia) y el coordinador de proyecto wasak'kwewesw en el proyecto Nasa.

Cooperación lingüística

La asociación Garabide tiene como uno de sus objetivos el de sensibilizar a la sociedad vasca en torno al tema de la cooperación lingüística y en este contexto, además del curso, ha organizado diversos actos de sensibilización, algunos que ya se han llevado a cabo como las visitas a Barañain y Beasain. Las próximas visitas que realizarán serán, el día 17 a Oizarrun y el 20 a Usurbil.

Los 2 elementos principales de estos actos son: la proyección del video editado por Garabide 'Arnasa txikitrak' y la participación de los dirigentes indígenas. Además de las actividades dirigidas a los ciudadanos en general se realizarán actos en varias entidades, como la visita a Arizmendil ikastola ya realizada, el día 16 se visitará EHU y Huhezi y el día 24 los asistentes a este curso visitarán el grupo Fagor.

«La lengua es el eje del desarrollo y en ello trabajamos desde el año 2005»

Garabide es una organización no gubernamental para la cooperación lingüística con las lenguas de los pueblos indígenas

DE J. RAMOS

ARETXABAETA. Garabide es una Organización No Gubernamental para la cooperación lingüística. Como señala uno de sus responsables «por lo tanto, trabajamos en el ámbito de la cooperación con los pueblos del Sur, pero con una novedad: que la lengua sea el eje del desarrollo y en ello llevamos trabajando desde el año 2005. Cuando hablamos de cooperación lingüística, hablamos de cooperación, al fin y al cabo, pero alejándonos un poco del modelo clásico y poniendo el foco en la revitalización de las lenguas de los pueblos indígenas. Porque creemos firmemente que si tenemos alguna experiencia o procedimiento diferencial que compartir con el mundo, ese es sin duda el proceso de revitalización del euskera y nos sentimos en la obligación de compartirlo con los pueblos del Sur».

Por ello añade este mismo responsable que «es especialmente relevante trabajar en este ámbito en un momento en el que el proceso de extinción de lenguas en el mundo es más rápido que nunca».

Evolución de la sociedad

El objetivo de Garabide Elkartea es que la lengua sea el eje del desarrollo, que la sociedad evolucione a través de la lengua y, por lo tanto, trabajando de manera transversal los objetivos propios de la cooperación como la defensa de los derechos humanos, la equidad, la igualdad de género y la sostenibilidad, entre otros. La revitalización del euskera se ha basado en una red de infraestructuras sociales surgidas de iniciativas civiles, lo que la convierte en una

experiencia singular.

Por otra parte, Garabide es una asociación que pone en práctica una nueva forma de cooperación basada en el intercambio de experiencias.

Intercambio de experiencias

Por otra parte, Garabide es una asociación que pone en práctica una nueva forma de cooperación basada en el intercambio de experiencias. Como indica un responsable de la misma «en lugar de ofrecer una ayuda asistencial, acercamos la experiencia de las y los agentes que trabajan en pro de la revitalización del euskera a la realidad de las lenguas de los pueblos del Sur, para poder ofrecerles puntos de apoyo en el proceso de revitalización de sus lenguas. Nuestros proyectos pueden clasificarse, a grandes rasgos, en cuatro secciones: formación, asesoramiento, divulgación y sensibilización».

El curso Experto en Estrategias de Revitalización de la Lengua es el proyecto más relevante de Garabide en el área de formación y, a su vez, uno de los pocos cursos sobre recuperación lingüística que se imparten en el mundo.

Experto en revitalización

Se organiza junto a la facultad Huhezi de la Universidad de Mondragón desde el año 2011 y tiene una periodicidad bimensual. Esta actividad formativa tiene como objetivo reforzar la labor de las instituciones indígenas que trabajan por la recuperación de las lenguas y, a su vez, fortalece las relaciones estratégicas entre instituciones y sienta las bases para desarrollar futu-

ros proyectos. La casi veintena de representantes de comunidades lingüísticas del mundo que participan en el curso recibe fundamentalmente una formación sobre la experiencia del euskera y las claves de su recuperación para que, posteriormente, sean ellas y ellos quienes impulsen los procesos de recuperación de sus lenguas.

Otros cursos

Garabide además de los cursos citados realiza otros como el Curso intensivo en Dirección de Revitalización de la Lengua, Ikastaldia. Es la nueva apuesta de Garabide; formación intensiva de 140 horas centrada en dirección del proceso de normalización de las lenguas y dirigida a personas que tienen un perfil dirigente.

El programa Bidaide integrado para el desarrollo de las lenguas originarias, tiene como punto de partida una planificación integral de la lengua.

Y en el apartado de divulgación Garabide dispone de una colección de libros en torno a la normalización del euskera, proyección de documentales y Mesas redondas con los agentes indígenas.

«Aunque la situación del euskera haya mejorado, no olviden los malos tiempos»

Representantes de ocho lenguas minorizadas conocen de primera mano el modo en que se está revitalizando e impulsando el euskera

de N. AZURHENDI

SAN SEBASTIÁN. En México se hablan más de 140 lenguas. En Colombia, unas 70; no menos de 60 en Perú, y alrededor de 30 en Bolivia... Según la última edición del Atlas de la Unesco de las Lenguas del Mundo en Peligro, más de 400 están en grave riesgo de desaparición y todas son, como mínimo, 'vulnerables'.

Unos representantes de siete de esas lenguas propias de los pueblos originarios del continente americano participan, junto con un miembro de la comunidad amazigh, de Marruecos, en una nueva edición del Curso Intensivo en Dirección de Revitalización de la Lengua que imparte Garabide. Hace más de una década, Garabide Elkarte se dio cuenta de que la cooperación puede extenderse a muchos ámbitos, y que Euskal Herria puede compartir con otros pueblos el logro que ha supuesto sacar al euskera de las catacumbas en poco más de cinco décadas.

Mondragón Unibertsitatea, más de 15 ayuntamientos y empresas como Kuekazank, Fagor o Inzar colaboran en una iniciativa que no tiene muchos equivalentes, y que continúa una formación teórica intensiva de 140 horas en materias relacionadas con la revitalización lingüística

Los participantes en el curso que organiza Garabide visitaron ayer la Diputación. de HERRERA

«vicia con visitas que les permiten conocer de primera mano cómo se gestionan las variables que intervienen en la revitalización de una lengua. Ayer, por ejemplo, mantuvieron una reunión de trabajo con miembros de la dirección foral de Igualdad Lingüística, y fueron recibidos por el diputado general, Mariel Olano».

Paula Huenumilla (Mapuzugun): «La lengua es el eje central de lo que somos como pueblo»

De Ecuador, Perú, Colombia, Guatemala, México, Chile y Marruecos proceden este año los participantes en un curso en el que destaca la presencia de mujeres, cuyo papel es cada vez más decisivo en comunidades en las que, por norma general, la pérdida de la lengua y la identidad es un síntoma de otras muchas

Paolina Vercoutere Quinche (Kichwa): «Estar aquí es una inyección de optimismo y motivación»

carencias sociales, políticas y económicas. De geografías y demarcaciones impuestas sin tener cuenta la realidad de los pueblos originarios y sus culturas que, en muchos casos, siguen careciendo de reconocimiento oficial.

Acercarse de la mano de Paolina Vercoutere Quinche a la realidad del kichwa, en Ecuador, o escuchar a Paula Huenumilla, de la organización Mapuzugaletsuñi, cómo trata de revitalizar el mapuzugun, o lenguas mapuche un pueblo a caballo entre Chile y Argentina es más un viaje en el tiempo que en el espacio, de tanto como se parecen sus respectivos relatos a la situación del

euskera hace medio siglo. Habían de lenguas sin estandarizar, sin reconocimiento oficial, sin prestigio social, sin presencia suficiente en el sistema educativo o en la administración... Lenguas en las que incluso la transmisión familiar se ha perdido por que sus hablantes, lejos de sentirse orgullosos de su identidad, se sienten inferiores, avergonzados ante los blancos y mestizos y sus lenguas poderosas.

El despertar social

Casi todo está por hacer, pero se están haciendo muchas cosas, y algunas de ellas -intencional para alfabetización de adultos, modelos educativos de inmersión, carreras muy parecidas a la Korrika, iniciativas para estandarizar la lengua, para colaborar con otras comunidades y su parte fronteriza administrativa...- tienen en Euskal Herria evidente fuente de inspiración.

Aunque en algunos casos el estatus de las lenguas está empezando a cambiar, tanto para Paula como para Paolina, gobernadora de la provincia ecuatoriana de Imbabura, lo que hay que hacer es «pasar de los reconocimientos formales a los hechos, de manera que se fijen y se revierta el declive de sus lenguas y, sobre todo, se consiga que la sociedad civil despierte. «Tenemos que sentirnos orgullosos de nuestra identidad, de nuestra diferencia» porque, como dice Paula, «la lengua es el eje central de lo que somos como pueblo». Después de un mes en Euskal Herria, volverán a sus comunidades cargados de ideas y proyectos, porque estar aquí es emocionante, es una inyección de optimismo y motivación. Y como la cooperación es bidireccional, Paolina desea compartir una reflexión con quienes creen que la partida está ganada: «Aunque la situación del euskera haya mejorado, recuerden que nada es fácil, no olviden los malos tiempos».

iparbus
Siempre un viaje seguro y confortable.
Beti bidai seguru eta erosoa.

VEHÍCULOS VIP

- Ampla distancia entre asientos
- Minibar + Calefacción
- Asientos de cuero
- Tarifa USB
- WiFi + GPS
- Modificada
- Menú
- WC

TURISMOS DE ALTA GAMA

MINIVANS (entre 7 plazas)

MINIBUSES (16-19 plazas)

AUTOCARES (26-40 plazas)

943 491 801 | 606 305 143

www.iparbus.com

“Vuestra ayuda ha sido un ejemplo de humanidad y solidaridad”

La familia de Juan Álvarez agradece el apoyo y el esfuerzo de los profesionales y voluntarios que colaboraron en su búsqueda

DONOSTIA - La familia de Juan Álvarez, el montañero que fue hallado muerto en el Anboto el lunes, agradeció ayer “de corazón” el “apoyo recibido y el esfuerzo realizado por los profesionales y voluntarios” que participaron en las cuatro jornadas de búsqueda que se llevaron a cabo tras su desaparición, el pasado jueves. “Vuestra ayuda ha sido un ejemplo de humanidad y solidaridad que demuestra lo que realmente tiene valor en esta vida: las personas. Muchas gracias”, señalan sus allegados a través de un comunicado enviado ayer a los medios de comunicación.

En concreto, “sin querer olvidar a nadie”, hacen una “mención especial” para el Ayuntamiento de Arrasate y sus cuerpos municipales, con la alcaldesa a la cabeza, gestionando las tareas “como órgano de Protección Civil, apoyado por Protección Civil del Gobierno Vasco y SOS Deiak”.

Asimismo, reconocen la labor de la “Ertzaintza, Cruz Roja, DYA, guardas forestales y sus secciones especiales de montaña...”, así como a la “Unidad Canina de Rescate y Salvamento UCAS de Arrate, que han aportado su profesionalidad y saber hacer en tareas de alto riesgo”.

Tampoco se olvidan de “los fami-

Rescate del cuerpo. Foto: SOS Deiak

liares, amigos y voluntarios” llegados de Arrasate y de otros municipios, “que a pie de montaña se han dejado literalmente la piel”. “En especial”, prosiguen, a “Besaide Mendi Elkarte, que ha guiado a la multitud en el monte y han activado la ayuda de otras asociaciones como las de Abando, Elorrio Durango...”.

Y finalmente a otras personas que “han aportado su grano de arena para facilitar la tarea”. “A todos vosotros, muchas gracias. Juan descansa en paz gracias a todos vosotros”. -N.G.

EH Bildu tilda de “venganza política” la demanda contra los exgestores de GHK

Dice que paralizar la incineradora fue una decisión “legítima y democrática”

DONOSTIA - EH Bildu consideró ayer que sus dos cargos públicos que en 2013 decidieron paralizar el primer proyecto de la incineradora de residuos, actuaron de forma “correcta y transparente”, con “total legitimidad democrática” y “respetando la ley”, y su gestión supuso “un ahorro de dinero para Gipuzkoa”.

Las integrantes de la ejecutiva de la coalición abertzale Ainhoa Beola y Rebeka Ubers, así como su portavoz en las Juntas Generales de Gipuzkoa, Xabier Olano, expresaron “todo el apoyo político y personal” de la formación al ediputado foral de Medio Ambiente Iñaki Errazkin y la presidenta del Consorcio de Residuos Ainhoa Intxaurrendieta.

Contra ellos, la asamblea general de GHK -sociedad instrumental del Consorcio de Residuos que en la anterior legislatura controlaba Bildu y ahora lideran los socios del actual gobierno foral, PNV y PSE-, acordó ayer interponer una demanda “por desvío de poder” ante el Tribunal de Cuentas de España, y exigirles la devolución de casi 41 millones de euros por los daños derivados de su gestión.

Los tres dirigentes de EH Bildu han defendido “la decisión legítima” de paralizar la construcción de la incineradora que Errazkin e Intxaurrendieta adoptaron en la pasada legislatura, puesto que, según dijeron, era una infraestructura “sobredimensionada” y que iba a ser financiada con unas condiciones “claramente lesivas para los intereses de los gipuzcoanos”. Cumplieron con el mandato popular, en defensa de los intereses públicos y la salud de los gipuzcoanos”, destacó Beola, a lo que Xabier Olano agregó que “no hicieron nada ocultando datos ni llevándose dinero”, sino “cumpliendo con el programa electoral con el que se presentaron y ganaron” los comicios en 2011.

Beola afirmó que “la paralización de la planta de Zubietta evitó el despilfarró de dinero público”, por lo que detener su construcción, apenas iniciada “supuso un ahorro de dinero público”. Calificó, por tanto, de “despropósito” que GHK reclame a Errazkin e Intxaurrendieta casi 41 millones de euros por los daños supuestamente causados y consideró que la demanda “responde a una venganza política y a intereses partidistas puramente electorales”.

La parlamentaria Rebeka Ubers insistió en que EH Bildu gobernó Gipuzkoa la pasada legislatura “con la legitimidad” que le otorgaron las urnas y condenó que “se exijan responsabilidades personales a cargos electos que lo único que hicieron fue cumplir con la palabra dada, bajo el amparo de la ley”. Ubers criticó a PNV y PSE-EE por “elegir la confrontación” y les instó “a la reflexión” y a buscar “el diálogo y el consenso”, respetando las diferencias.

El PP ha pedido crear una comisión de investigación en las Juntas Generales sobre la actuación de los exgestores de GHK

Olano agregó que la demanda a los ex altos cargos de Bildu “roza el cinismo político” ya que “se acude a un órgano administrativo del Estado”, cuando la fiscalización de las cuentas de GHK la había hecho anteriormente el Tribunal Vasco de Cuentas y, además, sin esperar a la sentencia que está pendiente del Tribunal Superior de Justicia del País Vasco.

Por otra parte, el procurador del PP en las Juntas de Gipuzkoa, Juan Carlos Cano, dijo ayer que “respalda” la demanda de GHK y pidió además la creación de una comisión de investigación sobre su actuación en la cámara foral “porque los gipuzcoanos tienen derecho a saber”. -zg-

Una delegación de comunidades lingüísticas minorizadas visitan la Diputación

ENCUENTRO. Un total de doce representantes de comunidades lingüísticas minorizadas de Sudamérica y de África visitaron ayer la Diputación con el objetivo de conocer las estrate-

gias desarrolladas para promover la igualdad lingüística en el territorio. El grupo se encuentra en Euskadi desde hace unas semanas gracias al apoyo de Garabide Elkarte. Durante

el acto en Donostia, representantes del quechua de Ecuador y del peruano agradecieron la oportunidad de compartir experiencias y conocer las labores para la revitalización del

euskera. La formación recibirá durante sus estancias en el territorio una formación de 140 horas en las que conocerán las diversas entidades del ámbito del euskera. Foto: N.G.

ENCUENTRO JOSÉ QUIMBO, VICEALCALDE DE OTAVALO, FUE UNO DE LOS PONENTES DEL CURSO DE REVITALIZACIÓN DE LA LENGUA, EN ESPAÑA**Cita internacional para revitalizar los idiomas milenarios**

**"Muchos kichwahablantes dejaron de usar esta lengua, para comunicarse con sus hijos, en español".
José Quimbo / vicecalde**

Washington Benalcázar (F-Contenido Intercultural)

El decrecimiento del uso del idioma kichwa en la Sierra norte del Ecuador es uno de los temas que más preocupa a los defensores de esta lengua ancestral.

José Quimbo, vicecalde de Otavalo, Imbabura, llevó la inquietud a la Universidad de Mondragón, en España, en donde se desarrolla el Curso Intensivo en Dirección de la Revitalización de la Lengua.

La cita internacional, que se desarrolla del 2 al 30 de octubre, es organizada por la Asociación Garabide, una institución que trabaja en la recuperación del euskera, el idioma que se habla en territorios del norte de España y sur de Francia.

Al encuentro, que incluye visitas a comunidades del País Vasco, fueron invitados 12 representantes de ocho lenguas consideradas minoritarias.

Se trata de idiomas milenarios como: el Kichwa (Ecuador), Quechua (Perú), Nasa (Colombia), Kaqchikel (Guatemala), Náhuatl (México), Maya Yucateco (México), Amazigh (Marruecos) y Mapuche (Chile).

Unai Elkoro, alcalde de Aretxabaleta, y Jon Sarasua, vicepresidente de Garabide, dieron la bienvenida a los participantes. También explicaron que la idea es intercambiar experiencias en tono al quehacer lingüístico, por el rescate y fortalecimiento de las lenguas.

Esta vez, entre tanto, la formación dirigida a líderes indígenas se hizo una firme apuesta por el empoderamiento de las mujeres y, como punto de partida, siete de las participantes son damas y cinco son caballeros.

A la cita también fue invitada Paolina Vercoutiére, gobernadora de Imbabura. Según los organizadores, esta vez se contactó a funcionarios que ostentan puestos de autoridad. Con ello se espera poder gestionar políticas públicas, en base a la legislación nacional e internacional.

Quimbo expuso sobre la realidad del idioma kichwa en Imbabura. También hizo una revisión del contexto nacional y resaltó las 14 lenguas originarias que se hablan en nuestro país.

Explica que el monolingüismo nativo prácticamente está en decremento.

Entre las razones que expuso están las prácticas de padres kichwahablantes que dejaron de usar este idioma, para comunicarse con sus hijos, priorizando el español.

También el uso de las nuevas tecnologías de comunicación, como el Whatsapp y Messenger, que han alterado el correcto uso de la lengua escrita y hablada, entre otros factores adversos.

Sin embargo, se considera que los 'mass medios' pueden servir como estrategia para rescatar un idioma.

En Imbabura existen experiencias positivas en este sentido. Una de ellas es, por ejemplo, la página web kichwa.net, creada por profesionales indígenas. Este portal tiene 5 496 seguidores, la mayoría nativos del pueblo Otavalo, que residen en diferentes partes del mundo.

Ahí es común ver noticias, novedades y diálogos en la lengua ancestral, que se utiliza principalmente en la Región Andina y parte de la Amazonia de Ecuador.

Aunque las nuevas generaciones han perdido el idioma nativo, los abuelos no, explica Quimbo. Es por ello que se considera a los adultos mayores como los guardianes del idioma. Entre otras cosas se está promoviendo que ellos se conviertan en los maestros de sus nietos.

Sin embargo, aunque el kichwa tiene esperanza de fortalecerse, otras lenguas ancestrales están en riesgo.

Según datos del Consejo de Nacionalidades y Pueblos del Ecuador (Codenpe), en Ecuador hay 3 millones de indígenas. Pero muchos ya no utilizan la lengua de sus ancestros.

El problema mayor, asegura Quimbo, lo enfrentan los pueblos de la Amazonia, como los indígenas Záparos conformado por 100 000 habitantes. Cuando una comunidad lingüística disminuye a ese número, la Unesco considera en peligro de extinción.

ARETXABALETA

Los doce representantes con sus diplomas acompañados por autoridades y colaboradores.

Clausura del curso de dirección de revitalización de la lengua, de Garabide

Doce representantes de organizaciones indígenas han participado en octubre en diversas actividades

■ JOXEBI RAMOS

ARETXABALETA. Se realizó en la casa torre de Galartza el acto de clausura del curso intensivo en la revitalización de la lengua, organizado por Garabide, y en el que ha tomado parte durante el pasado mes de octubre doce indígenas provenientes de diferentes etnias.

Cerca de un centenar de personas acudieron a este acto al que se le puso el nombre 'Once sueños y uno más', y que unió a las doce personas participantes del curso, líderes de lenguas minorizadas, así como

a representantes civiles e institucionales del ámbito de la revitalización del euskera.

Los presentadores del acto, Madiñara y Txema Aharrategi, integrantes del equipo técnico de Garabide, dieron paso primero a Jon Sarasua, vicepresidente de Garabide, quien valoró positivamente el curso y agradeció a las personas presentes su trabajo para llevar a cabo el curso. Seguidamente, fue Estibaliz Alkorta, directora de Promoción del Euskera en la Viceconsejería de Política Lingüística del Gobierno Vasco, quien tomó la palabra para señalar la necesidad de trabajar por un compromiso firme en la sociedad y las instituciones vascas en pro de la cooperación lingüística.

Por último, dos participantes del curso hablaron en nombre de todo el grupo: la mapuche Paula Huen-

Jon Sarasua se dirige a los que acudieron al acto de clausura. ■ JOXEBI RAMOS

millá y el kichwa José Quimbó. Tras dar las gracias a las personas allí presentes, ambos incidieron en la importancia de fortalecer las redes de trabajo entre lenguas minorizadas para así poder garantizar un flujo de conocimiento y, por tanto, un aprendizaje mutuo.

A continuación se proyectó un vídeo en el que se recoge un resumen del trabajo semanal que han ido realizando los doce participantes en este curso, así como las visitas y actos en los que han participado durante estas cuatro semanas. Las hermanas Haizea y Oihana Arana deleitaron a los asistentes cantando unos bertsoak. Para finalizar el acto se procedió a la entrega de diplomas a los participan-

tes, entregados por agentes sociales e institucionales relacionados con la revitalización del euskera que han tenido una participación directa en el curso.

Simbólicamente a cambio del diploma, cada líder indígena plasmó en una pieza un sueño de futuro relativo a su lengua originaria. Así, una a una, cada pieza fue conformando el mosaico de sueños de las distintas lenguas del mundo.

Para terminar, se realizó un intercambio musical. Las hermanas Azana volvieron a cantar un bertso y, a modo de broche final, todas las personas allí presentes cantaron juntas una versión en varios idiomas de la célebre canción 'Kontrapas'.

Entrega de los diplomas a los 12 participantes

Se realizó el acto de entrega de diplomas a los doce indígenas participantes en este curso de Garabide. Cada uno de ellos recibió el documento de manos de un representante de diferentes instituciones que han participado de forma activa en el curso recién clausurado.

Belén Uranga, integrante de Soziolinguistika Klustorra se lo dio a Carmen Gladis Alosilla, Quechua (Perú), especialista de Educación Intercultural Bilingüe en la unidad de gestión educativa local Cnscs.

Aitor Izagirre, presidente del grupo de comunicación Goiena, a Lizbeth Georgina Sánchez Ortiz, Nahuatl (México), coordinadora de la cooperativa Eychikweyi.

Aizpea Otzegi, de Elhuyar a Benjamin Cuellar, Guarani (Bolivia), responsable de educación zonal en Alto Isoso.

Mikel Irizar, director de Igualdad Lingüística en la Diputación Foral de Gipuzkoa a Paulina Vercoûtère Morales, Kichwa (Ecuador), gobernadora asambleista de la provincia de Imbabura.

Oihane Indakoetxea, alcaldesa de Barañain, a Diego Fernando Yatacne, nasa (Colombia), director general del Centro de Educación, Capacitación e Investigación para el Desarrollo Integral de la Comunidad.

Rubén Beitia, representante de Emun a Paula Onesima Huenumilla Herrera, mapuche (Wallmapu), representante de la organización Mapuzuguletuaif.

Aitor Aldasoro, alcalde de Bessain fue el encargado de dar su diploma a Leonardo Durán Olgún, Nahuatl (México), director de la institución educativa Kalamaxtiloyan.

Joseba Otzondo, alcalde de Baztan hizo lo propio con Milouda El Hankari, amazigh (Rif), mediadora intercultural.

Iñaki Arriolabengoa, presidente del Consejo Social del grupo Fagor a José Quimbo Amaguaña, Kichwa (Ecuador), vicecalde del municipio de Otavalo.

Amaitz Antero, directora de I+D+i de Arizmendi Ikastola a Victoria Esquit, kaqchikel (Guatemala), representante de la red de escuelas Ruk'ux Gatnamitd;

Jonán Larrañaga, responsable del Servicio de Euskera en la Diputación Foral de Álava a Adolfo Vitoras Ramos, nasa (Colombia), coordinador de proyecto wasakkwewear en el proyecto Nasa.

Estibaliz Alkorta, directora de promoción de Euskera en HPS, Gobierno Vasco hizo entrega del diploma del curso a María Elisa Chavame, maya yucateco (México), responsable de formación de lengua y literatura maya en la escuela de escritores.

«Todos venimos de experiencias muy diferentes»

La representante mapuche (Chile) Paula Onesima Huenumilla Herrera, señaló en su intervención que «estoy contenta por estar acá conociendo a gente que está trabajando por cada idioma. Agradecemos la ayuda de Garabide a través de la colaboración lingüística, que es muy importante

Paula Onesima.

para nosotros con nuestros idiomas minorizados, ya que en nuestro territorio el castellano está en todas partes. Agradecer porque quizás todos venimos de experiencias muy diferentes y conocer la historia de todas las lenguas, nos fortalece. Se nota mucho la humildad de ustedes como pueblo y todo el trabajo y el sacrificio que han hecho por revitalizar el euskera. Hay muchos desafíos porque nuestros idiomas siempre van a estar con un idioma por encima de nosotros».

«Tenemos que levantar nuestras lenguas»

El representante José Quimbo Amaguaña, Kichwa (Ecuador) comentó a los asistentes que quería «agradecer a este pueblo prodigioso vasco que nos ha acogido y ha compartido conocimientos con nosotros. Todos los que hemos venido a este curso lo hacemos con una misión primigenia

José Quimbo.

que es levantar nuestras lenguas en nuestros territorios. Vivimos la paradoja de que en comunidades lingüísticas originarias, el idioma oficial es el castellano.

Regresamos a nuestros países y comunidades lingüísticas con una gran responsabilidad. Aquí estamos activistas de la lengua, es la policromía que viven nuestros pueblos. Hay dificultades sí. Nosotros tenemos una voluntad indomable de seguir con una continuidad histórica, pero acompañados de ustedes».

EL IDIOMA NASA YUWE

Durango, al rescate de una lengua indígena colombiana

La alcaldesa de Durango recibió a la delegación colombiana. (Foto: D. U.)

Colabora en capacitar profesorado que enseñará el idioma

Alain Salterain - Jueves, 2 de Noviembre de 2017 - Actualizado a las 06:09h.

[¡Comenta!](#)

DURANGO

- La alcaldesa de Durango, Aitziber Irigoras, recibió el pasado martes en el salón de plenos del Ayuntamiento de la villa, a Andoni Barreña, responsable de la asociación Garabide y a un grupo de indígenas colombianos que se encuentra estos días visitando diferentes puntos del municipio durangarra.

Concretamente esta visita ha sido fruto del convenio firmado el pasado mes de agosto entre el Área de Cooperación del Ayuntamiento de Durango con la colaboración de la asociación Garabide, con el objetivo de poder ayudar en la recuperación del idioma colombiano nasa yuwe.

La asociación Garabide tiene como uno de sus objetivos la protección de lenguas amenazadas y a la revitalización lingüística.

La subvención que el Ayuntamiento de Durango ha destinado es de 16.000 euros. Este montante servirá para acompañar en la formación y capacitación de los profesores indígenas nasa yuwe hablantes, tomando como referencia la experiencia vasca de incorporación de su lengua y cultura a la escuela y a la enseñanza de la lengua a adultos.

La formación será impartida por profesorado de centros de Durango y se desarrollará tanto en esta localidad, a donde se han desplazado profesores colombianos, como en el país andino.

La idea es que las comunidades escolares vascas y nasas se enriquezcan mutuamente. En el proyecto colabora también la Cátedra Unesco de Patrimonio Lingüístico Mundial.

Fuentes municipales durangarras destacaron que “el compromiso del Ayuntamiento con la solidaridad en este caso se plasma en la defensa de una lengua que precisa de ayuda para evitar que desaparezca. Además, desde aquí podemos aportar mucho dadas las experiencias que se han desarrollado durante décadas para preservar y aumentar en todo lo posible el uso del euskera”. Todo ello se está llevando a cabo a través de la asociación Garabide que se creó para desarrollar la cooperación lingüística e identitaria.

EL CORREO

Duranguésado

«Los jóvenes desconocen cuál fue el proceso de recuperación del euskera»

Delegación colombiana con representantes de Berbaro. /

E. C.

La delegación de la ciudad colombiana de Toribío que visita Durango para aprender estrategias de revitalización lingüística así lo ha constatado

MANUELA DÍAZ DURANGO.

Sábado, 4 noviembre 2017, 01:00

En la ciudad de Toribío, en Colombia, el idioma nasa yuwe lucha contra el olvido. Pese a que el 97,8% de la población es indígena nasa, solo el 30% habla hoy esta lengua y el 17% apenas lo entiende. Un

EL CORREO

recopilados en el Atlas de la Unesco de las Lenguas del Mundo en Peligro. Y es esta batalla lingüística, superada con éxito en Euskadi, lo que une Toribío con Durango.

Desde hace cinco años, la localidad vizcaína y Garabide cuentan con un convenio para la formación y capacitación de los profesores indígenas nasa yuwe. Este año se destinaron 16.000 euros que permiten realizar intercambios de docentes para aprender nuevas estrategias de revitalización lingüística. Junto a dos educadores, Diego Yatacué y Adolfo Bxtnus, que realizan durante todo el mes un curso intensivo, han viajado esta semana hasta Durango la alcaldesa de Toribío, Leidy Paví, y la directora de educación de la localidad, Saray Vitonás.

ADVERTISING

inRead invented by Teads

Llevan una semana de infarto. Junto a Andoni Barreña, responsable de Garabide, han visitado las ikastolas, AEK, Anboto, han sido recibidas por la alcaldesa Aitziber Irigoras, y el jueves visitaron la sede de la asociación en defensa del euskera Berbaro. «Está resultando una experiencia muy enriquecedora y un referente de lo que seremos nosotros en 50 años», apuntó Leidy Paví. La paz en Toribío, que durante décadas ha estado azotada por las FARC y el narcotráfico, han obligado a aparcarse la cultura y la recuperación de su idioma en pro de

EL CORREO

prioridades la recuperación de la lengua. «El pueblo había perdido el idioma y los pocos que lo hablaban, lo hacían en casa, no en la calle, no se interactuaba con nuestra lengua», reconoció la mandataria nasa.

«Revolución desde la cuna»

Fue entonces cuando comenzó el intercambio formativo con Garabide. Se crearon pequeñas guarderías para niños de 3 a 6 años que eran educados en nasa yuwe. Empezaron con seis y hoy son 120 menores. También están trabajando en la alfabetización adulta. En su primera visita a Durango, la alcaldesa Leidy Paví reconocía haberla impresionado la metodología para enseñar en euskera y la organización a la hora de generar esos métodos y distribuir la enseñanza. «Se ha logrado la revolución de la lengua desde la cuna», explicaba.

Sin embargo, a lo largo de los 50 años que Euskadi lleva trabajando por su autonomía lingüística, existe una asignatura pendiente. Según Paví, no se ha dado la importancia que se merece a la transmisión del proceso histórico de recuperación de la lengua. «Nuestros abuelos nos han grabado a fuego toda la gente que ha muerto defendiendo nuestra cultura y nuestra lengua, pero me he dado cuenta que aquí los jóvenes desconocen cuál fue el proceso de recuperación del euskera, cómo fueron sus inicios y la lucha de sus padres y abuelos, y eso es muy importante», explicó la dirigente.

TEMAS **Durango**

ALDIZKARIAK

Iritzia (<http://www.argia.eus/iritzia>)

Euskararen posizioa

MIKEL IRIZAR (<http://www.argia.eus/argia-astekaria/egileak/mikel-irizar>)
2017ko otsailaren 26a

Euskal soziolinguistikaren antologiarako geratu da Kike Amonarrizen kale inkesta euskararen tamainaz: gehienek oso txiki ikusten zutena, munduko hizkuntzen goiko tropelean dabil, zailtasun artean duin.

Beste horrenbeste esan liteke 2016ko Donostiako hizkuntza aniztasunaren foroak azaleratu duenaz: hizkuntza gutxituen artean euskara da hedatzen –hau da, hiztunak eta espazioak irabazten– ari den bakarretakoa.

Beldur handiegia izan diogu euskararen egoeraren alde baikorrak azpimarratzeari, horrekin hizkuntzaren aldeko afana galtzeko –edo, zenbaitentzat okerrago, inori dominaren bat oparitzeko– arriskua balego bezala.

Baina egia da; munduko hizkuntza gutxituen artean euskara erreferentzia bat da, batez ere EAEn izan duen biziberritzea dela eta. Posizio honek bi emozio eragin beharko lizkiguke: alde batetik, harrotasuna, lortutakoa ez bata inoren opari izan, gizarte ekimenaren eta erakundeen ahalmenaren ondorio baikik, lan on askoren fruitu ederra; bigarren emozioa, ardura behar genuke, euskararen herri osoari begira, baita mundu zabalari ere. Kooperazio linguistikoa izenez identifikatzen hasi gara beste hainbat hizkuntza gutxituekin izan dezakegun harremana: gure eskarmentua haiei eskaini eta trukean haien hizkuntzarekiko pasioaz gu apur bat kutsatu.

Bada beste liga bat ere, asko interesatzen zaiguna: munduko hizkuntza txikiena. Hizkuntza gutxituez gain badira beste batzuk, estatus politiko sendoagoa dutena, baina hiztun kopuru mugatua. Europan bertan hainbat dira: nederlandera edo daniera bezala, baltikoak, balkanikoak edo nordikoak. Hizkuntza hauek hiztun komunitate txikia dute, eta igurtzian daude hizkuntza hegemonikoekin, nagusiki ingelesa eta alemana.

Hizkuntza txikiekin eskumenetan dugu aldea, haiek estatua baitute. Hala ere, haien hainbat estrategia eta eskarmentu balekoak izan dakizkiguke, gurera egokituta. Esaterako, nola jokatzeko du ikus-entzunezkoen sektoreak Danimarkan, gazte gutziek ingelesa primeran jakin arren kontsumoa nagusiki danieraz egin dezaten? Zerbait kopiatu dezakegu?

Asko komeni zaigu begirada gure zilborretik altxatzea eta inguru zabalari ere begiratzea, euskararen gaineko analisien kontrastea egiteko eta besteen eskarmentuak ere baliatzeko. Euskararen posizioa ez da txarrena aukerak aprobetxatzeko; bestalde, guk irabazitako hiztun edo esparru bakoitza garaipen bat da munduko hizkuntza aniztasunaren ikuspegitik. Animo!

JOAN IRUZKINETARA ([HTTP://WWW.ARGIA.EUS/ARGIA-ASTEKARIA/2543/EUSKARAREN-POSIZIOA#IRUZKI](http://www.argia.eus/argia-astekaria/2543/euskararen-posizioa#IRUZKI))

(mailto:subject=[ARGIA] Euskararen posizioa&body=http://www.argia.eus/argia-astekaria/2543/euskararen-posizioa)

(http://www.argia.eus/argia-

astekaria/2543/euskararen-posizioa/inprimatu)

(http://www.argia.eus/astekaria/docs/2543/pdf/2543_Argia-19-19.pdf)

Kanal hauetan artxibatua: [Iritzia](http://www.argia.eus/iritzia) | [Euskara](http://www.argia.eus/euskara)

(<http://www.argia.eus/eginargiako>)

TOLOSA ETA DONOSTIA (06/28-30): TOPAKETA "HIZKUNTZA MINORIZATUAK ETA IRRATI LIBREAK"

REDACCIÓN PUEBLOS, 2017/06/26 | LEAVE A COMMENT

Pueblos – Bakea eta Duintasuna Elkartek, Pueblos, Garabide, Antxeta Irratiak eta Arrosa Sareak, "Hizkuntza minorizatuak eta irrati libreak" TOPAKETA antolatu dugu ekainaren 28tik 30era. Horretarako, hurrengo gonbidatuak izango ditugu gurekin, Kerne Irratia (Britainia), Fimoc (Okzitania), Cuac Irratia (A coruña), Na life Irratia (Dublin) eta Arrosa Sarea (EHko Irrati Libreak).

Topaketan zehar bi ekintza publiko burutuko dira Gipuzkoan.

Ekainaren 28an, Tolosako Kultur Etxean, 18:00tan, "Gaelikoa eta Euskera uhinetan" solasaldia izango da eta Muiris Ó Finnachta (Na Life Irratiko kidea) eta Arrate Illaro (Euskaltzaleen Topagunea) parte-hartuko dute.

Eta ekainaren 30an, Donostiko Koldo Mitxelena Kulturgunean, 09:30tatik 14:00tara, "Irrati libreak hizkuntza minorizatuak

biziberritzeko tresna gisa" jardunaldia, zeinetan hurrengo gonbidatuak parte-hartuko duten: Arantza Gutierrez Paz (EHUko irakaslea), Ander Bolibar eta Andoni Barreña (Garabide); eta Britainia, Okzitania eta Galiziako irrati libreetako ordezkariak.

Topaketa honekin Europako hizkuntza minorizatuak biziberritzeko helburuarekin diharduten irrati libreen arteko elkarlana sustatu

nahi dugu, Europar Batasunean Komunikazioaren demokratizaziorako sortutako prozesuen arteko trukaketa eta ikasketarako espazio bat sortzeko asmoarekin.

Ekainak 30. 09:30 – 14:00 Koldo Mitxelenan (Donosti).

JARDUNALDIA: "Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa".

09:30 – 10:00 Aurkezpena

- Fernando San Martin, GFA Lankidetzaren zuzendaria.
- Arrosa Sarea.
- Eneko Calle, Bakea eta Duintasuna Elkartea.
- Aitor Errazkin, AMARCekeko ordezkaria.

10:00 – 11:30 Irratigintza eta hizkuntza minorizatuak EHan, Europan eta Latinoamerikan

- Arantza Gutierrez Paz, EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea.
- Andoni Barreña / Jon Sarasua, Garabide Elkartea.

Moderazioa: Aitziber Zapirain, Antxeta Irratia.

11:30 – 12:00 Kafea

12:00 – 14:00 Tokiko irratietatik ikasten

- Isabel Lema, CUAC Irratia (Galizia).
- Fanny Lartigot / Lauriane Tresserre, FIMOC (Okzitania).
- Lou Millour / Morgan, Radio Kerne (Britainia).
- Aitor Errazkin, Antxeta Irratia (EHa).

Moderazioa: Eneko Calle, Bakea eta Duintasuna Elkartea.

Sarrera: Dohainik (eserlekuak amaitu arte).

Hizkuntza: Euskera (aldibereko itzulpena egongo da ingelesa eta frantsesetik).

Debagoieneko Atzegiko hainbat kide Aretxabaletan. IMANOL BELOKI

'AtzegiXperience' kanpaina aurkeztu dute

Adin askotariko pertsonak boluntario izatera eta "esperientzia ahaztezinak bizitzera" animatu nahi ditu Atzegik sentsibilizazio kanpaina berriarekin. Bailaran ere, herritarrak "kanpainako lau esperientzietan parte hartzera" gonbidatu dituzte

Josu Bilbao DEBAGOIENA

Adimen urritasuna duten pertsonen aldeko Gipuzkoako elkarteak (Atzegi), Gipuzkoako Foru Aldundiarekin elkarlanean, urteko sentsibilizazio kanpaina berria aurkeztu du asteon. *AtzegiXperience* lelopean, batez ere, boluntarioei bideratuta egongo da kanpaina.

Izan ere, "adimen urritasuna duten pertsonak, deialdi dibertigarri baten bidez, boluntarioen esperientziak, modan dauden esperientzia kaxekin alderatuz, bizipen ahaztezinak izateko gonbita" egin du elkarteak. Bizipoza, Escapadas, Bienestar edo Bidelagun, izenen arabera multzokatu dira AtzegiXperience kaxak eta, horien bitartez, Atzegik eskaintzen dituen boluntario aukerak azalduko dira; puntualki kolaboratzea, aldizka, zaletasunen bat partekatzea, ekimenetan parte hartzea, oportetara joatea edo, besterik gabe, zerbait hartzera ateratzea. Hala, kolore guztietako esperientziak

daudela aditzera eman nahi du kanpainak: "Zarena zarella badagoela zuretzat egokia den esperientzia".

Aldi berean, "boluntarioen lana balioan jarri" nahi dute, eta adimen urritasuna duten pertsonekin denbora partekatzen duten pertsonen "eskerrak eman" gura dizkiete. Izan ere, "doan, euren zaletasunak partekatu eta hainbat esparrutan laguntzen duten pertsona asko dago", Patricia Ayo kanpainako koordinatzaileak azaldu duenez.

Josean Idoeta Atzegiko presidentea, bestalde, adimen urritasuna duten pertsonen bizitzan boluntarioek duten garrantzia azpimarratu du: "Hauei esker, adimen urritasuna

**ATZEGIKO
BOLUNTARIOEN LANA
BALIOAN JARTZEA DA
KANPAINAREN
HELBURUETAKO BAT**

na duten pertsonak euren aisialdiaz gehiago gozatu, gizartearen aktiboki parte hartu edo lagun hurkoa zabaltzeko aukera dute eta horrek hobetu egiten du euren gizarteratzea".

Horrez gain, Josean Idoetak adierazi du boluntarioek ere balorazio oso positiboa egin ohi dutela. "Oso ondo pasatzen dute eta bueltan asko jasotzen dutela adierazten digute".

Debagoiendarrak animatzea

Atzo egin zuten bailara mailan *AtzegiXperience* sentsibilizazio kanpainaren eta promoziorako kartelen aurkezpena, Aretxabaletan, eta Debagoieneko Atzegiko arduradun Jokin Antxiak herritarrak parte hartzera gonbidatu zituen: "*AtzegiXperience* kanpaina berrian parte hartzera animatu nahi dugu jendea. Esperientzia nola bizi aukeratzeko orduan lau aukera daude, hain zuzen ere, eta esperientzia horiek aberasgarriak izango dira, zalantzarik gabe".

Hainbat komunitatetako hamabi kidek ikastaroa jasoko dute

Garabidek eskaintako hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinko bat izango da

J.B. ARETXABALETA

Astelehenez geroztik, eta urriaren 30era arte, abian da Aretxabaletan Garabide elkarteak lehen aldiz antolatu duen hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoa. Martitzenean, Unai Elkorro alkateak ondoetorria egin zien ikastaldiko parte-hartzaileei, eta ikastaroaren helburuak azaldu zituen, besteak beste, Jon Sarasua Garabideko kideak.

Zortzi hizkuntza gutxiagotutako hamabi pertsona ari dira parte hartzen ikastaldian, denak

ere agintari profilekoak. Ikastaroan, kitxua (Peru eta Ekuador), nasa (Kolonbia), kaqchikel (Guatemala), nahuatl (Mexiko), Yukatango maia (Mexiko), amazigh (Maroko) eta maputxe (Txile) hizkuntza komunitateetako kideek parte hartuko dute.

Urriaren 30era arte iraungo du ikastaldiak, eta parte hartzaileek 140 ordu inguruko formazioa jasoko dute, euskararen inguruan egin den lanketa eza gutuaz hizkuntzak biziberritzeko estrategietan trebatzeko helburuarekin.

Komunitateetako hamabi kideak Garabideko arduradunekin. MIRARI ALTUBE

MAITE TXINTXURRETA

Nagusien eskubideen defentsan

Pertsona nagusien bizi baldintza "gero eta kaskarragoen" eta pentsioen gaineko "ardura" azaldu dute, besteak beste, ibarreko hainbat herritan, Pentsiodunen eta Nagusien Nazioarteko Egunaren bueltan. Argazkian, Bergarako San Martin plazan astelehenean egin zuten elkarretaratzean bildutako herritarrak ageri dira.

ZUEK EUSKARAZ, NIK ZERGATIK EZ?

20 urria, 2017 Iritzia, Itzainak 480

JOXE
BEGIRISTAIN

Oso denbora gutxiko tartean bi ekitaldi erabat desberdin bizi izan ditut. Bietan, ordea, agerian utzi didate euskara biziberritzeko

ahaleginak miresmena eragiten duela, jende are eta desberdinagoren artean.

Lehena, CAFen mendeurrenaren baitan, Beasaingo lantegian irailaren 23an eta 24an egindako Ate Irekiak jardunaldietan gertatu zitzaidan. Jakina da CAFen urteak daramatzagula trenaren fabrikazio-prozesu osoan euskarari berez dagokion lekua emateko lanean. Ate Irekiak jardunaldietan, CAFen 100 urte hauetako historia, bilakaera eta trengintzaren hainbat eta hainbat atalen berri eman zen. Panelez irakurgai zen informazioa ele bietan zegoen, aurrena euskarazko testuaz, enpresako Hizkuntza Politika Orokorrak jasotzen duena betez. Eta ibilbidean zehar kokatutako informazio-pantailetak ahozko azalpenak, euskaraz bakarrik entzun ahal izan ziren. Azalpen horiek gaztelaniaz jarraitu nahi zituenak, pantailan aldi berean idatzita agertzen zen testua irakurri behar zuen.

Ia 7.000 lagun pasatu ziren asteburu horretan bisita gidatuan. Eta asko dira zorionak eman dizkigutenak, euskararen presentzia, handia irudituta, harriduraz. Guk harro jaso ditugu esker oneko hitz horiek, noski, baina antzeman dugu, fabrika zulotik harago ez dakigula saltzen, lan munduan ere euskaraz bizi daitekeela.

Goierriko enpresen arteko Euskara Beterdea duzun Inbidea

GURENKO ENPRESEN ANEKO EUSKARA BALZORUEA DUGUN INGUUEA aipatu behar izan diegu adibidetzat, dozena bat enpresa behinik behin bagarela gogoraraziz, lanean euskaraz aritzeko bidea gauzatzen.

Hasieran aipatzen nuen ekitaldietako bigarrena, urriaren 11n Beasainen izandako solasaldia da. Garabide elkarteak urteak daramatza hizkuntza gutxituak dituzten herri indigenekin esperientzia-trukean. Oraintxe bertan munduko hainbat bazterretatik etorritako indigenen ordezkari batzuekin hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoan dira bete-betean. Solasaldi irekian, indigena horiek beraien hizkuntzak biziberritzeko zertan ari diren agertu ziguten. Garabideko ordezkaria den Jon Sarasuarekin, Marokoko Milouda El Hankari, amazig hizkuntzaz, Mexikoko Leonardo Duran, nahuatlari buruz, eta, Txileko Paula Onesima, maputxeari buruz, aritu zitzaizkigun. Hiru indigenak bat etorri ziren euskararen berreskuratze-prozesua mirestean.

Baina kontuz! Bai CAFera bisitan joandako euskaltzaleak eta baita indigena horiek ere, oso jakitun dira euskarak 40-50 urte hauetan egin duen bideak, berez, ez duela etorkizunerako aurrerabide bera bermatzen. Jon Sarasuak, euskara-Arantzazu garaiei erreferentzia eginez, zera esan zuen: Arantzazutik Urbiara igota, bertan lainopean gelditi ez ote gauden, Aizkorriako bidean. Funtsean, hizkuntza bat ez delako hitzen corpus soila. Hizkuntza, herri baten identitatearen muina da. Bai indigena horientzat eta baita guretzat ere. Euskal nortasunaren oinarria euskal kultura eta euskara dira.

«Guk euskaraz, zuk zergatik ez?» zioen Gabriel Arestik, gerora Urkoren bidez ia-ia euskaltzaleon ereserki izateraino heldu zen abestiak geureganatu zituen hitzez. Nago, inor euskarara gonbidatzearen aldiak aspaldi galdu zuela zentzua, inoiz izan bazuen. Jendea euskarara etorriko bada, euskararen beharra nozitu beharko du norberak bere baitan. Euskarak hegemonia duen jendartean, euskaraz hitz egiteko ohiturarik ez duenak eta euskaraz ez dakienak, «zuek euskaraz, nik zergatik ez?» hausnartu beste erremediorik ez du.

Kastaldiko parte-hartzaileak. GARAIO

Euskara hizkuntza gutxituendako ispilu

Hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoa egin dute urrian. Garabidek antolatuta, eta zortzi hizkuntza gutxitutako hamabi ordezkari hartu dute parte ikastaldian. Taldearekin "beraziki gustura" egon dira antolatzaileak

Miren Arregi ARRASATE

Datorren astelehenean bukatuko da urrian zehar Garabidek antolatuta egin den *Hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoa*, eta bai antolatzaileak, bai parte-hartzaileak ere "oso pozik" agertu dira hilabeteko ikastaldia eman duenarekin.

Garabideen lan-lidertako bat da firmakuntza, eta hori kokatzen da zortzi hizkuntza gutxitutako hamabi parte-hartzaileak egin duten ikastaldian, "estrategia orokorretan zentratua eta gidaritza profila duten eragileei zuzendua". "Mugimendu sozialerako gidariak dira besteak eta agintariak beste batzuk", dio hizkuntza lankidetzarako gobernuaz kanpoko erakundeko kide Jon Sarasuak. Helburua da estrategia orokorretan gidatzea eta duela 50 urte hemen gertatu zena -ikastolen eta eskalategien sorrera, euskara batuaren prozesua- euren hizkuntza komunitateetarako inspirazio iturri izatea.

Zortzi hizkuntza komunitateak

Ikastaldian parte hartzen ari diren zortzi hizkuntza komunitateetatik zazpi Amerikakoak dira eta bat Afrikakoa. Hain zuzen ere, ordezkariak duude Boliviako aimarak, Mexikoko nahuntzi herria, Txileko eta Argentinako maputxeak, Yukataneko maia hizkuntza komunitatea, Ekuadorko kitxua, Guatemalako kaqchikelak eta Afrikako amarigh komunitatea.

Esperientziak ezagutzuz

Ikastaldiaren zati bat teorikoa bada ere, bada tokian tokiko bizitzetan oinarritutako bigarren bat. Hala, euskarazko hedabideak -Goiens eta Berris-, hegoaldeko eta iparraldeko ikastolak eta

ESTRATEGIA OROKORRETAN ZENTRATU DA GARABIDEREN IKASTALDI TRINKOA

Euskaltzaindia bisitatu dituzte tartean honetan. "Miragarria iruditzen zaizkizue nola gizarte zibila mobilizatu den euskararen alde. Herri baten borroka da euskararen aldekoa, politika alde batera utzita", dio Paula Osesima Hoenumilla Herrerak, Txileko maputxeak. "Hizkuntzean lortu dena ikaragarria da, lan eginez eta umiltasunetik lortu dena. Hori nabarmenduko nuke, guztia gaineratik, umiltasuna", gaineratu du.

Benjamin Cuellar Boliviako guarani hizkuntza komunitateko Alto Isoko heziketa arduraduna da. "Hemengo esperientzia oso aberasgarria da guretzat. Ikusi dugu hizkuntza biziberritzea ez dela soilik hezikuntzaren lana, erakundeen, mugimendu sozialen, eta abarren elkarlana baizik. Laguntza behar dugu, prozesua osoan. Denok batu behar dugu, baten lan egin", dio. Heziketa arduradun den heinean, azaldu du hizkuntza unibertsitatean erorteko lanean dihardutela.

"Prekarietatearen aurka borrokan" jarraituko du LABek

Horixe nabarmendu dute Arrasaten egin duten eskualdeko delegatuen batzarrean, martitzenean

MA ARRASATE

LAB sindikatuek eskualdeko delegatuen batzarra egin du Arrasaten, martitzenean. Bileran hainbat gai jorratu dituzte, besteak beste. LAB sindikatuaren IX. kongresuan hartutako erabakien laburpena egin dute eta azaldu dute prekarietatearen aurkako borrokan jarraituko dutela.

LABen eskualdeko delegatuen batzarrean landutako gai aspimarragarrietako bat IX. kongresuan hartutako hauxe izan da: etsaitzat hartu dutela prekarietatea. Eta, horrenbestez, prekarietatearen kontrako borroka sustatu nahi dute eskualde guztian. Horretarako, bi urte baino gehiago daramate hirpentsatze prozesuan, sindikalizazioa hirpentsatzen eta eraginkortze prozesuan jardun dutela azaldu dute; gaineratu dute kongresua bilakaera horren helmuga izan dela. Hori azaldu du Debarroko LAB sindikatuko arduradun Jon Kirru Iperragirrek: "Guk, batez ere, prekarietatea borrokatu nahi dugu enpresetan, horietan plantegintzak egin nahi ditugu, eta, horretarako, delegatuei erre-

mintak eskaini nahi dizkiegu. Hain zuzen, hori betetzera dator, adibidez, azaroaren 16ean Arrasatetik eta azaroaren 17an Eibartik pasako den prekarietatearen aurkako karabana ibiltaria".

Arrasaten, azaroaren 16ean (eguztana), goizean delegatuei formakuntza eskaintzako diete, prekarietatearen aurkako gida aurkeztuta, eta gero, prekarietatean dauden sektore feminizatuak agerian utzi nahi dituzte, prekarietateak gehienetan emakume aurpegia duela salatuta. Beste kontu hau ere salatu nahi dute: "Prekarietatearen kontrako borroka hau baliatu nahi dugu salatzeke eta aldarrikatzeko eskal langileak bere beharritasunak egokitzeko lan lagedi bat nahi duela, eta aldarrikapen hori ere kurso honetan mahalaran gaitsean egongo da", adierazi du Iperragirrek.

Pariserako joateko dela

Bileraren ostean, elkarretaratzeko ere egin dute abenduaren 9an Pariseran egingo den preso eta inestelarien aldeko martxara joateko herritarrei dei eginez.

Debagoieneko Eri Eguna egingo da bihar, Oñatin

Debagoieneko Jardunaldi Gastronomikoen programaren barruan, beste ekimen bater guztiazko aukera egongo da bihar, Oñatin. Hain zuzen ere, erles eta ezlia protagonista direlarik egingo da Debagoieneko Eri Eguna. Goizean zehar, Foruen plazan, orlearen inguruko azoka berezia egongo da. Bertan, besteak beste, ezli okulizleak egongo dira, baita kosmetikako produktuak egiten dituztenak ere. Erlearen mundua deritzen erakusketak egongo da ikusgai eta 11:30ean, askotariko estien dantza egingo da. 12:30ean, bestetik, kandelak nola egiten diren ikasteko aukera egongo da. Talder baten bitartez.

Murrizketen kontra mobilizatuko dira ELA, LAB eta Steilas

Biher, EAEko hiru hiriburuetan ELA, LAB eta Steilas sindikatuek deituta egingo diren manifestazioetan parte hartzeko dei egin die Euskal Herriko ikasleek Gurasoen Elkarteak (EHIGE) Euskal Eskola Publikoko fameliari -Donostian 17:00etan Alderdi Edertik, Gasteizen 17:00etan Andre Maria Zuriaren plazatik eta Bilbon 17:00etan Kale Nagusitik-. Deialdian helburua da "ikostetxe publikoetako irakasleek lan baldintzak egin dituzten murrizketak salatzea; gelako ratioak jaisteak, ordezkapenak lehen egunetik egitea eta egonkortasuna". Gainera, "inola baino ozenago, zentralitate aldarrikatu nahi dute", diote.

APOYO A LAS LENGUAS MINORIZADAS

El Ayuntamiento de Beasain destina el 1% de su presupuesto a ayudar a países en vías de desarrollo. Gracias al convenio de colaboración suscrito con Garabide, a partir de ahora, una cuarta parte de ese presupuesto irá destinado a la promoción de las lenguas minorizadas.

Durante los próximos 5 años el Ayuntamiento colaborará con Garabide en el proyecto para revitalizar las lenguas minorizadas con el objeto de que las comunidades con lenguas en peligro de desaparecer puedan preservar su lengua e identidad.

El proyecto de Garabide, que parte de la experiencia del euskera y se basa en la cooperación lingüística, tiene como objetivo compartir esa experiencia de recuperación del euskera con comunidades lingüísticas minorizadas de pueblos indígenas.

A ese respecto, y dentro del proyecto de revitalización de las lenguas, una docena de líderes indígenas de México, Colombia o Perú visitaron Beasain durante varios días. En México, por ejemplo, se hablan más de 140 lenguas, en Colombia alrededor de 70 y en Perú unas 60. Muchas de ellas están en grave peligro de desaparecer porque son lenguas sin estandarizar, sin reconocimiento oficial, sin prestigio social y sin presencia en el sistema educativo. Por ello, y para que los líderes indígenas pudieran conocer de primera mano el modo en que se está revitalizando e impulsando el euskera, recibieron varios cursos intensivos en el Euskaltegi municipal.

Tras la visita realizada a Beasain y a otros lugares de Euskal Herria, los líderes indígenas volverán a sus comunidades cargados de ideas y proyectos para seguir trabajando en la revitalización de sus lenguas.

GARABIDE ELKARTEA

Beasaingo Udalak bost urterako lankidetzaz hitzarmena sinatuko du datorren urtean Garabide elkartearekin herri indigenetako hizkuntzen biziberritzea sustatzeko. Hitzarmen honen helburua da garapen bidean dauden herrialdeei eskainitako laguntzaren barruan kooperazio linguistikoa sustatzea herrialdeen nortasunaren alde eginez. Horretarako, Udalak, garapen bidean dauden herrialdeei bideratzen dien aurrekontuaren %1etik laurden bat zuzenduko du Garabide elkartearekin sinatuko duen hitzarmenera.

ELKARRIZKETA JON SARASUARI

2005. urtetik darama Garabidek hegoaldeko hizkuntza komunitate gutxituetako eragileekin lankidetzan, nola gauzatzen duzue esperientzien elkartrukea eta zertan oinarritzen da aipatu lankidetzaz?

Garabidek jakintza eta esperientziaren arteko fluxuan oinarritzen du lankidetzaz, hau da, ikasi eta irakatsi terminoen inguruan ardatzen dugu kooperazioa, ez hainbeste proiektuak finantzatzean.

Herri bezala, azken 50 urtetan egin dugun prozesu nagusienetarikoa euskararen biziberritze prozesua izan da eta horixe partekatzen dugu tankerako bideak egin nahi dituzten herriekin. Egun, gainera, eskaria handia da munduan zehar desagertzeko zorian dauden hizkuntza pila daudelako eta ez dakite horiek nola biziberritu. Beraz, kooperazio estilo honek behar horri erantzuten dio, munduko problematika horri, hizkuntzen eta kulturen problematika horri eta modu zabalago batean baita herrien garapen problematikari ere.

“Garabide propone un modelo de cooperación basado en el intercambio de experiencias, en aprender y enseñar, y no en financiar proyectos. Nuestro objetivo es compartir y mostrar nuestra experiencia con el euskera a las comunidades en vías de desarrollo que quieren revitalizar sus lenguas y no saben cómo hacerlo”

Garrantzitsua al da proiektuak aurrera eramateko erakundeen eta instituzioen, Beasaingo Udala kasu, babes eta laguntza izatea?

Jakina. Guk udal eta instituzio ezberdinei gogoeta politiko bat planteatu diegu: zein izan behar duen 3. mundurako garapen politikak. Baliabideak beti dira

Buruak eta bihotzak beteta agurtu ziren bisitariak

Garabideko Lehendakariordea

mugatuak, horregatik lankidetzara ondoen egin dezakegun arloetara bideratzea da gure apustua eta Euskal Herriak zerbait baldin badauka munduarekin partekatzeko euskararen eta kulturaren berreskurapena da. Zentzu horretan, Beasaingo Udalak oso jarrera irekia izan du eta apustu berritzailea egin du kooperazio politika egiterakoan. Guretzako udal batek horrelako apustua egitea oso garrantzitsua da.

“Cada año ofrecemos un programa de formación a los líderes indígenas que nos visitan. Este año, gracias al convenio suscrito con el Ayuntamiento, han recibido formación sobre la alfabetización de personas adultas en el Euskaltegi y sobre el trabajo de un técnico de euskara y la política lingüística de un Ayuntamiento como el de Beasain. Ha sido una experiencia muy enriquecedora y novedosa”

Hitzarmenaren baitan bi ikastaro trinko eskaini dizkie Euskaltegiak bisitan etorri diren atzerriko ordezkariiei. Zer ikasteko aukera izan dute? Nolako esperientzia izan da haientzat?

Urtero formazio programak eskaintzen dizkiegu herrialde ezberdinetatik datozen koordinatzaile edota hizkuntza bultzatzaileei Euskal Herrian euskara ikasteko zein estrategia erabili diren ikus eta ikas dezaten. Marko horretan, Beasaingo Udalarekin sinatuko dugun hitzarmenari esker, Beasaingo Udal Euskaltegian helduak euskalduntzeko prozesua zein izan den eta zein den azaldu zitzaizen eta egun, gramatika ikastetik haratago, hizkuntzak ikasteko modu eraginkorragoak eta dinamikoak daudela ikusi ahal izan zuten. Bestalde, udal barruko hizkuntza politika nola

bideratzen eta antolatzen den eta euskara teknikari batek Udalean zein lan egiten duen ere ezagutzeko aukera izan zuten.

Ordezkarientzat oso harrigarri eta berritzailea izan zen jasotako formazioa eta oso gustura aritu ziren.

“La apuesta realizada por el Ayuntamiento a favor de una nueva política de cooperación es muy importante para nosotros y también lo es sensibilizar a la población sobre la problemática que hay a nivel mundial con la lenguas minoritarias; porque el nuestro no es un problema aislado, muchas comunidades están haciendo un gran esfuerzo por revitalizar y preservar sus lenguas. Y por nuestra trayectoria tenemos mucho que enseñar, pero también mucho que aprender porque en cierto modo hemos perdido ese espíritu que ellos aún conservan”

Amaitzeko, Garabideren beste helburuetako bat ere bada euskal gizartea sentsibilizatzea eta helburu horrekin hitzaldia ere eskaini zenuten Igartza Jauregian.

Sentsibilizazioa osotasun bat da, eta azkenean, gure problema ez da gurea bakarrik, gu mundu mailako korapilo batean gaude. Horregatik, Beasaingo gizartea herri indigenen hizkuntza problematikarekin eta egiten ari diren ahaleginarekin bustitzea garrantzitsua iruditzen zaigu. Guk badugu, gure ibilbideagatik, haiei zer erakutsia, baina guk ere badugu haiengandik zer ikasia, neurri batean guk galdu dugun espiritu hori daukatelako, aurrera egiteko, hizkuntzaren ametsa sortzeko, kulturari eusteko eta ohiturei eusteko grina bizirik dutelako.

Paolina Vercoutere, Imbabura probintziako gobernadorea

«Ez diogu kolonizatu izateari utziko hezkuntza sistema irauli artean»

Joan den ekainaren 17an, Ekuadorreko Imbaburako gobernadore izendatu zuten. Eskualdean influentzia handiena duten zazpi emakumeen artean ageri da. Herrialdean inoiz izan den gobernadore indigenarik lehenena. Paolina Vercoutere Quinche, kitxua.

Miel A. Elustondo

ARGAZKIAR ZALDIERO

Kitxua duzu hizkuntza indigena.

Gogoan dut amamak, gure hizkuntzari buruz ari eta yangaximi esaten zuela. *Yanga*, "ezer ez" da. *Ximi*, "hizkuntza" edo "ahoa". Alegia, "ezerezaren hizkuntza" genuen *yangaximi*. Gure amak, berriz, kontra egiten zion: "Ez ezazula horrelakorik esan, ez da *yangaximi*, *run-gaximi* baizik!". Alegia, *run-gaximi*, "gizakiaren hizkuntza". Horrexek markatu du gure galbidea, izan dugun galbidea, oraindik ere irauten duena. Biziberritze prozesuari ekitekotan, nahitaezkoak ditugu geure kulturarekiko harrotasuna eta geure izateari eta hizkuntzari lotutako atxikimendua. Gure arazorik handiena, berriz, gaur egun, harrotasuna eta atxikimendua berreskuratzea dugu. 2008az gero, Ekuadorreko herri indigenen eskubideak konstituzioan jasota daude. Bertako herri eta nazioek hezkuntza beren hizkuntzan jasotzeko eskubidea dute. Konstituzioak direnak eta ez direnak onartzen ditu, baina kontua da hizkuntza horiek -kitxua, besteak beste-, baliorik gabetuak direla aspaldi,

prestigios gabetuak, eta ondorioz, gurasoek ez dutela nahi beren seme-alabek kitxuaz edo gainerako hizkuntza indigenetan ikas dezaten.

Horixe egoera oraindik.

Gehiago esango dizut: kitxua hiztunak estatuaren administrazioari lotzen zaizkionean, antzaldatze bat gertatzen da hitzun horien baitan, espazio formaletan kitxuaz hitz egiteari uzten diote. Oso gauza arraroa... Deskolonizazio lana egin behar dugu -buruz eta gogoz deskolonizatu, oroz gain-, eta geure autoestimua berreskuratu. Hargatik ez ziguten gure aitaita-amama askok kitxuaz hitz egin, haiek jasandako tratu txarra guk jaso ez genezan. Kitxua hiztunak halako doinu bat du gaztelaniaz hitz egiten duenean, eta hori salagarri luke! Hizkuntza ez irakastea biziraupen ariketa zen gure aitaita-amamen kasuan: "Ez zaizu baliagarri eta, are okerrago, kitxuaz hitz egiten duzula jakiten badute, diskriminatu egingo zaituzte". Legezko diskurtsoa osatu dugu, bai, lege marko

bat, politika publikoa ere bai kulturartekotasunaren eta nazio aniztasunaren inguruan, baina kontua da funtzionatzen ez duen irakaskuntza sistema elebiduna dugula, ez dituela ikasle ez irakasle elebidunak sortzen, hiztunik ere bat ere ez... Horixe egoera, lege marko guztiak gorabehera.

Paolina Vercoutere Quinche

Frantzia, 1976

Flandriarra lehen deitura, kitxua bigarrena. Frantsesa alta, kitxua ama. Ekuadorren hazi zen haurretatik. Kultura eta Gizarte Garapena ikasketak egin zituen Otavaloko Unibertsitatean, eta Genero eta Politika Publikoak masterra Latinoamerikako Gizarte Zientzietako Fakultatean. Garabide erakundearen hizkuntza gidaritzari buruzko ikastaldian izan zen urrian Euskal Herrian.

Harrigarri da kargu politiko zaren horrek aitortzea.

Asko hitz egiten da estatu nazio aniztun eta dibertsitatez betetakoaz, emakumea barne hartzen duenaz eta hau eta hura, baina, sakon-sakonean, ez dago egocera iraultzeko borondate politikorik. Eta pena handiarekin diot, ni sistema politiko horren barruan bainago. Eta uste dut beharrezkoa dela barruan egotea. Kanpoko aktibismoa bezain inportantea da barrutik eragitea, zenbait espaziotan –minimoak badira ere–, galderak egin eta zalantzak eragitea. Ni neu, gobernadore izan baino lehen, Ekonomia eta Gizartea Barne Hartzeko Ministerioko zuzendari izan nintzen eta haurrak, adinekoak eta ezgaitasunen bat duten pertsonak nituen ardura. Zuzendari izan nintzen garaian irizpide halako bat ezarri nuen familia laguntzaileak hautatzeko garaian: elebidun izan behar ziren. Horrek erresistentzia handiak ekarri zizkidan, baita neure alderdiaren barruan ere. Arrazistatatzat hartu ninduten, nire Ministerio hura indioz beterik zegoela aditu behar izan nuen. Eta orain, gobernuan nagoela ere, gisako komentarioak aditu behar izan ditut. "Hemen indio usaina dago orain". Hamaika horrelako. Esamesa horiek hor daude oraindik. Nik, esaterako, prentsa arduradun bat dut, kitxua hitzuna jatorriz –ni ez bezala–, neuk errekrutatu nuena.

Barkatu, ez zara jatorrizko kitxua hitzuna?

Ez. Nire inguruan espainola, frantsesa eta kitxua erabiltzen ziren. Geroago, baita ingelesa ere. Prozesu bat izan zen. Eskola libre batera joan nintzen. Han izan nintzen 13 urte bete arte. Harrezkero, eskola frantsesera sartu nintzen. Gazterik ezkondu nintzen, eta kitxua hitzuna jatorrarekin esposatu nintzen –kitxua familia zeharo tradizionala, eta orduan, nire burua berreraiki eta kitxuaz ikasi nuen nire amarekin. Bestalde, gure ama hizkuntzaren eta kulturaren aldeko borrokalari suharrak izan da beti.

Hizkuntz kontzientziaren jabe zaitugu, dena den.

Hizkuntzaren kontzientzia dut, eta militantziaren zentzua ere bai. Horrexek mugitzen nau. Ez dut kitxuaz erraz hitz egiten, oinarrikoa baizik. Dena ulertzen dut, eta hitz egin behar dudanean, beste erremediorik ez dudanean, hitz

Fartsa

"Herri indigenen eskubideen aitortzarik bada, baina aitortza formala da, ez besterik. Gainerakoan, inork ez du ahalegin txikiena ere egin nahi. Zuri-mestizoek –hau da, estatuaren egiturek–, ez dute saiatu nahi, eroso daude beren hizkuntzan hitz egiten, ez dute esfortzurik egiteko asmorik"

Kolonizatua

"Senarra kitxua hitzuna jatorria dut, baina ez die gure seme-alabei kitxuaz hitz egiten, nahiz eta ni borroka honetan sartuta egon. Jasotako hezkuntzak kolonizatu zuen, hamaikatan esan zioten bere hizkuntzak ez zuela ezertarako balio, barneratu zuen esan ziotena, eta ez da iraultzeko gai izan. Latza da"

Familia transmisioa

"Hiri giroan guztiz etena dugu kitxuaren familia transmisioa. Landa eremuan eusten diote transmisioari oraindik, baina landa eremuan kitxuaz hazi diren horiek hirira etortzen direnean ere, eten egiten da transmisioa. 'Indioen hizkuntza da, ez du ezertarako balio', diote. Aurreiritzi horixe da oraintxe dugun arazorik handiena"

egiten dut. Nekazarien artean, adibidez, elebidunak ez direnean, hitz egiten dut. Oso ondo hitz egiten duen jendearen aurrean, berriz, lotsatu egiten naiz, nirca ez delako haurretan ikasia, geroan baizik, eta doinuak salatzen nau. Senarrak, kitxua hitzuna jatorria baita, barre egiten du nire lepotik, doinu jatorrik ez dudalako. Nire lanean, langilerik kontratatu behar dudanean, elebidunak hartzen ditut beti.

Prentsa kabineteari dagokionez, kitxua hitzuna jatorria izendatu nuen zuzendari eta, harrezkero, kitxuaz eta espainolez zabaltzen ditugu gure oharkizun eta jakinarazpen guztiak. Kitxua lehenestea garrantzi handikoa da niretzat, amari zor diot, amamari, nire komunitateari. Garbia izan beharra daukat, garbia izateari uzten diodan egunean politikatik irteteko garaia izango baitut.

Ez da aise izan behar kitxua izaten giro horretan.

Gobernadore naizela, janzkera jakina daramat beti, neure burua politikoki errebindikatzeko bidea dut. Badakit nire janzkerak zer esan nahi duen, ekin-tza politikoa da, emakumerik inoiz egon ez den gune batean nago. Militarrekin egon ohi naiz, poliziaaren agintariekin, eta beharrezko zait haiekin egotea, haien iruditeria zartzeko, hain zuzen, zeren eta oraindano arte, emakumezko bat ni bezala jantzita zerbitzaritzat hartua izan baita beti. Aheratsen etxeko lanak egiten zituen neskamea. Garrantzizkoa zait horren kontra egitea, eta horregatik noa beti era jakin honetara jantzita. Konplikatu da, hala ere, neure alderdian bertan ere, Alianza País izenean ez hainaute ulertzen.

Zer diozu kulturartekotasunari buruz? Behin eta berriz eta askotan erabiltzen den hitza.

Kulturartekotasuna diskurtso politikoki zuzenaren barrura sartu da. Hain dago erabilia, hain maiseatua, higitua... ezen esanahia galdu baitu. Gure herrian, esaterako, ez dago kulturartekotasunik. Ez, behintzat, nik ulertzen dudana moduan, nik botere banaketatzat ulertzen baitut. Alegia, host mendez produkzio bitartekoak, botere politikoa, baliabideak, erabakiak hartzeko ahalmena... dena izan duen horrek hori banatzen hasten denean hasiko da kulturartekotasuna. Hurkoari berdintasunez hitz egitea, era horizontalean jardutea... da kulturartekotasuna. Horixe litzateke ideala, eta horixe da ez daukaguna. Gainerakoan, hainbeste maiseatu da hitza –"tolerantea naiz" eta hau eta hura–, ezen hitzak esanahia galdu baitu eta ez du ezer esan nahi.

Usteko nuen bestela zela giroa Otavalon. Duela hogeit urtetik hona bizi naiz Otavalon, sinbolismo handiko hiria Ekuador

dorren. Gure arbasoak Imbabura mui-noaren magalean bizi ziren, hiriak gutliz baztertuak zeuzkela, hiri botere zuri-mestizoaren erdigunea zenean. Iragan mendeko 80ko hamarkadan, hainbat dinamika komertzial tarteko, kitxuek diru arrakasta handia izan zuten eta hiriarren jabego guztiak erosi zituzten. Kitxuok egin ginen hiriarren jabe, eta horren ondorioz, botere politikoaren borrokan sartu ahal izan ginen, eta historian estreinakoz, alkate indigena bat izan genuen. 1990ean, Asamblea Nazionalak Ekuadorreko kulturarteko hiriburu izendatu zuen Otavalo. Beste erremediorik ere ez zuen, tentsio batean bizi baikinena hirian -eta bizi baikara, esan beharke nuke-, indigenak eta zuri-mestizoak erdibana baikara Otavalon. Elkarri kasurik egiten ez diogula bizi gara. Etnien arteko arazoak nahi baino gehiago dira, arrazakeria ez dago baztertua. Berniza bai, emana dago, baina urra ezazu apur bat berniz hori azkazal puntarekin eta hantxe bis-taratuko zaizu arrazakeria.

Etnien arteko arazoak, arrazakeria, identitate ezberdinak lurralde berean.

Gogotik errebindikatzan dut identitatea, eta neurri berean kuestionatzen ditut, berriz, esentzialismoa eta tradizionalismoa, emakumeen aldeko borrokaren militante bainaiz. Konfliktua eragiten dit kanpo aldera diskurtso politikoki zuzena egin beharrak. Hitzak neurtu behar izaten ditut, ez ditut esan nahiko nituzkeen denak esaten, baina ezta esan behar diren hitz politikoki zuzen guztiak esaten ere. Lehendakariaren ordezkeri naiz, eta ezin dut esan dena gaizki dagoela. Aurrerapenak ere izan dira. Ekuadortarra naizen aldetik, egia da hori. Doako hezkuntzara sarbidea dugu -amets hutsa duela gutxi arte-, osasun sarea, gure eskubideen gaineko kontzientzia handiagoa... Gauza asko, joan deneko hamar urtean egin direnak, estatua ikaragarri indartu denetik. Ordu arte ez baikenuen estaturik, estatuaren presentzia besterik, guri ez zegokigun egitura bat. Zuek ehunka urte daramazue estatua eraikitzen. Gu horretan hasiberriak gaituzue.

Politikoki zuzenaren eta barnean sentitzen duzunaren artean murgil igerian behar duzu.

Bai, bada. Eta, esaterako, horretaz ari

BIZKAIKO FORU LIBURUTEGIA

LiburuTEKia VI. jardunaldiak

Diputazio Kalea, 7 - 2. solairua, areto nagusia
48008 Bilbo, Bizkaia - 944 608 24 87

» Erakusketa: Euskal mitologia

Data: Abenduaren 11tik urtarrilaren 5era

Ordutegia: Astelehenetik ostiralera: 10:00-14:00 eta 16:30-19:30

Larunbatean: 10:30-13:00

» Literatura Topaketak: Jabier Kalzakorta

Data: Abenduak 1

Ordua: 19:00

Izenburua: Oientzero tradiziozko euskal kantutegian

Hizkuntza: euskaraz

» "Ezkerraldeko ipuinak" liburuaren aurkezpena

Data: Abenduak 19

Ordua: 19:00

Hizlariak: Itziar Minguez, David Tijero

Hizkuntza: Elebiduna (euskaraz eta gaztelaniaz)

Doako sarrera, edukiera osatu arte (Foru Liburutegian sartu ahal izateko, NAN, pasaportea edota Liburutegiko txartela aurkeztu behar da sarreran)

Rekalde Aretoa

Rekalde Zumarkalea, 30 - 48009 Bilbo, Bizkaia - 944 06 85 32

» Euskararen eguna ospatzen (euskaraz)

Data: Abenduak 2

• Ordutegia: 10:30-11:45, 3-6 urte

• Ordutegia: 12:00-13:30, 7-11 urte

Rekalde Aretoan "Euskararen nazioarteko eguna" ospatzen dugu urtero. Tailer honetan euskararen erabilpena sustatu nahi dugu dinamika eta anketa plastikoen bitartez.

» Familiarentzako tailerra (euskaraz eta gaztelaniaz)

Data: Abenduak 16

Ordutegia: 11:00-13:00, 4-11 urte bitartekoentzat heldu bat edo bi lagun dituztela.

"Espazioak eraldatzen" izenburupean, Ixone Sáadabak aretoa nola eraldatu duen ezagutuko dugu eta guk ere hainbat elementu erabilia, espazioa eraldatuko dugu eta gure lekurako egindako instalazioa sortuko dugu.

» Gabonetako tailerra (euskaraz eta gaztelaniaz)

Data: Abenduak 26, 27 eta 28

• Ordutegia: 10:30-11:45, 3-6 urte

• Ordutegia: 12:00-13:30, 7-11 urte

 Bizkaia
Foru aldunakia
diputación foral

www.bizkaia.eus

naiz master txostena idazten, generoaren ikuspegitik aztertzen nola bizirauten dugun emakumeok espazio horietan.

Masterra idazten ere ari zara. Zer diozu lan horretan, jakin baliteke?

Nondik natorren kontatzen dut, nire bizi esperientzia azaltzen dut teoria feministaren barnean. Sentimenduetatik abiatu eta amamaren, amaren, aitaren eta neure narrazioa osatu dut, teoriarekin lotuz. Beste alde batetik, hainbat elkarrizketa egin ditut, hala kitxua direnen artean nola ez direnen artean, emakumeei buruz duten iruditeriaz galdezka. Nik neuk emakume kitxuatzat berresten dut nire burua, berdinetik berdinerara begiratzen diot ondokoari. Jaso dudana heziketari zor diot. Ez nago inoren aurrean begirada jaisteko prest. Eta horrek probokatu egiten du, aztoragarri zaio askori. Eta horixe nahi dut nik, beren baitan duten emakume indigena zerbitzariaren irudia deseraikitzea. Horixe da nire borroka.

Euskal Herrian izan zara Garabide erakundearen ikastaroan. Zer ikusi duzu, zer asmo duzu Ekuadorren?

Ikusi dut gauza ez dela lider baten kontua, sinergia eta gizartearen haitako askotariko faktoreen batura lortzea baizik. Kooperatibak ikusi ditudalarik, adibidez, pentsatu dut horrek ekonomian ez ezik, maila politiko, sozial eta kulturalen ere izan behar duela eraginik. Kolektibitate osoari dagokiola fenomenoa. Ekuadorren, berriz, espazio bat sortu nahiko nuke hezkuntza sistemaren barnean. Lehendakariaren eta Hezkuntza ministroaren sostengua dut. Ez dut gordin esateko ohiturarik: "Hez-

**Azken hitza:
Kitxuaz**

"Unibertsitean graduatzeko garaian, kitxuaz egin genuen tesia bi lagunen artean. Ordurako, konstituzioan jasota zegoen gure hizkuntzan jarduteko eskubidea. Gure aurrean, epaimahala, inork ere kitxua ulertzen ez zuela. Nire kideak kitxua egin zuen aurkezpena, nik bat-bateko itzulpena egin nion. Epaimahaiari, batak besteari galdetzen zioten: 'Zergatik hitz egiten dute horrela?', 'Konstituzioan jasota dago, eskubidea dute', 'Legezkoa da?', 'Bai, bai'. Horrelaxe! Kar, kar..."

kuntza sistemak ez du funtzionatzen". Ez. Aldiz, esan ohi dut: "Eredu elebidun bat proposatu nahiko nuke Otavalon...". Eta haiak, baietz: "Aski indar baduzu, aurrera!". Eta nik horixe nahiko nuke, eredu berri bat eraiki, eta bitartean, hezkuntza eredu birpentsatu, ez baitiogu herri kolonizatu izateari utziko hezkuntza sistema irauli artean, guztiz memoristikoa baita, gizabanako bezala ezereztu egiten baikaitu, aldi oro gu minimizatzen, autoestimua oinpean arrastaka eramatera behartzen... Hezkuntzaren bidetik etorriko da hizkuntza berreskuratzea, eta hizkuntza berreskuratzea gure kultura, gure izatea eta gure mundu ikuskera berreskuratzea izango da. Ardura horixe daukat, horrexegatik nago nagoen lekuan orain. ■

Nazioartea (<http://www.argia.eus/nazioartea>) > **Estatuik gabeko nazioak** (<http://www.argia.eus/estaturik-gabeko-nazioak>) > **Amazigh herria** (<http://www.argia.eus/amazigh-herria>)

MILOUDA EL HANKARI, AMAZIGERA EKINTZAILEA

"Gure hizkuntzak ez zuela ezertarako balio sartu nahi izan digute buruan"

Milouda El Hankari ekintzaileak amazigeraren tarifit aldaera du ama hizkuntza. 1968an jaio zen Al-Hoceiman (Rif eskualdean, amazigeraz Arrif). Garabide erakundeak eratua duen hizkuntza gidaritzari buruzko ikastaroan izan zen iragan urrian Aretxabaletan (Gipuzkoa).

MIEL ANJEL ELUSTONDO (<http://www.argia.eus/argia-astekaria/egileak/miel-anjel-elustondo>)
2017ko abenduaren 24a

Argazkia: Zaldi Ero.

Txantxa egin diguzu zure deituraren lepotik.

Bai, nire deitura El Hankari-k, kasik "lehendakari" hitzaren hots bera baitu. Kar, kar...

Ez zara Arrifeko lehendakari, bistan da...

Ez, Arrifren jaiotako ekintzailea naiz. Soziologia ikasi nuen, Cádizen (Espainia) bizi naiz gaur egun, gure identitatearen eta gure kulturaren alde borrokan, gure herriarentzat era guztietako hobekuntzak nahi baititut, denok sartzeko moduko herri bat, Marokoko dibertsitate guztia aintzat hartuko duen herrialdea. Askok ez du usteko, baina Maroko asko dira Marokoren barnean, hamaika identitate eta kultura ditu. Nik herrialde demokratiko bat nahiko nuke, denok sartzeko moduko bat.

Denok, eta hizkuntza guztiak.

Ez zait gustatzen hizkuntza nagusi bat izatea, batetik, eta mendeko mordoxka, bestetik. Denok –eta hizkuntza guztiok–, dugu berdintasunez bizitzeko eskubidea. Egoera ez da eroso, zentralismo handia baitago Marokon, eta periferiak bazterturik baitaude. Arrifekoa, hala ere, kasu berezia da, inoiz ez baitu izan sumisio harremanik Marokoko Gobernuarekiko. Bere historia eta bide propioak egina da Arrif. Hor ditugu 1921eko Abdelkrim Jatabik aldarrikatutako errepublika –Afrikan inoiz eratutako lehena, 1921etik 26ra bitarte iraun zuena–, edo 1958-59an izaniko borroka eta Hassan II.ak eragindako

genozidioa, kasu. Eta orduan bezala orain, ez dugu nahi berdinetik berdinerara jardutea besterik, gure kultura eta gure hizkuntzaren jabe eta gutxieneko ongizatea izatea: azpiegiturak, ospitaleak, unibertsitateak... 1958-59ko errebolta gero, zona militarizatua izendatu zuten Arrif, eta izendapen horrexekin irauten du.

Mohamed Xukri idazleak zioen Arrifetik Tangerrera egin zuela, mendietan jatekorik ere ez zuelako.

Ezer ez. Bada laborantzarik, baina bizirauteko lain besterik ez du ematen. Ez dago terreno handirik, eta itsasoa bertatik bertara izanagatik ere, arrantzaleek ez dute aski itsasontzirik arrantzari behar bezala ekiteko. Gaurko egunean, emigranteek bidalitako dirua eta cannabis-a dira ondasun iturri bakarrak.

Hainbat hizkuntza hitz egiten dira Marokon.

Arabiera klasikoa dugu batetik, hizkuntza estandarra, hitz egiten ez dena, baina eskolan irakasten dena. Albistegietan, testu idatzietan, literaturan eta gainerakoetan erabiltzen den hizkuntza kultua duzu. Bestalde, kalean, marokoar jatorrikoek berbereraren eta arabieraren tarteko dahira hitz egiten dute, eta bestalde, amazigeraren hiru aldaera ere hitz egiten dira: tarifit Arrifen, tamazig han eta hemen, eta taxelhiyt Atlasean.

Zertan da amazigeraren egoera gaur egun?

2011z gero, amazigera ofiziala da Marokon, arabierarekin batera. Ofizialtasun hori, dena den, paper erreka da, ez baitago, adibidez, epaitegietara joan eta amazigeraz mintzatzerik. Ofizialtasun hala-moduzko horrekin batera, amazigera kulturaren eta hizkuntzaren Ircam institutua eratu zuten, eta horrek hizkuntza bisualizatzeko balio izan du. Aitortua ez izatetik eta, are, pertsegitua izatetik, aitortua eta ofiziala izatera igaro da amazigera.

Ircam institutua eratu zuten, baina institutuak hizkuntzaren estandarizazioa lagundu beharrean, oztopoak jartzen dizkigu, alfabeto operatibo, erraz eta teknologia berrietan erabilgarri den bat aukeratu beharrean, tefeina alfabetoa onetsi baitzuen, Kristo aurreko 3.000. urtekoa, gaur egun balio ez diguna, edo teknologia berrietara egokitzeko dirutza beharko genukeena.

“Askok ez du usteko, baina Maroko asko dira Marokoren barnean, hamaika identitate eta kultura ditu”

Zentzugabekeria ematen du...

Marokoren erabakia da, Ircam institutuaren bidez hartu duena. Arrazoa ere bistakoa da. Aljeriako herri kabilioak alfabeto latinoak erabaki zuenez, Maroko beldur zen amazigera hiztunak batuko ote ziren, indartuko ote ziren. Duela bost urte ezarri zuten gure eskoletan tefeina alfabetoaren irakaskuntza, eta umeek gorroto dute, hain baita gauza konplikatuak.

Zein da, hortaz, zure borroka?

Gizarte mugimenduen baitan sortu nintzen, dela amazigeraren kultur elkarteetan, talde feministetan, giza eskubideen aldekoetan... Horien baitan jaiotzen nintzen, eta horien baitan ari naiz lanean. Eta, bien bitartean, amazigera ikasten dut, ez baitakit zuzen irakurtzen eta idazten. Tarifit halako bat erabiltzen dugu whatsapp eta gainerakoetan, batere estandarizatu gabea.

Zein duzue lehenetasuna?

Amazigera estandarizatzea, hura behar bezala idazten ikasteko. Ahoz ez dugu korapilo bihurrik. Elebakarrak ere baditugu, hainbat, Arrifen. Begira, kontatuko dizut. Oraintxe 55en bat atxilotu ditugu Casablancan, iazko Arrifeko borroken aitzakian preso hartuak. Joan zaio ama semeari polizia-etxera bisitan, eta hizketan hasi zaionean tarifitez, zaindarien ezetz ama horri, buila eta hoska, arabieraz hitz egiteko. Ama, orduan, ez baitaki tarifit besterik hitz egiten, semeari begira gelditu da, malkoa dariola, bisitak iraun duen artean. Hizkuntza ofiziala, omen, amazigera Marokon! Ba ote? Garabideko ikastaldian Jon Sarasuak kontatu zigun istorioa duzu: har ezazu apoa eta sartu ontzi bat ur irakinetan. Laster egingo du jauzi. Aldiz, har ezazu apoa, sartu ontzi bat uretan eta hasi poliki-poliki berotzen. Bertan egosiko da apoa. Horrelaxe gu.

Dena galdua da?

Ez, gure kasuan, transmisioak irauten du. Nador eta Al-Hoceiman, adibidez, tarifit baino ez da hitz egiten. Atlasen, beren dialektoan mintzatzen dira, eta berdin hegoaldean. Jende askok hitz egiten du amazigera, askok. Emigranteen kasuan, denetarik dago, batzuek hizkuntzaren kontzientzia dute, eta amazigera transmititzen dute. Beste batzuek, aldiz, ez. Gu bigarren mailako hiritartzat hartuak izan gara, gure hizkuntzak ez zuela ezertarako balio sartu nahi izan digute buruan, ez dugula batere balio... Deiturak ere halakoxeak ditugu. Erregistroa abiarazi zutenean, gurek ez zekiten arabieraz. Funtzionarioek, aldiz, ez zekiten amazigeraz. Hala ere, gureen deitura behar funtzionarioek, baina guk deiturarik ez. “Ezizenen bat bada ere!”. Eta horrela gara, bata “Herrena”, bestea “Burusoila”, hau “Betokerra”... eta horrela iraun dute hainbat deiturak. Jasan dugun arabiarazteaz izugarria izan da, herri eta hirien izenak desitxuratu dituzte. Gure Tetauen -hau da, “begiak”-, Tetuan egin dute arabiera hiztunek, esanahirik ez duen izena. Edo Xauen -“adarrak”, alegia-, Chedchaouen egin dute. Lehen esanahia zuenak, esanahirik ez du orain.

TELEBISTAK

DEBAGOIENA

Hamabi parte-hartzailerekin, abian da hizkuntzen biziberritzeari buruz Garabidek antolatutako ikastaldia

Txomin Madina 2017-10-04 15:40 [GIZARTEA](#) [ARETXABALETAKO](#) [DEBAGOIENAKO](#) [GAURKOAK](#)

Zortzi hizkuntza gutxiagotuetako kideekin
'Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko
Ikastaldi Trinkoa' hasi dute Aretxabaletan

Hizkuntza gutxiagotua duten zortzi komunitatetako ordezkariak dira *Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko Ikastaldi Trinko*-an parte hartzen dabiltzanak. Agintari profila dute denek ere, eta 140 orduko formazioa jasoko dute urrian zehar. Atzo egin zuten hasiera ekitaldia Aretxabaletako udaletxean.

Zabaldu artikulua:

Atsegin dut

Partekatu

<http://www.gitb.eus/azken-berriak/9997-hizkuntza-gutxitudun-komunitateetako-ordezkariek-beasainen-izan-dira-garabideren-eskutik>

Sokak Biltzarlea

Hizkuntza gutxitudun komunitateetako ordezkariek Beasainen izan dira Garabideren eskutik

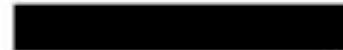
Partekatu

315

Deskripzioa Hizkuntza gutxitutako ordezkariek Beasainen izan dira Garabideren eskutik. [beasain](#) [garabide](#) [2017](#)

[Batu](#) [Irudi](#)

IRRATIA

www.gitb.eus/azken-berriak

<https://www.youtube.com/watch?v=PE2O4-OMto0>

Kirietan | 'Beltzean mintzo' dokumentalari buruz

32 ikusitaldi

👍 👎 ➔ PARTERAZU 🗨️ ⋮

Xalao Telebista

Argitaratze-data: 2017 ur. 30

IRAPIDETU 315

Kategoria

Jendea eta blogak

Lizentzia

YouTube lizentzia estandarra

DEBAGOIENA

Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari buruzko Ikastaldiko diploma banaketa egin du Garabidek

Imanol Beloki 2017-10-31 19:00 [GIZARTEA](#) [DEBAGOIENA](#) [GAURKOAK](#)

Garabidek antolatutako Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari buruzko Ikastaldi Trinkoaren diploma banaketa egin zuten atzo, Galartzako dorretxean. *Hamaika amets eta beste bat gehiago* lelopean, hizkuntza gutxituetako agintariei zuzendutako formazio programan ikusi eta ikasitakoak adierazi zituzten, besteak beste, ekitaldi hunkigarrian.

[Hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldiaren amaiera ekitaldia egin dute Garabidekoek](#) (25 argazki)

Zabaldu artikulua:

Atsegin dut

Partekatu

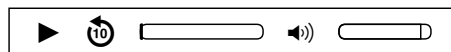

IRRATIAK

"ETXEKO LEIHOTIK UDAZKENEAN GUREKIN IZAN ZIRENEN OIHARTZUNAK IKUSTEN DIRA"

Beren etxeko leihotik ikusten denaz hitz egin du Garabideko Txema Abarrategik gaurkoan.

2017/02/15 13:12

Aramaioko gainbarruko erripa eta arroetan ikusten dituenak komunitate indigenek nola izendatuko lituzketen azaldu du. Garabidek sustatutako 'Hizkuntza Biziberritzeko Estrategiak' aditu tituluagatik etorri ziren komunitate indigenetako lagunez oroitu baita. Hasteko, maia yukatekoentzat 'sáastal' den goiztiria ikusten du Abarrategik. Eguna zabaldu ondoren, harizti batean haur guaraniek 'apereá apereá' deituko lieketen katagorri jostariak agertzen omen dira. ume guaraniak katagorri jostariari. Aimarentzat 'inti' sakratua den gaztainondo sail bat ere ikusten da Abarrategiren etxeko leihotik. Baita kaqchikelez 'sutz' diren hodeiak ere.

INPRIMATU

BIDALI

ERLAZIONATUTAKO ALBISTEAK

"Kolonizazioak lurrez desjabetu eta gutxiengo bilakatu ditu maputxeak beren etxean"

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA

[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo Gitano

INFO7 / JENDARTEA

Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?

INFO7 / GURE HERRIA

'Askapen borrokak ezagutu eta gureak konpartitzeko' Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

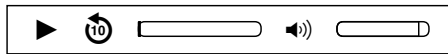
INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

"HIZKUNTZAK GALERAN IKUSITA, EUSKARA BIZIBERRITZEKO ESTRATEGIAK ZABALDU BEHAR DIRA"

2005ean munduko hizkuntzen egoeraz Euskal Herrian egindako ikerketa baten harira, hizkuntza galeraz hitz egin du Garabideko Andoni Barreñak gaurkoan.

2017/03/15 12:22

550 hizkuntzako datuak jaso zituzten ikerketa horretan, hizkuntza transmisioaz eta erabileraz inkesta eginda. Transmisioaz ondorioztatu zuten aztertutako hizkuntzen %20an gurasoek ez ziela seme-alabei hizkuntza erakusten. 550eko multzoan, munduko hizkuntza ofizial gehieneak hartu zituzten barne, eta Barrenak uste du horietatik aparteko hizkuntza txikien datuak ez direla hobeak izango. Horregatik iruditzen zaio euskara biziberritzeko estrategiak mundura hedatuz gero, galera arriskuan dauden hizkuntza txiki horiek posible dela irudikatu ahalko dutela.

[INPRIMATU](#)
[BIDALI](#)

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA
[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo Gitano

INFO7 / JENDARTEA
Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?

INFO7 / GURE HERRIA
'Askapen borrokak ezagutu eta gureak konpartitzeko' Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

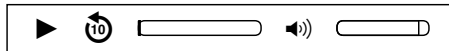
INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

"INDIGENEK, ESKUBIDE AITORTZAN AURRERATU ARREN, ARRISKU BIZIA DUTE KOLONBIAN"

Gerson Acosta Salazar, Kitek Kiwe Babesguneko buruzagi nasa hil zuten joan den apirilaren 19an, eta haren oroimenez hitz egin du Garabideko Juan Luis Arexolaieba *Gatxi*-k.

2017/05/16 12:10

Garabideko kideek, 2011ko azaroan Caucara egindako bidaian, Nasa Ñus elkarte indigenak gonbidatuta, Reasentamientos izeneko kabiloak bisitatu zituzten eta Acosta ezagutuzuten Kitek Kiwera iristean, orduan ere bertako agintaria baitzen. Harrera egin zien eta bere herriak bizi izandako sufrimendua kontatu. Kolonbiako Gobernuak eta FARC gerrillek sinatutako bake akordioaren berri jasotzen badugu ere, berri lazgarriagoak badaudela ekarri du gogora Arexolaiebak. Hango hizkuntza paisaia nolakoa den azaldu du, ia ofizial bakarria gaztelania izan arren, 65 hizkuntza indigena existitzen delako.

[INPRIMATU](#)
[BIDALI](#)

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA

[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo Gitano

INFO7 / JENDARTEA

Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?

INFO7 / GURE HERRIA

'Askapen borrokak ezagutu eta gureak konpartitzeko' Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa" La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

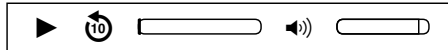
Café y periódicos con Martin Garitano Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

XAN AIRE ETA KARINE ETXEBERRI

"BERTZEEKIN TRUKATUZ, IKUSTEN DA EREDU ELEBAKARRA EZ DELA INTERESGARRIA"

Garabideren izenean, Xan Aire eta Karine Etxeberri egin dute gaurko hizkuntza hausnarketa. Joan den udazkenean, Garabidek antolatuta, Hizkuntza Biziberritzeko Estrategiak Aditu Ikastarora etorri ziren aimara eta bariba komunitateetako lagunez hitz egin dute.

2017/06/13 12:10

Izan ere, komunitate horietako lagun banarekin solasaldia egin zuten Urepelen. Ispilu gisa balio izan zien euskaldunei, ohartu zirelako frantsesa edo beste hizkuntzaren bat eredu elebakarrean inposatzeak zein arrisku dituen beste hizkuntzentzat. Horrez gain, besteen biziberritze esperientziez eta eleaniztasuna kudeatzeko moduez ere ikasteko aukera izan zuten.

[INPRIMATU](#)
BIDALIERLAZIONATUTAKO
ALBISTEAK

"Hiztun komunitateen arteko trukaketa lanak norbera ere indartzen du"

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA
[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo GitanoINFO7 / JENDARTEA
Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?INFO7 / GURE HERRIA
'Askapen borrokak ezagutu eta gureak konpartitzeko'
Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

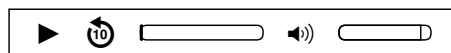
GUREAZ BLAI | Gureaz blai

MAIALEN SOBRINO

"KAXUBIAN, KOMUNITATEAK BERAK EKIN DIO ORAINA ERAIKITZEARI, GERORAKO ABIAPUNTU GISA"

Garabide Elkartean hizkuntza lankidetzaz egiten dute, baina Maialen Sobrinoren arabera, horretarako ez dago urrutira joan beharrik. Europan bertan badaudelako hizkuntza gutxiagotu ezezagunak euskararen biziberritze esperientziatik edateko egarritz.

2017/09/13 12:15

Sobrino Kaxubiatik bueltatu berri da, han letra larriz ari direlako historia idazten. Kaxubiarrak 240.000 dira, horietatik kaxubiera hiztunak 108.000 inguru. Kaxubiera eslabiar hizkuntza gutxiagotuetako bat da. Eta pasa den irailaren 4an ikastola bat ireki zuten, horri esker lehendabiziko aldiz kaxubieraz ikasteko aukera izanen dute bertako haurrek.

[INPRIMATU](#)
[BIDALI](#)ERLAZIONATUTAKO
ALBISTEAK

"Hizkuntza gutxituen hamabi komunitateren etorkizunerako ametsak bildu ditugu"

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA

[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo Gitano

INFO7 / JENDARTEA

Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?

INFO7 / GURE HERRIA

'Askapen borrokak ezagutu eta gureak konpartitzeko' Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

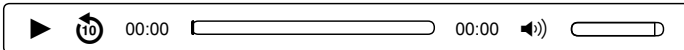
Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

JENDARTEA

Garabide, hizkuntza gutxituen berreskurapenean topaleku

Garabideko Jon Sarasuak martxan duten ikastaldi trinkoaren ingurukoak aipatu dizkigu. Formazio proiektua da, eta euskararen esperientzian oinarrituta, hizkuntza berreskurapenaren inguruan dabilen herri indigenetako erakundeak indartzea dute xede. Aste hauetan gurean dira maiak, amazigak, nahuatlak, maputxeak, kitxuak, guaraniak, kaqchikelak eta nasak.

IMPRIMIR
ENVIAR

| 10/10/2017 13:02 ACTUALIZADA: 13:45

EUSKARAZ

EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

LO + LEÍDO

INFO7 / NAZIOARTEA

¿Qué escenario se prevé para el 21D?

INFO7 / KALEGORRIAN

“Queremos saber hasta el último detalle de las agresiones sexuales. Se hace un circo mediático que se consume a unos niveles increíbles”

INFO7 / KALEGORRIAN

Dispertsioa pairatzen duen bi urteko umeak amari: “Aitatxo bai, kotxea ez”

ÚLTIMAS NOTICIAS

INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

INFO7 / SAIOAK

"Euskarari lekua eginda, prestigioa irabazi eta ikasleentzat lagungarri litzateke"

Euskaltegietakoa matrikulazio garaia igaro eta ikasturtea hasi berri...

INFO7 / MUSIKA

Norabide berean aukera desberdinak eskaini ditu Burdinola heavy metal irratsaioak

Udalaren tarte: Garabide

Publicado: Asteazkena, 11 Urria 2017 11:30

Aste honetako Udalaren tarteetan Mikel Mendizabal Idiazabalekin hitz egin dugu. Garabide elkarteko kide da bera eta datorren asteartean arratsaldeko 19:00etan Udaletxeko Pleno Aretoan izango den "Arnasa txikitxuak" dokumentala eta ondoren bi lider indigenarekin hizkuntza gutxituen inguruan izango den hizketaldiaren berri ematera etorri da gurera.

Partekatu 0

Twitter

Fitxategia

UDALAN TARTIA Mikel Mendizabal 2017-10-11.mp3

Nagusiak

Eguraldia

Eguraldia gure meteorologoa den Joxe Landaren eskutik.

Albisteak

Oiartzun Irratiko albisteak. Zuzenean goizeko hamaiketan eta hamabietan. Errepikapena, arratsaldeko hiruretan eta zortzietan

Bilatu

GC

Irratia online

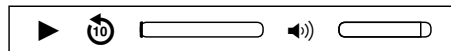
Haz clic para habilitar Adobe Flash Player

Twitter

"KOLONIZAZIOAK LURREZ DESJABETU ETA GUTXIENGO BILAKATU DITU MAPUTXEAK BEREN ETXEAN"

Garabideko Txema Abarrategi batu da gaurkoan gurera eta gurearen antzeko herri bati buruzkoak ekarri ditu, maputxeen herriari erreparatu dio. Gurean bezala, gutxiengo bilakatu direlako bertakoak kolonizazioaren ondorioz, eta horrek kaltetu duelako tokiko hizkuntza.

2017/10/11 12:15

Hala ere, han ez dute txalorik jotzen eta haiengan ez dira baietz eta ezetz esateko hitzak existitzen bere horretan. Gainera, euskaldunoi begira, hizkuntza biziberritzeko dinamikak abiarazi dituzte.

INPRIMATU BIDALI

ERLAZIONATUTAKO ALBISTEAK

"Hizkuntza txikiak mendeetan iraun du, munduaren handitasunari neurria hartzeko balio izan du"

"Etxeko leihotik udazkenean gurekin izan zirenen oihartzunak ikusten dira"

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA
[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo Gitano

INFO7 / JENDARTEA
Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?

INFO7 / GURE HERRIA
'Askapen borrokak ezagutu eta gureak konpartitzeko'
Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

Aran bailarako gonbidatuak eta hizkuntza gutxituetako ordezkariak Lesakan

NAFARROA OINEZ FESTAN

Aran bailarako gonbidatuak eta hizkuntza gutxituetako ordezkariak, Lesakan

2017/10/15

"Txikiak Handi" proiektuaren barruan Aran bailarako kideak Lesakara joan dira. Gainera, Garabidek gonbidatuta, hizkuntza gutxituetako ordezkariak ere bai.

15:42 min

Partekatu 23

Tweet Partekatu

Nafarroa Oinez festaren barruan gonbidatu bereziak izan dituzte gaur Lesakan. "Txikiak Handi" proiektuaren barruan Aran bailarako kideak izan dira. Eta Garabidek gonbidatuta hizkuntza gutxituetako ordezkariak ere bai.

HAU ZURE INTERESEKOA BADA, BALITEKE BESTE GAI HAUEK ERE IZATEA:

Nafarroa oinez 2017 | Euskaraz | Euskadi Irratia

Iruzkinak

PUBLIZITATEA

[Select Page](#)

Milouda El Hankari El Bouzidi (socióloga): “Hay una diversidad y Marruecos tiene que aceptarla”

Suelta la olla | Aza 7, 2017

Durante el mes de octubre se ha desarrollado el Curso intensivo en dirección de revitalización de la lengua, en el que ha habido 12 participantes de 8 comunidades lingüísticas con perfil dirigente en sus comunidades. Este curso ha sido organizado por Garabide, Organización No Gubernamental para la cooperación lingüística, que en el ámbito de la cooperación con los pueblos del Sur, pero con una novedad: que la lengua sea el eje del desarrollo y en ello llevan trabajando desde 2005.

Hemos entrevistado a una de las participantes del curso, ella es Milouda El Hankari El Bouzidi procedente de Alhucemas (Rif). Es licenciada en Sociología, fundadora del Foro Mujeres de Alhucemas, mediadora intercultural y hablante de tarifit (variedad del Tamazight hablada en el Rif). Con ella hemos hablado tanto de la situación de la lengua Amazigh, el tamazight y su variedad, el tarifit; así como de la situación actual del Rif y del desarrollo del curso.

Podcast-a: [Entzun lehiotxo berri batean](#) | [Jeitsi](#)

Harpidetu: [Android](#) | [RSS](#)

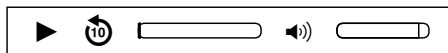

KIKE AMONARRIZ

"BATU ESTANDARRA EUSKALKI GUZTIETAKO KOLOREZ ZIPRIZTINDU DAITEKE, EZ ALDERANTZIZ"

Garabidek sustatutako aditu programan parte hartzen ari zen indigenei mintzaldi bat eskaini zien Kike Amonarrizek, eta esan zien haien hizkuntzen eta euskararen artean antzekotasuna bazegoela: estandarren eta aldaeren arteko eztabaida.

2017/01/18 12:15

Indigenek, gainera, hizkuntza bera izendatzeko ere hitz bat baino gehiago baliatzen dituzte euren komunitateetan. Kontuak kontu, Amonarrizek uste du zortekoak garela euskara batua dugulako. Izan ere, hizkuntza batzea lortu ez duten komunitateek urruntzera jotzen dute. Gurean ere, hizkuntza komunitatea euskara batutik aldentzen bada, ipar-hego mugaren arrakala handitzeko arriskua dagoela uste du Amonarrizek.

INPRIMATU
BIDALI

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA
[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo GitanoINFO7 / JENDARTEA
Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?INFO7 / GURE HERRIA
'Askapen borroka ezagutu eta gureak konpartitzeko'
Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

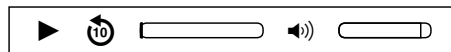
GUREAZ BLAI | Gureaz blai

MAIALEN SOBRINO

"HIZKUNTZA GUTXITUEN HAMABI KOMUNITATEREN ETORKIZUNERAKO AMETSAK BILDU DITUGU"

Garabide elkartean urria oparoa izan dutela azaldu du Maialen Sobrinok gurean, lehen aldiz, antolatu baitute 'Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko Ikastaldi Trinkoa', hizkuntza gutxietako agintariei zuzendutako 140 orduko formazio intentsiboa. Lehen aldiz, gainera, emakumeak izan dira nagusi Garabideren formazio ekintzetan, guztira, bederatzi hizkuntza gutxietako hamabi kide etorri dira gurera.

2017/11/09 12:10

Batetik, euskalgintzako eragileak irakasle lanetan jarri dituzte eta klase teorikoak eskaini dizkiete. Bestetik, bisita didaktikoak egin dituzte euskararen biziberritze prozesuan aritu diren eta oraindik ere ari direnen esperientzia bertatik bertara ezagutzeko. Eta, azkenik, sensibilizazio ekintzak egin dituzte herri, eskola eta unibertsitatean edozeinek aukera izan zezan agintari indigenekin zuzenean solasteko.

[INPRIMATU](#)
BIDALIERLACIONATUTAKO
ALBISTEAK

"Kaxubian, komunitateak berak ekin dio oraina eraikitzeari, gerorako abiapuntu gisa"

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA

[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo Gitano

INFO7 / JENDARTEA

Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?

INFO7 / GURE HERRIA

'Askapen borrokak ezagutu eta gureak konpartitzeko' Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

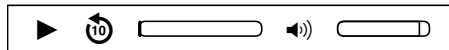
INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal c.n el periodista Marti...

"HASIKO DIRA WALMAPUKO NEKAZARI ETA KALETARREN SEME-ALABAK EUREN HIZKUNTZA MAITATZEN"

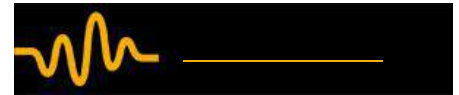
Maputxeen mapuzugun hizkuntza biziberritzeko ahaleginaz aritu da Garabideko Marisa Barrena gurean.

2017/12/12 19:54 EGUNERATUA: 2012/12/20 00:00

Izan ere, maputxeen azken bi mendeotako historia euren lurren defentsaren eta berreskurapenaren eskutik bizi izan da. Lurrarekiko atxikimenduak gidatu du hein handi batean herri honen bizirauteko borroka. Hizkuntzaren ezagutza eta erabilera gainbehera dator maputxeen artean eta, oro har, Txileko gainontzeko jatorrizko kulturetako hizkuntza komunitateetan. Barrenaren arabera, maputxe gazteen belaunaldi berriaren kontzientziaioari esker, moteldu egingo da hizkuntzaren beherakada. Garabidekoak elkarlanean ari dira eta euskara biziberritzeko esperientzia hara eramaten saiatu dira.

INPRIMATU
BIDALI

Otsailak 20

EUSKARAZ
10:00h
EUSKARAZ

BEREZIA
09:00h

IRAKURRIENA

INFO7 / NAZIOARTEA
[ADELANTO] La Memoria se acerca al Pueblo Gitano

INFO7 / JENDARTEA
Huelga feminista el 8 de marzo ¿Qué hacemos los hombres?

INFO7 / GURE HERRIA
'Askapen borroka ezagutu eta gureak konpartitzeko' Askapenaren brigadak

AZKEN BERRIAK

INFO7 / GURE HERRIA

"En el caso Cababacas la Fiscalía siempre se ha alineado con la tesis de la defensa"
La Fiscalía no ve ningún delito en la carga policial que mató a Cab...

INFO7 / TALAIATIK

Familien Gunea, familia eta ikastetxeen arteko komunikazio proiektua
Hezkuntzan ere teknologiak bere lekua eskatzen du eta familien eta ...

INFO7 / CAFÉ Y PERIÓDICOS

Café y periódicos con Martin Garitano
Lectura crítica diaria de la prensa estatal con el periodista Marti...

<http://bizkaiairratia.eus/hasiera/player/albisteak/ikusi/Ekuadorren+14+hizkuntza+hartzen+dira+aintzat/5349>

Albisteak: Lau Haizetara

Ekuadorren 14 hizkuntza hartzen dira aintzat

Bilbo, 2017-12-26

Garabide (<http://www.garabide.eus/>) Gobernuz Kanpoko Erakundea batez be Kitxua hizkuntzea bizibarrizten laguntzen dabil. Milioiak hiztun ditu, baina gabeziak be bai: ez dago murgiltze ereduko eskolarik, transmisinoa eteten hasi da leku askotan, mespretxua bizi dau kasu batzuetan, erakundeetan gaztelerea ez dan hizkuntzek ez daukie tokirik...Holakoxeak eta bestelako batzuk kontau deuskuz bertatik bueltau barri dan Maialen Sobrinok.

Maialen Sobrino

00:00 | 20:30

[http://bizkaiairratia.eus/audio/download/Maialen Sobrino/9561_maialen-sobrino.mp3](http://bizkaiairratia.eus/audio/download/Maialen_Sobrino/9561_maialen-sobrino.mp3)

Atsegin dut 16

Tweet

Partekatu

Albiste gehiago

Koloneko minbizia atzematearen garrantzia (<http://bizkaiairratia.eus/albisteak/ikusi/Koloneko+minbizia+atzematearen+garrantzia+/53>)

Erlijio desbardinekaz lanean San Frantziskon (<http://bizkaiairratia.eus/albisteak/ikusi/Erlijio+desbardinekaz+lanean+San+Frantziskon+/55>)

Auzokideen arteko bitartekaritza Basaurin (<http://bizkaiairratia.eus/albisteak/ikusi/Auzokideen+arteko+bitartekaritza+Basaurin/56>)

Gorpua zientziarentzat iztearen aukerea (<http://bizkaiairratia.eus/albisteak/ikusi/Gorpua+zientziarentzat+iztearen+aukerea/58>)

SOS Haur Lapurtuak alkarreak egiaren bila jarraitzen dau

(<http://bizkaiairratia.eus/albisteak/ikusi/SOS+Haur+Lapurtuak+alkarreak+egiaren+bila+jarraitzen+dau+/68>)

Albiste guztiak (<http://bizkaiairratia.eus/albisteak/guztiak>)

(http://bizkaiairratia.eus/zorion_agurrak/zoriondu)

(<http://bizkaiairratia.eus/info/ikusi/frekuentziak>)

(<http://bizkaiairratia.eus/audio>)

Publizitatea

(<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.ionicframework.bizkaiairratiaeus307155>)

Audioak

KOMUNIKABIDE DIGITALAK

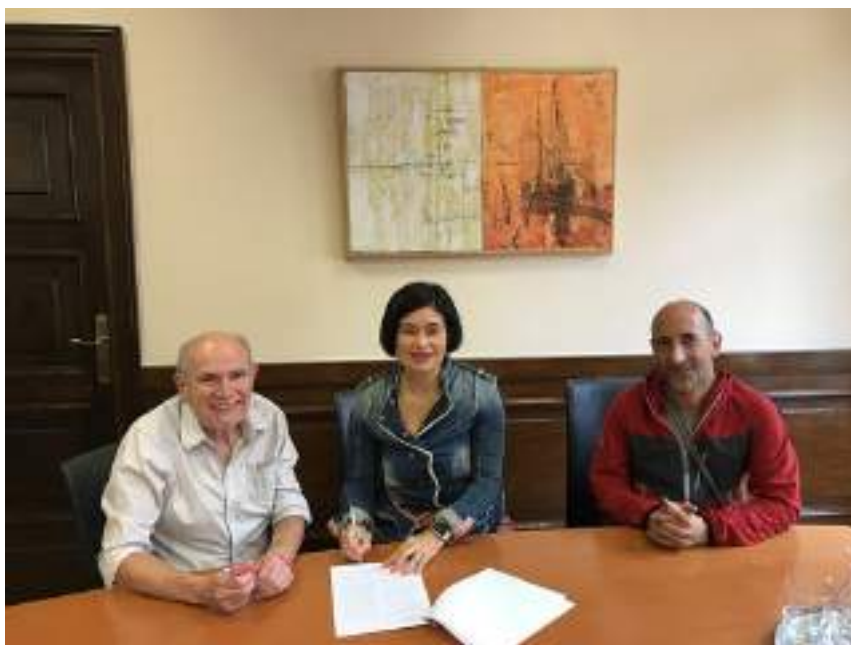
	Menu	
--	-------------	--

Durango colabora en la protección de lenguas amenazadas a través de la asociación Garabide

DURANGON | 29/08/2017 | DURANGO | (5) Comentarios

38

38

Pilar Ríos junto con integrantes Garabide Andoni Barreña y Arkaitz Zarraga Azurmendi.

El área de cooperación del Ayuntamiento de Durango ha firmado un convenio con la asociación Garabide, que se dedica a la

protección de lenguas amenazadas y a la revitalización lingüística. El acuerdo prevé la concesión de 16.000 euros para fortalecer estrategias lingüísticas y escolares que permitan la recuperación del idioma colombiano nasa yuwe.

Esta subvención se destinará, en concreto, a acompañar en la formación y capacitación de profesorado indígena que habla de ese idioma, tomando como referencia la experiencia vasca de incorporación del euskera a la escuela y su enseñanza a adultos.

La formación será impartida por profesorado de centros de Durango y se desarrollará tanto en esta localidad, hasta la que se desplazará una delegación colombiana, como en el país andino. La idea es que las comunidades escolares vascas y nasas -niños y niñas, padres y madres y profesorado- se enriquezcan mutuamente. En el proyecto colabora también la Cátedra UNESCO de Patrimonio Lingüístico Mundial.

La teniente de alcaldesa y responsable del área de cooperación, Pilar Ríos, destacó “el compromiso del Ayuntamiento con la solidaridad, que en este caso se plasma en la defensa de una lengua que precisa ayuda para que no desaparezca. Además, desde aquí podemos aportar mucho dadas las experiencias que se han desarrollado durante décadas para preservar y aumentar en todo lo posible el uso del euskera”.

Proyectos con comunidades indígenas

Garabide es una asociación con sede social en Eskoriatza (Gipuzkoa) que se creó para desarrollar la cooperación lingüística e identitaria. La asociación pretende fomentar la cooperación lingüística desde el intercambio de experiencias. Su referencia es la experiencia acumulada por los agentes sociales a favor del euskera.

Trata de ser un puente entre las organizaciones surgidas para desarrollar la lengua y cultura vasca, “y los pueblos del mundo amenazados con desaparecer”. Para ello, promueve diversos proyectos como programas de intercambio de experiencias, cursos de formación, proyectos con comunidades indígenas y cursos de sensibilización.

El responsable de Garabide, Andoni Barreña, subrayó “la oportunidad de fomentar en Durango la pertinencia de la cooperación lingüística realizada por durangueses que han acumulados saberes y experiencias en el ámbito de la revitalización del euskera, que este convenio facilita”.

[Durango](#)

Kolonbiako Nasa Yuwe hizkuntza indartzen lagunduko dute Durangotik

Markel Onaindia 2017-08-30 09:22 [Gizartea](#) [Durango](#)

Hegoaldeko hemisferioko hizkuntza gutxituen aldeko lana egiten du Garabide elkarteak, herrialde horietako irakasleen formazioa sustatzen eta elkartrukea lantzen. Udalagaz sinatutako lankidetzari esker, Durangoko zenbait irakasle kolonbiarren trebatzaile izango dira. Gaur egun 75.000 bat hiztun dituen lengoaia da.

| [Ikusi handiago](#) | [Argazki originala](#)

Udalak 16.000 euro emango dizkio Garabideri, Nasa Yuwe hizkuntza berreskuratzeko estrategiak babesteko asmoz. Hango irakasleen prestakuntzaren erreferentzia nagusia euskararen biziberritzean ikastetxeetan eta helduen euskalduntzean izandako esperientzia da. Horregatik, Durangoko zenbait irakasle izango dira euren trebatzaile; hona etorriko dira kolonbiarrak, eta alderantziz ere bai. Aurretik ere egin izan dute elkartruke hori.

Garabide elkarteko Andoni Barreña eta Arkaitz Zarraga izan dira Pilar Rios alkateordeagaz akordioa sinatzen.

[Durangaldea](#)

ANBOTO maputxeen herrira heldu da

Jone Guenetxea 2017-09-05 09:46 [Hezkuntza](#) [Durangaldea](#)

Garabide elkartearen bidez, Marisa Barrena zornotzarrak mapudungun hizkuntza irakasleei Euskal Herriko hainbat esperientzien berri eman die Txilen, Temuco hirian. Tartean, hizkuntzaren normalizazioan hedabideek duten garrantzia azaldu die. Barrenak Maputxeen herrira egindako bidaian eramandako aleen bidez, ANBOTOren proiektua bertatik bertara ezagutu dute irakasle hauek.

[Ikusi handiago](#) | [Argazki originala](#)

anboto.org

Durangaldeko Herri Komunikabideak (Anboto)

Bixente Kapanaga, 9

48215 Iurreta

Telefonoa: 94-681 65 58

Hizkuntza gutxiagotuen ordezkariari harrera egin die Mondraberi.eus atariak

Ameriketatik etorritako delegazio batek Mondraberi.eus atariaren erredakzioa bisitatu du gaur goizean, euskarazko komunikabideek euskararen sustapenean egiten duten lana ezagutu nahian.

Ibai Trebiño / 2017-10-11

Garabide elkartearen eskutik, urria osoan zehar euskalgintzaren zein instituzioen hainbat entitate bisitatuko ditu Ameriketatik etorritako delegazioak, 'hizkuntza biziberritzeko gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoa' programaren barruan.

Testuinguru horretan, Mondraberriren erredakzioari bisita egin diote lagun indigenek. Euskarazko egunkariak egiten duten lana ezagutzea izan du helburu bisitak eta komunikabideek euskararen sustapenaren alde egiten duten lana gertutik ezagutu ahal izan dute.

Aldi berean, delegazioak bere esperientziak partekatu nahi izan ditu Mondraberriko erredaktoreekin eta besteak beste, komunikate indigenetan sorturiko hainbat proiektu komunikatiboekin berri eman dute.

Ordu erdi eskas iraun du bisita eta ondoren Goiena komunikazio taldea bisitatzera joan dira, izan ere nabarmendu behar da 8 hizkuntza gutxiagotuetako 12 lagunek osatzen duten delegazioak Arrasaten emango duela eguna gaur.

Revitalización de las lenguas

2017-10-06

El próximo 10 de octubre se desarrollarán diferentes actividades con el objetivo de revitalizar los idiomas. La presentación de este acto correrá a cargo de Maialen Sobrino, Garabide Elkartea y Mikel Berrando, desde Ipes. La presentación comenzará a las 19:00 de la tarde y a continuación, a las 19:15 se proyectará el documental "Voces en oscuro", subtitulada en euskara.

Para finalizar se procederá al testimonio de dos hablantes de Kichwa y Nasa Yuwe, y se intercambiarán opiniones mediante un coloquio. Todos los actos se realizarán en la Biblioteca.

Foto: Extraída de la red.

Hizkuntzen berpiztea

Urriaren 10ean hainbat aktibitate burutuko dira hizkuntzak berpizteko ideiarekin. Maialen Sobrino, Garabide Elkartea eta Mikel Berraondok aurkeztuko dute ekitaldia. Hitzaldia 19tan hasi eta 19:15etan "Ahotsa Ilunean" dokumentala ikusi ahalko da, euskarazko azpтитuluekin.

Amaitzeko Kichwa eta Nasa Yuwe hizkuntzetako hizlari bien testigantzak entzungo dira, eztabaida izateko parada izanen da gero. Liburutegian burutuko dira ekintza guztiak.

Este sitio web utiliza cookies para mejorar la funcionalidad, recopilar estadísticas anónimas de navegación e integrar contenido de otros servicios. Si continúa con la navegación entendemos que acepta su uso.

Continuar

No, más información

10
URR

Amerikako hizkuntza indigenei buruzko dokumentala eta solasaldia Oiartzunen

Albisteak:

Lider indigenek ere parte hartuko dute saioan

Cousillas eta Aizpuru, Mikel
Mendizabal Garabideko kidearekin

ArNasa txiKitxuak - Andeetako bi hizkuntzari eutsi guran

Udalak eta Garabide Elkarrekin elkarrekin aurkeztu dute gaur zortzi, hilak 17, udaletxeko areto nagusian izango den saio berezia (19:00etan): ArNasa txiKitxuak (Andeetako bi hizkuntzari eutsi guran) dokumentalaren emanaldia eta ondorengo solasaldia.

Josune Cousillas Kultura zinegotziak hizkuntzak kultura batean duen garrantzia azpimarratu du. Ioritz Aizpuru Euskara zinegotziak, berriz, hizkuntza gutxituen elkar-ezagutzak duen garrantzia azpimarratu du, euskarak eta euskal hiztunek beste hizkuntza gutxituetatik jaso dezaten eta, noski, besteei ere eman diezaieten. Era berean, Garabidek hizkuntza gutxituen erreparazioan egiten duen lankidetzeta lana goraiatu du Udalak. Azken urteetan Oiartzunen euren lana ezagutzeko aukera izatea ohore bat da.

Lider indigenekin solasean aritzeko aukera

ArNasa txiKitxuak dokumentala Hego Amerikako nasa eta kitxua jatorrizko hizkuntzen ingurukoa da, Garabidek egina.

Emanaldiaren ondoren, Euskal Herrian aditu titulu ikasketak egiten ari diren lider indigenekin solasean aritzeko aukera izango da, euren hizkuntzen egoera bertatik bertara ezagutzeko: egoera, arazoak, zertan ari diren...

Udalak eta Garabidek oiartzuar guztiak gonbidatu nahi dituzte nasa eta kitxua hizkuntzen eta hiztunen errealitatea bertatik bertara ezagutzera.

AGENDA

<< 2017. URRIA >>

As.	As.	As.	Ost.	Ost.	Lar.	Ig.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

>> HURRENGO EKITALDIAK

2017-10-26: Aurkezpena: Adin txikikoak eta teknologia berriak ikerketa

2017-11-01: Argazki erakusketa (Andoni Iragorri)

2017-11-03: Bernardo Atxaga eta Inun

AZKEN IRUZKINAK

 Aitzol (2017-10-23 11:01:04)

Ahobizi izateko (...)

>> Ni AHOBIZI! Ni BELARRIPREST!

 BAK (2017-10-21 23:46:00)

Erra litzake... (...)

>> Antzerkirako sarrerak nahi?

 Ane (2017-10-18 22:23:24)

(...)

>> Antzerkirako sarrerak nahi?

 Ain (2017-10-16 16:35:18)

Ados! (...)

[Durangaldea](#)

Nasa Yuwe hizkuntza berreskuratzeko lanean dabiltzan lau kolonbiar ANBOTOn izan dira

Maialen Zuazubiskar 2017-10-31 17:02 [Gizartea](#) [Durangaldea](#)

Andoni Barreña Garabideko kidearekin batera, Saray Vitonas Hezkuntza koordinatzailea, Laidy Pavi Toribio udalerriko gobernadorea, Diego Yatacue CECIDIC Institutuko koordinatzailea eta Adolfo Witnas Ramos Wassakkwewesx proiektuko koordinatzailea ANBOTOn egon dira, gaur.

[Ikusi handiago](#) | [Argazki originala](#)

Garabide elkarteak hegoaldeko hemisferioko hizkuntza gutxituen aldeko lana egiten du, herrialde horietako irakasleen formazioa sustatzen eta elkartrukea lantzen. Hori horrela, egun hauetan kolonbiarrak eskualdean daude, Nasa Yuwe hizkuntza berreskuratzeko estrategiak biltzeko asmoz.

ANBOTOk zuzendari den Jone Guenetxeak astekarian euskara bultzatzeko egiten den lana azaldu die.

Bestalde, Durangoko Udalak ere harrera egin die, Aitziber Irigoras alkateak hartu baititu udaletxean.

Durangaldeko Herri Komunikabideak (Anboto)
Bixente Kapanaga, 9
48215 Iurreta
Telefonoa: 94-681 65 58

Codesyntaxek garatua

MUGALARI

Pertsonen egunkaria Periódico de personas

		.info	CulturizArte	Bilbao	Mugarliteratura	Memoria	Deportes	Opinión	Viajar	En Positivo	ECO
--	--	-------	--------------	--------	-----------------	---------	----------	---------	--------	-------------	-----

CulturizArte

Buscar

Suscríbete

Dirección Email

Suscribirse

'Las semillas de la vida' de dos idiomas indígenas: euskara y nasa yuwe

Publicado el 1/11/2017

Iban Gorriti

Dos mujeres y dos hombres partirán de Euskal Herria a Colombia el lunes a su ciudad, a Toribío, de 35.000 habitantes, un enclave en la presumible frontera temible y terrible de los guerrilleros de las FARC. Pero en aquellas localidades andinas hay otra *guerra* vital de la que quieren salir aquellos que viven la dignidad y orgullo de sentirse pueblo nasa.

Saray Vitonás, Leidy Pavi, Diego Yatacué y Adolfo Bxtnus. · PHOTO · I. Gorriti

El lunes es futuro, pero el futuro del proyecto de Saray, Leidy, Adolfo y Diego es el año 2030, el 2050. Para entonces pretenden que las nuevas generaciones nasa de Toribío vivan día a día su idioma ancestral, el de sus abuelas, el de sus bisabuelos... aquel que fue condenado por la colonización de los sin prejuicios conquistadores españoles. "Nuestros niños son las semillas de la vida del idioma de los nasa", por ello trabajan con ilusión, tesón

Comentarios recientes

Zorione en [EH BILDU](#): "Durango ha registrado hoy viernes la peor calidad de aire del Estado"

Durangokue en [EH BILDU](#): "Durango ha registrado hoy viernes la peor calidad de aire del Estado"

Lahcen Fahim en [18.30 HORAS EN SAN AGUSTIN](#) · El grupo de Facebook 'Durangoko Familia' invita hoy a la ciudadanía a dar el paso conjunto para constituirse como asociación

durangar1 en [EH BILDU](#): "Durango ha registrado hoy viernes la peor calidad de aire del Estado"

y creencia en desarrollar una estrategia de revitalización de la lengua, prestigiarla y, al mismo tiempo, que las tierras vuelvan a ser de quienes las sembraron siglos atrás. Es tiempo de dignidad, de reparación, de prestigio personal. “Hay familias que lo hablan aún en casa, pero les da vergüenza cuando salen a la calle”, transmiten con pena.

Esta enriquecedora iniciativa tiene como apoyo incondicional a la sociedad Garabide, a la Diputación de Gipuzkoa y al Ayuntamiento de Durango, consistorio que visitaron ayer con recepción de la alcaldesa local, Aitziber Igoras, en la que estuvo presente este periódico. “Nosotros como indígenas supimos de otros indígenas vascos”, dicen con la cabeza bien alta. Y ahí comenzó todo con el axioma de que colaborando se avanza.

La asociación Garabide tiene entre otros objetivos la protección de lenguas amenazadas y a la revitalización lingüística. En este sentido, cabe recordar que a finales de agosto, el Ayuntamiento de Durango y Garabide firmaron un acuerdo de colaboración con el fin de ayudar a la recuperación del nasa yuwe.

Adolfo -único de los cuatro que sabe el idioma ancestral- y Diego llevan un mes en Euskal Herria. Han participado en Aretxabaleta en un curso sobre el proceso de pérdida de un idioma y cómo se pueden recuperar. “El año 2018 va a ser de reflexión para ellos. Hoy solo el 30% habla la lengua y son personas mayores”, contextualiza Andoni Barreña, durangués que coordina el proyecto con el pueblo nasa.

• **Las wasakkwewe'sx** • Diego relata que hasta la fecha cuentan con una 'ikastola' de nasa yuwe que arrancó con 8 alumnos en 2012 y que como el euskara buscan “recuperar la identidad”. De 8 alumnos hace cinco años, hoy cuentan con 120 *semillas* en tres centros piloto. Buscamos el efecto multiplicador que es importantísimo”. Sus ikastolas se llaman *wasakkwewe'sx* y nacieron en Toribío en una comunidad en la que el 97% es demografía indígena nasa. Su gobernadora, es decir, su autoridad máxima es Leidy Pavi, quien toma la palabra en la sala de plenos de Durango tras haber visitado Kurutziaga Ikastola: “Salgo muy contenta de la ikastola tras ver cómo trabajan con los bebés de primer nivel. Yo no soy madre, pero me animaría a serlo solo con tener a mi hijo ahí. Para mí ha sido conocer otra visión”, detalla tras haber llegado el lunes al País Vasco que ansiaba conocer. La alcaldesa de Durango le estrecha la mano: “Encantada de saludar a una mujer”, enfatiza y le explican que en Toribío las mujeres ocupan cargos relevantes.

Pablo en [EH BILDU](#): “Durango ha registrado hoy viernes la peor calidad de aire del Estado”

En voz

Mugalari.info Nacieron Sabi2

4.8K

Mugalari.info - Nacieron Sab...	4.8K
Mugalari.info - Y El Hombre ...	1.4K

Mugalari.info
Mugalari podcast
[Cookie policy](#)

Opinión

[Abusos sexuales en la infancia](#)

[La política en España](#)

[A por otros 99 años, gudari Moreno!](#)

[Jon Braun Zornotzan](#)

[Papá cuéntame otra vez](#)

[Pido respeto para socorristas y banderas en las playas](#)

[Es hora de actuar en Catalunya y de ayudar](#)

[El árbol del Astxiki y 'Blade Runner 2049'](#)

[Katalunia-Euskadi: desberdinak, bai](#)

[Gazteak ere, Amestutako Elorrio eraikitzen](#)

Redes sociales

Aitziber Irigoras y Andoni Barreña junto a los cuatro nasa. · PHOTO · I. G.

Los cuatro visitantes ven similitudes entre su pueblo y el vasco. Barreña aporta que en aquella comunidad andina suelen levantarse en algunas festividades troncos, como ocurre en fiestas con “nuestros donien-atxa. Ellos les llaman sakelu”. Diego agrega que “yo me siento como en casa. De hecho, en alguna ocasión en este mes me he dado cuenta que he dicho ‘nosotros los vascos’. Eso sí, ustedes comen más que nosotros y eso que el pueblo nasa come hartu”, hace reír.

El pueblo nasa continúa con su sueño de avanzar en la recuperación de su lengua, de “unos ancestros que están dormidos”, apostillan. Un dato encoge a quien les escucha: fue en 1991 cuando los indígenas nasa pudieron votar por primera vez, tras ser marginados, desplazados. Ya en 1945, estos nativos tuvieron que luchar para poder ser propietarios de su tierra. “Por el hambre que pasaban nuestras mujeres, algunas no tenían la menstruación hasta los 22 o 24 años”, subrayan quienes a día de hoy viven con los coletazos de las guerras con las FARC, el narcotráfico, los paramilitares... “En las FARC también habrá indígenas nasa, claro, algunos igual hasta hablan el idioma. Pero, en caso de que las FARC desaparezcan, saldrán grupos más pequeños guerrilleros”.

Hasta el lunes de viaje transatlántico, van a conocer la política lingüística que lleva a cabo la asociación a favor del euskara Berbaro, de Durango, e informarse, por ejemplo, de las ordenanzas municipales sobre esta materia. Adolfo Bxtnus, Saray Vitonás, Leidy Pavi y Diego Yatacué son parte de un pueblo que tras leer noticias como esta ya les admira. Todo esfuerzo valdrá la pena. También será *semilla*.

1 *Ayúdanos a crecer en cultura difundiendo esta idea.*

📌 Etiquetas: Aitziber Irigoras, Andoni Barreña, Colombia, Durango, Nasa, Nasa yuwe

Deja un comentario

Nombre (*) - Obligatorio

Mail (*) - Obligatorio

Web

Comentario

HIZKUNTZA ZERBITZUAK

Lantalan

HASIERA AURKEZPENA BALIABIDEAK ETA TRESNAK
HARREMANETARAKO

HASIERA > GURE BEZEROEN ESPERIENTZIAK > ORDEZKARI INDIGENAK COPRECI KOOPERATIBAN

Harpidetza

Bilaketa Lantalanen

Etiketak

#sarekohizkuntzak
administrazioa
aholkuak bikain danobat
diru laguntzak ederlan ehu
eika **emun**
emunek15 erakundetzea
euskara
euskara plana
euskara
planak Eusko
Jaurlaritza **fagor**
gipuzkoa hizkuntza
irizpideak hizkuntza
ohiturak hiznet imh
immigrazioa
jardunaldiak

Ordezkarri indigenak Copreci kooperatiban

Osteguna, 2017ko azaroaren 2a

Joan den astean Garabidek mahai-ingurua antolatu zuen Fagor Taldeko Copreci kooperatiban Imbaburako (Ekuador) gobernadore Paolina Vercourtere andrearekin, Mexikoko Tosepan kooperatibaren ordezkarri batekin, CECIDICEko irakaskuntza eta ikerketa zentroko ordezkarri (Kolonbia) eta Fagor Taldeko kooperatiben ordezkariekin.

Bertan hainbat errealitate soziolinguistiko aztertu ziren, izatez oso desberdinak, baina, aukera eta erronka berdintsuak dituztenak.

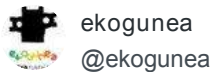
Topaketa honetan gure kooperatiba industrialeko esperientzia eta gobernantza-modeloa ere partekatu genuen, kooperatibak nazioartera zabaltzeak dakartzan erronkak ahaztu gabe, gure erantzukizun eta konpromiso sozialari begira.

justizia Klusterra
 kontseilua **lan mundua**
 lantalan
 merkataritza
Mondragon
 moti+batu **motibazioa**
 mu **praktika onak**
 sare sozialak
 soziolinguistika
 soziolinguistika
 klusterra teknikariak
telp tresnak udalekin
 udaltop ULMA urola garaia

Twitter

Tweets by
 @Emun_hizkuntzak

Emun Hizkuntzak
 Retweeted

"Hizkuntza praktika ekologikoak" ikastaroa 2. saioan, gaur egungo errealitatean oinarrituta, ume eta gazteekin batera nola eragin dezakegun izan genuen hizketagai. Orain argi daukagu, Euskaraz bizi nahi dugulako, hausnartuz amestu eta amestuz ekiteari egingo diogu!

Nov 16, 2017

Emun Hizkuntzak
 Retweeted

Embed

View on Twitter

Bidali

Copreciren instalazioetara egindako bisitarekin amaitu genuen, eta harritu egin ziren (Paolina gobernadorea ingeniaria da lanbidez) gure produktuak sortzeko erabiltzen ditugun muntaketa-kate eta materialetako asko eta asko Mondragon Taldeko beste kooperatiba batzuei erosiak direla ikustean.

Itxuraz hain desberdinak diren herrien eta komunitateen arteko topaketa-espazio hauek irekitzean, munduari begiratzeko modua aldatzen ari gara, loturak sortzen ditugu, hobeak bihurtzen gara.

Imanol Arriolabengoa (Fagor Taldeko Kontseilu Sozialeko lehendakaria)

Etiketak

COPRECI FAGOR TALDEA GARABIDE INDIGENAK MAHAI-INGURUA TOPAKETA

Erantzun

Izena

E-posta (ez da bistaratuko)

Webgunea

Iruzkina

EUSKALGINTZA

- AED
- ARRASATE MUSIKAL
- GOIKOBALU ABESBATZA
- EKIN EMAKUMEAK
- EMAKUME TXOKOA
- GAZTE BULEGOA
- AMAIA ANTZOKIA
- KULTURATE
- EUSKALGINTZA
- SUDC
- TXATXILIPURDI
- SEXOLOGIA ZERBITZUA
- ARIZMENDI IKASTOLA
- JAIK
- PORTALOI KULTUR ELKARTEA
- MUSIKA
- ZINEA
- MUNDUKIDE
- ARRASATEKO INSTITUTUA
- MARGOLARITZA
- DANTZA
- KOOLTUR EKINTZA
- IZASKUN MURGIA ELKARTE LIRIKOA
- ARRASATE HERRI ESKOLA
- DOKE ANTZERKI TALDEA
- UDAL EUSKALTEGIA
- IKUSMEN-ARTEAK
- ARRASATE ZIENTZIA ELKARTEA
- GAZTETXEA
- MENU SIN TRADUCIR (es)
- BERTSOLARITZA

Hemen zaude: [KULTURA-AISIA](#) [EUSKALGINTZA](#)

AGUR EKITALDIA OSPATU BERRI DA

Hizkuntza gutxituak indartzeko 12 lagunek Garabiderekin ikasi dute

ARGAZKIAK ETA BIDEOAK: *GARABIDE / Testua: Mondraberrri.eus / 2017ko azaroak 5, domeka*

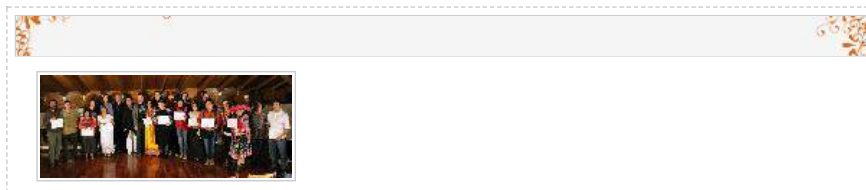
Garabidek antolatuta, urriko ikastaldian 9 hizkuntza gutxiagotuetako 12 kidek parte hartu dute.

Ikastaldiko partaide hauek euren herrietan gidaritza perfila dute (kargu instituzionalak, politikoak,... betetzen dituzte) eta 140 orduko formazioa jaso dute hizkuntzak biziberritzeko gidaritzan.

"Arrakastaz burututako ikastaldi trinkoari amaiera dotorea" eman nahi izan zioten astelehenean 'Hamaika amets eta beste bat gehiago' izenburuko ekitaldiarekin.

"Sinbolismoz beteriko" ekitaldia Aretxabaletako Galartza auzoko dorretxean ospatu zen. Bertan parte hartzeoak ziren, hizkuntza gutxiagotuetako 12 ordezkarietz gain, ondorengo ordezkariak:

Miren Dobaran (Jaurilaritzako Hizkuntza Politikako sailburuordea), Mikel Irizar (Aldundiko Hizkuntza Berdintasunerako zuzendaria), Aitor Izagirre (Goiena Taldeko lehendakaria), Jon Sarasua (Garabideko lehendakariordea),...

José Quimbo: 'sí es posible fortalecer la lengua kichwa'

INTERCULTURAL-OTAVALO • El vicescalde de Otavalo, José Quimbo, retornó del país Vasco (España), a donde viajó en octubre, para participar del Clúster de Sociolingüística sobre las Lenguas Minorizadas, en representación de Ecuador.

El evento fue organizado por el Garabide.

El financiamiento del viaje lo realizó la Agencia Vasca de Cooperación al Desarrollo, con apoyo de Bagara Herrigintzan.

En este evento se trató sobre el diagnóstico que tiene cada uno de los representantes de México, Chile, Guatemala, Perú, Marruecos, Colombia y Ecuador acerca de la revitalización de la lengua y qué se hace para conservarla, desde un punto de vista social, académico y técnico.

Experiencia

Al respecto, Quimbo manifestó que es necesario revitalizar y fortalecer al kichwa como

lengua materna del Ecuador: "si nosotros queremos levantar nuestra lengua, es necesario producir literatura, periódicos, programas de televisión, entre otras herramientas, para que contribuya y fertilice la capacidad de expresión oral".

Uno de los casos analizados durante el evento fue el de la lengua oficial del país Vasco, que hace 50 años estaba en un proceso de extinción y con una serie de estrategias, desde los ciudadanos, se realizó un tratamiento de revitalización, logrando la creación de las escuelas o ikastolas, mismas que se encargan de la enseñanza a proptos y extraños de la lengua.

"Allá las personas proptas del país Vasco y extranjeros tienen la obligación de aprender la lengua. Todo el movimiento social y económico se realiza en euskera y el castellano pasa a un segundo plano", comentó Quimbo. (PMHR)

REPRESENTACIÓN El vicescalde de Otavalo, José Quimbo, comentó los resultados del encuentro internacional.

ANIVERSARIO Hoy en horas de la tarde se desarrolla el pregón de fiestas en Ilumán.

San Juan de Ilumán celebra 131 años de fundación

Eventos en el aspecto social, cívico, cultural y deportivo han preparado las autoridades parroquiales.

llevará a cabo la coronación de la nueva reina de la parroquia, donde estarán presentes grupos musicales de renombre nacional.

Y finalmente, el domingo 12 de noviembre, a las 09:00 se efectuará una feria gastronómica, con la exposición de una variedad de comidas ancestrales.

A las 14:00 se realizará el desfile cívico militar, con la participación de las unidades educativas, representantes de las comunidades, autoridades locales y como invitados una delegación del cantón Pillaro.

Como cierre de las festividades, a las 16:00 se hará la sesión solemne, donde se entregarán dos escrituras por parte del GAD Municipal de Otavalo.

Jorge De La Torre, presidente de la Junta Parroquial de Ilumán, manifestó que para la organización de estas festividades se tiene un presupuesto de aproximadamente 13.000 dólares, de los cuales 5.000 dólares es un aporte de la municipalidad. También hizo la invitación para toda la ciudadanía a disfrutar de los diferentes eventos programados en estas fiestas de fundación. (PMHR)

OTAVALO • La parroquia de San Juan de Ilumán cumple 131 años de fundación. Por este motivo, la Junta Parroquial ha preparado una variedad de eventos tanto en el aspecto social, cívico, cultural y deportivo.

La programación se inició el miércoles 08 de noviembre y se extenderá hasta el domingo 12 de este mismo mes.

Los días miércoles 08 y jueves 09 se dio inicio con los juegos tradicionales, en donde participaron los estudiantes de la Unidad Educativa San Juan de Ilumán.

Hoy

Este día, a las 08:00, está prevista la 'Caminata de la Confraternidad', donde participarán estudiantes, docentes, padres de familias y autoridades. El lugar de concentración será frente a la Iglesia de Santa Isabel y se caminará hasta el parque central

de la parroquia.

En horas de la tarde de este mismo día, se llevará a cabo el 'Pregón de la Alegría', con la participación de las comunas, barrios, organizaciones, asociaciones, unidades educativas, instituciones públicas locales, cantonales y provinciales.

A las 18:30 se realizará la fogata batllable con la Banda Orquesta Sonora Municipal de la Municipalidad de Ibarra, evento a desarrollarse en parque central de la parroquia.

Fin de semana

El sábado 11, a las 09:00, se realizará la maratón atlética desde Araque hasta Ilumán.

Luego, a las 13:00, en el parque central, se tiene programada la realización del primer 'Festival de Danza Sombrero de Oro', donde participarán grupos de la localidad, provinciales y nacionales. Posteriormente, a las 19:00, en el mismo lugar, se

EL DATO

El domingo 12 de noviembre a las 16:00 se celebrará la sesión solemne.

LAS ÚLTIMAS

FUTBOLERO

FARÁNDULA

EL JEFE ERES TÚ

• VIDA SANA

• EN LAS AULAS

• EN LA CASA

• OCIO&FIESTA

ESPECIALES |

LAS ÚLTIMAS

© 13 de noviembre de 2017 07:58

Iniciativa a favor del kichwa

Las autoridades coinciden que los propios hablantes se deben reencontrar con su lengua materna. Foto: Francisco Espinoza para ÚN

Redacción Últimas Noticias
Redacción Sierra Norte (F)

Lingüistas **kichwas** de **Otavallo** y expertos de la **Asociación Garabide**, de España, buscarán definir una iniciativa para rescatar y fortalecer la lengua ancestral en **Imbabura**.

En comunidades de **Otavallo** se ha ido perdiendo la transmisión del idioma en el seno familiar, pese a que el kichwa, al igual que el shuar, son lenguas oficiales de relacionamiento intercultural.

En el taller, que se efectuará en **Otavallo**, el 27 y 28 de noviembre próximo, participarán especialistas, activistas, periodistas y autoridades indígenas de **Otavallo**, que conocieron la experiencia de la recuperación del euskera, un idioma que se habla en el norte de **España** y **Sur de Francia**.

Desde hace cuatro años, 12 nativos de Otavallo, de forma alternada, han participado en un clúster sociolingüístico sobre revitalización de lenguas minoritarias en la Universidad de Mondragón.

El último incluyó a funcionarios que ostentan puestos de autoridad en el sector público. En la cita, que se realizó el mes anterior, participaron Paolina Vercoutiere, gobernadora de **Imbabura**, y **José Quimbo**, vicealcalde de Otavallo.

Igualmente se invitó a 12 representantes de pueblos que hablan ocho lenguas consideradas minoritarias de **Perú**, **Colombia**, **Guatemala**, **México** y **Chile**. El objetivo es intercambiar experiencias en las actividades lingüísticas, para preservar los idiomas.

En el euskera hay iniciativas interesantes de recuperación e **innovación pedagógica** que se aplica desde hace cerca de medio siglo, comentó Vercoutiere.

Por ello, adelantó que en el plan piloto que se prevé aplicar en la **Provincia de Los Lagos** se hará a través del campo educativo. "A pesar de que existe una educación intercultural bilingüe, el sistema no produce hablantes en la lengua".

Esa es una de las razones, comenta, para que el kichwa no se haya modernizado. "No se ha podido incorporar nuevos términos para expandir el corpus que toda lengua necesita".

Para Quimbo, todas las acciones que puedan fortalecer al **idioma ancestral** serán bienvenidas. Se refiere a publicaciones de periódicos, revistas, ensayos, novelas y poesía en **kichwa**.

También a obras de **teatro, cine, música** e incluso en el ámbito económico y social, que permita invertir el decrecimiento del uso de la lengua ancestral en esta zona de la Sierra norte.

TAGS : OTAVALO · CONTENIDO INTERCULTURAL · KICHWA

Todos los tags

Registro

| Créditos

| Contactos

Imbabura en línea@

Primer portal multimedia de noticias en Imbabura

Publicidad

Twitter

G+

Me gusta 793

Actualidad

Autoridades impulsan revitalización de la lengua kichwa

November 13, 2017

La lengua kichwa está en un proceso de declive en el Ecuador y urge desarrollar acciones para revitalizarla. Esa es una de las conclusiones a la que llegaron los participantes del "Curso de Sociolingüística Sobre Lenguas Minorizadas" que se realizó del 2 al 30 de octubre del presente año, en el País Vasco (España). La actividad se realizó por iniciativa de la organización Garabide.

Al evento asistieron el Vicealcalde de Otavalo, José Quimbo, y la Gobernadora de Imbabura, Paolina Vercoutere, en calidad de autoridades y como representantes del pueblo kichwa Otavalo. Junto a ellos participaron exponentes del área lingüística del norte de África, México, Guatemala, Colombia, Perú, Bolivia y Chile. **El financiamiento del viaje lo realizó la Agencia Vasca de Cooperación al Desarrollo, con apoyo de Bagara Herrigintzan.**

En rueda de prensa, realizada el viernes 10 de noviembre, en la Gobernación de Imbabura, Vercoutere y Quimbo dieron a conocer

pormenores del mencionado curso y sobre las **iniciativas que se prevén desarrollar para revitalizar el idioma kichwa** en la provincia de Imbabura y particularmente en el cantón Otavalo, donde aproximadamente el 52 % de la población es kichwa hablante.

"El Kichwa se encuentra en un momento delicado, pues se ha roto la transmisión entre la generación hablante y los niños que serían futuros hablantes. Vemos que el sistema de Educación Intercultural Bilingüe no está produciendo hablantes y tenemos que repensar qué es lo que está fallando en el sistema y nuestra responsabilidad histórica es poder proponer nuevos modelos y en ese sentido se ha enmarcado la cooperación lingüística", expresó la Gobernadora.

Para José Quimbo "hay que prestigiar la lengua; hemos cometido errores y creo que tenemos que hacernos una autocrítica sana; el hecho de romper la transmisión de la lengua en el seno familiar, el no haber alimentado el corpus de la lengua nos han afectado...Vamos a hacer un esfuerzo no solo desde la comunidad lingüística kichwa, sino desde la sociedad en su conjunto y queremos que Imbabura sea el referente de esta iniciativa".

Una de las propuestas que impulsarán Quimbo y Vercoutere será un **proyecto piloto de revitalización de la lengua kichwa** que será viabilizado desde el ámbito de la educación, propiciando el involucramiento directo del Estado. El tema será tratado durante un taller que se efectuará a fines del presente mes en Imbabura, con todos los miembros de la organización Garabide.

Tags: kichwa idioma lenguas minorizadas

Like 0

Twitter

Compartir

[Durangaldea](#)

Paula Huenumilla maputxeak ANBOTO bisitatu du

Maialen Zuazubiskar 2017-11-16 12:45 [Gizartea](#) [Durangaldea](#)

ANBOTOk zuzendari den Jone Guenetxeak astekarian egiten den lana azaldu dio.

[Ikusi handiago](#) | [Argazki originala](#)

Paula Huenumilla maputxea ANBOTOn proiektua ezagutzen egon da gaur. Txileko hegoaldean bizi den emakumea Durangaldea ezagutzen dabil egunotan, Marisa Barrena lagun duela. Atzo, esaterako, *La mujer en las organizaciones mapuche* izenpean hitzaldia eskaini zuen Durangoko Andragunean.

anboto.org

Durangaldeko Herri Komunikabideak (Anboto)

Bixente Kapanaga, 9

48215 Iurreta

Telefonoa: 94-681 65 58

ERAKUNDEEN WEBGUNEAK

Goierri Telebista

@GITBinfo

Jarraitzen

.@garabide-k dio emankorra izaten ari dela #Beasain-era ere iritsi den hizkuntza gutxituen komunitate ezberdinen jardunaldia

12:50 - 2017 urr. 10

9 Retweets 3 Likes

Beasaingo Udala

Goierri Telebista

@GITBinfo

Jarraitzen

Hizkuntza gutxitudun komunitateetako ordezkariak Beasainen izan dira @garabide-
ren eskutik
bit.ly/2yjdjHvb

14:21 - 2017 urr. 11

4 Retweets 4 Likes

Beasaingo Udala eta Beasain_Udaleuskalte

↻ 4

♡ 4

Asociación Garabide: curso en el Euskaltegi Municipal (/es/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/976-asociacion-garabide-curso-en-el-euskaltegi-municipal)

🖨 Imprimir (/es/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/976-asociacion-garabide-curso-en-el-euskaltegi-municipal?tmpl=component&print=1&layout=default&page=) 📄 PDF (/es/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/976-asociacion-garabide-curso-en-el-euskaltegi-municipal?tmpl=component&format=pdf)

Última actualización: 26 Octubre 2017

(/es/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/976-asociacion-garabide-curso-en-el-euskaltegi-municipal)

El Euskaltegi Municipal, gracias al convenio del Ayuntamiento de Beasain con la asociación impartió el pasado 10 de octubre de la mano de los profesores Jon Antxia y M. Paz Martin, un módulo sobre Euskaldunización y Alfabetización dentro del curso intensivo sobre Liderazgo en la Recuperación de Lenguas Indígenas a un grupo de representantes de comunidades con lenguas indígenas. Los y las participantes, además de disfrutar del curso, tuvieron la oportunidad de compartir sus propias experiencias.

Muchas gracias a todos y a todas y ¡hasta pronto!

¿Quieres aprender euskera o mejorar tus conocimientos? (/es/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/860-quieres-aprender-euskera-o-mejorar-tus-conocimientos)

🖨 Imprimir (/es/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/860-quieres-aprender-euskera-o-mejorar-tus-conocimientos?tmpl=component&print=1&layout=default&page=) 📄 PDF (/es/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/860-quieres-aprender-euskera-o-mejorar-tus-conocimientos?tmpl=component&format=pdf)

Última actualización: 18 Septiembre 2017

El plazo de matriculación ya está abierto. Infórmate en el Euskaltegi Municipal de Beasain.

¡Te esperamos! Ongi etorri euskarara!

Garabide eikarteko ikastaldia Udai Euskaitegian (/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/952-garabide-elkarteko-ikastaldia-udal-euskaltea-3)

Inprimatu (/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/952-garabide-elkarteko-ikastaldia-udal-euskaltea-3?tmpl=component&print=1&layout=default&page=) PDF (/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/952-garabide-elkarteko-ikastaldia-udal-euskaltea-3?tmpl=component&format=pdf)

Azken eguneratzea: 19 Urria 2017

[\(/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/952-garabide-elkarteko-ikastaldia-udal-euskaltea-3\)](/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/952-garabide-elkarteko-ikastaldia-udal-euskaltea-3)

Garabide (<https://www.facebook.com/garabide.eus/?fref=mentions>) Elkartaren eskutik, hizkuntza gutxitadun komunitateetako ordezkariak Beasaino Udai Euskaltea izan genituen, urriaren 10ean, Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoaren barruan. Euskalduntze eta Alfabetatzeari buruzko modulu bat eskaini genien Jon Antxia eta M. Paz Martin irakasleen eskutik. Oso gustura aritu ziren eta beren esperientziak partekatze aukera ere izan zuten.

Mila esker guztiei eta laster arte!!!

Mintzalaguna, eman izena! (/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/940-mintzalaguna-eman-izena)

Inprimatu (/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/940-mintzalaguna-eman-izena?tmpl=component&print=1&layout=default&page=) PDF (/euskaltea-atalak/albisteak-euskaltea/940-mintzalaguna-eman-izena?tmpl=component&format=pdf)

Azken eguneratzea: 18 Urria 2017

MINTZALAGUNA egitasmoan parte hartu nahi al duzu?

Lagunartean, euskaraz hitz egin, zure euskara hobetu, edo, asmo horretan dabilzanei lagundu nahi al diezu?

Oraintxe daukazu horretarako aukera: Astean ordubetez hiru lagun elkartu eta praktikatu duzue.

943 77 20 25

ARIZMENDI IKASTOLA BERRIAK IKASTOLAKO BIZITZA
BATXILERGOKOEN LEHENENGO PROIEKTUA ABIAN

BERRIAK

BATXILERGOKOEN LEHENENGO PROIEKTUA ABIAN

2017/10/30

Aste honetan hasita eta hurrengo bi asteetan zehar, batxilergoko lehenengo mailako ikasleak "Kulturartekotasuna" izeneko [proiektuan](#) murgilduta egongo dira. Batxilergoan martxan jarritako proiektu bidezko irakaskuntzaren baitan kokatzen da egiteko hori eta Konfiantzaren Pedagogiaren markoak planteatzen duen ikaskuntza aktiboagoa du xede. Disziplina artekoa da: Gorputz Hezkuntza, filosofia eta hiru hizkuntza batzen ditu. Ikasleek azken egitekoa izango dute pertsona etorri berriak gure artean integratzeko egitasmoak eta produktuak sortzea eta zabaltzea. Prozesuaren atal bati erantzunez, astean Garabide Elkarteko hitzaldia izan dute hizkuntza gutxituen inguruan. Irakasleek aukera aprobeztatu dute Garabideko lagunak bigarren mailako ikasleengana ere eramateko. Garabideko saioen [argazkiak](#).

EUSKADIKO GGKEen
KOORDINAKUNDEA
COORDINADORA
de ONGD EUSKADI

Privado

ES

EU

EN

Buscador general

Navigate...

[Inicio](#) [De interés](#) [Agenda](#)

Agenda

Hizkuntza minorizatuak eta irrati libreak

EVENTO FINALIZADO

INICIO: 28 junio a las 18:00 h.

FIN: 30 junio a las 14:00 h.

CATEGORÍA: ENCUENTROS

LUGAR: Donostia

Pueblos - Bakea eta Duintasuna Elkartek, Antxeta Irratiak eta Arrosa Sareak, "Hizkuntza minorizatuak eta irrati libreak" TOPAKETA antolatu dugu ekainaren 28tik 30era.

Topaketa honekin Europako hizkuntza minorizatuak biziberritzeko helburuarekin diharduten irrati libreen arteko elkarlana sustatu nahi dugu, hurrengo helburuekin:

Europar Batasunean Komunikazioaren demokratizaziorako sortutako prozesuen arteko trukaketa eta ikasketarako espazio bat sortu;

Herri-komunikabideen bidez euskara biziberritzeko Euskal Herriko esperientzia balioan jarri; eta,

Eztabaida eta analisisia sortu komunikazioak hizkuntza gutxituak biziberritzeko izan dezakeen balioaz.

EGITARAUA

Ekainak 28

18:00tan Tolosako Kultur Etxean.

SOLASALDIA: "Gaelikoa eta euskara uhinetan"

- Muiris Ó Fiannachta *Na Life Irratia (Dublin)*

Ekainak 30

09:30 - 14:00 Koldo Mitxelena (Donosti).

JARDUNALDIA: "Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa".

09:30 - 10:00 Aurkezpena

- Fernando San Martin, GFA Lankidetzazuzendaria.

- Ainhoa Villaverde, Arrosa Sarea.

- Eneko Calle, Bakea eta Duintasuna Elkartea.

- Isabel Lema, AMARCeke ordezkaria.

10:00 - 11:30 Irratigintza eta hizkuntza minorizatua EHan, Europan eta Latinoamerikan.

- Arantza Gutierrez Paz, EHuko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea.

- Andoni Barreña eta Ander Bolibar, Garabide Elkartea.

Moderazioa: Aitziber Zapiroain, Antxeta Irratia.

11:30 - 12:00 Kafea

12:00 - 14:00 Tokiko irratietatik ikasten.

- Isabel Lema, CUAC FM- Radio Comunitaria de A Coruña (Galizia).

- Fanny Lartigot / Lauriane Tresserre, FIMOC (Okzitania).

- Lou Millour / Metig, Radio Kerne (Bretainia).

- Aitziber Zapiroain, Antxeta Irratia (EHa).

Moderazioa: Eneko Calle, Bakea eta Duintasuna Elkartea.

Sarrera: Dohainik (eserlekuak amaitu arte).

Hizkuntza: Euskera (aldibereko itzulpena egongo da ingelesa eta frantsesetik).

Informazio gehiago: <http://www.pazcondignidad.org/es/30-delegaciones/euskadi/1565-la-asociacion-paz-con-dignidad-antxeta-irratia-y-arrosa-sarea-hemos-organizado-del-28-al-30-de-junio-un-encuentro-bajo-el-titulo-lenguas-minorizadas-y-radios-libres>

Más información:

 EGITARAUA

[bagera \(https://www.bagera.eus/\)](https://www.bagera.eus/)

[1.eus/zerbitzuak/](https://www.bagera.eus/zerbitzuak/) [Denda \(https://www.bagera.eus/denda/\)](https://www.bagera.eus/denda/) [Kolaboratu \(https://www.bagera.eus/foroak/kolaboratu/\)](https://www.bagera.eus/kolaboratu/) [Saskia \(https://www.bagera.eus/saskia/\)](https://www.bagera.eus/saskia/) [Kontaktua \(https://www.bagera.eus/kontaktua/\)](https://www.bagera.eus/kontaktua/)
(<https://www.facebook.com/bagera.elkartea>) (<https://twitter.com/bageraelkartea>) (<https://www.flickr.com/photos/139512199@N04/>)
(https://www.youtube.com/channel/UCy43iVySIFuHK_91nYgG65w)

« All Ekitaldiak (<https://www.bagera.eus/bagera-agenda/>)

ekitaldia hau amaitu da.

Jardunaldia: "Herri komunikabideak hizkuntza minorizatuak biziberritzeko tresna gisa"

2017-06-30 >> 9:30 - 14:00

« Dantzaldia Oharkabe (<https://www.bagera.eus/ekitaldia/dantzaldia-oharkabe/>)

Mikroantzerkia: Kafe hutsa »
(<https://www.bagera.eus/ekitaldia/mikroantzerkia-kafe-hutsa-2/>)

Hedabideak dira, gaur egun, hizkuntzaren barne bizitza eta kohesioa erakusteko tresnarik eraginkorrenetakoak. Hizkuntz komunitate baten partaideen kultura ekoizpenak argira ateratzeko leihoak dira, hizkuntzaren beraren bizitasunaren isla, munduarekin komunitate horrek nahi duen harreman motaren neurtzaileak, eta, batez ere, hiztunen arteko hartu emanaren sakontasun eta mailaren ziurtagiriak. Hedabideen bidez komunitateek elkarren berri izaten dute, eta hedabideen bidez haien buruaren berri ematen diote munduari. Hedabideen garrantzia, horregatik, funtsezkoa da hizkuntzen berreskuratzeko prozesuetan. Jardunaldi honekin Europako hizkuntza minorizatuak biziberritzeko helburuarekin diharduten irratian libreen arteko elkarlana sustatu nahi dugu, hurrengo helburuekin:

- Europar Batasunean Komunikazioaren demokratizaziorako sortutako prozesuen arteko trukaketa eta ikasketarako espazio bat sortu;
- Herri-komunikabideen bidez euskara biziberritzeko Euskal Herriko esperientzia balioan jarri; eta,
- Eztabaida eta analisisa sortu komunikazioak hizkuntza gutxituak biziberritzeko izan dezakeen balioaz.

09:30 – 10:00 *Aurkezpena*

– **Fernando San Martin**, GFA Lankidetzaren zuzendaria.

– **Ainhoa**, Arrosa Sarea.

– **Eneko Calle**, Bakea eta Duintasuna Elkarte.

– **Isabel Lema**, AMARCEko ordezkaria.

10:00 – 11:30 *Irratigintza eta hizkuntza minorizatuak EHan, Europan eta Latinoamerikan*

– **Arantza Gutierrez Paz**, EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea.

– **Andoni Barreña / Ander Bolibar**, Garabide Elkarte.

Moderazioa: **Aitziber Zapirain**, Antxeta Irratia.

11:30 – 12:00 *Atsedena*.

12:00 – 14:00 *Tokiko irratietatik ikasten*.

– **Isabel Lema**, CUAC Irratia (Galizia).

– **Fanny Lartigot / Lauriane Tresserre**, FIMOC (Okzitania).

– **Lou Millour / Metig**, Radio Kerne (Bretainia).

– **Aitziber Zapirain**, Antxeta Irratia (EH).

Moderazioa: **Eneko Calle**, Bakea eta Duintasuna Elkarte.

(Hizkuntza: euskara -aldibereko itzulpena egongo da ingelesa eta frantsesetik-)

Antolatzailea: Bakea eta Duintasuna Elkarte

ACTION=TEMPLATE&TEXT=JARDUNALDIA%3A+%22HERRI+KOMUNIKABIDEAK+HIZKUNTZA+MINORIZATUAK+BIZIBERRITZEKO+TRESNA+GISA%22&DATES=20170630T093000/201706:

+ ICAL-ERA ESPORTATU ([HTTPS://WWW.BAGERA.EUS/EKITALDIA/JARDUNALDIA-HERRI-KOMUNIKABIDEAK-HIZKUNTZA-MINORIZATUAK-BIZIBERRITZEKO-TRESNA-GISA/?ICAL=1&TRIBE_DISPLAY=](https://www.bagera.eus/ekitaldia/jardunaldia-herri-komunikabideak-hizkuntza-minorizatuak-biziberritzeko-tresna-gisa/?ICAL=1&TRIBE_DISPLAY=))

Xehetasunak

Data:

Egoitza

Koldo Mitxelena Kulturunea

Castellano

Euskara

Ayuntamiento de
BARAÑAÍN
BARAÑAINGO Udala

Hasiera

Udala

Lekua eta Jendea

Turismoa

Jarduera ekonomikoa

Gaurkotasuna

Argazki galeria

"Hizkuntzak biziberritzen" jardunaldia (Gaztelaniaz)

September 28, 2017

Urriaren 10ean, asteartean, Barañaingo Liburutegian. "Beltzean mintzo" dokumentala (gaztelaniaz, azpitituluak euskaraz) eta Kichwa eta Nasa Yuwe hiztunen bisita.

Hizkuntzak biziberritzen

Revitalización de las lenguas

Asteartea, urriak 10 de octubre, martes
Barañaingo liburutegian (gaztelaniaz) Biblioteca de Barañaín (en castellano)

<p>Aurkezpena: Maialen Sobrino (Garabide Elkarte) eta Mikel Berraondo (IPES).</p>	19:00 h	Presentación: Maialen Sobrino (Garabide Elkarte) y Mikel Berraondo (IPES).
<p>"Beltzean mintzo" dokumentala (gaztelaniaz, azpit. euskaraz).</p>	19:15 h	Documental "Voces en oscuro" (en castellano, subtit. en euskara).
<p>Testigantza: Kichwa eta Nasa Yuwe hiztunen bisita.</p>	20:00 h	Testimonio: Nos visitan hablantes de Kichwa y Nasa Yuwe.
<p>Solasaldia</p>	20:30 h	Coloquio

Antolatzailea: / Organiza: Ayuntamiento de Barañaín Barañaingo Udala

Patrocinatzailea: / Patrocinador: Gobierno de Navarra, Diputación Foral de Navarra, Ayuntamiento de Barañaín, Barañaingo Udala

Patrocinatzailea: / Patrocinador: Ayuntamiento de Barañaín, Barañaingo Udala

Leguntzaileak: / Colaboradores: Euskarabidea, erd

<< atzera

Iruzkinak ezgaituta

Webgune honek cookieak erabiltzen ditu, propioak eta hirugarrenenak, zure nabigazioa optimizatu, zure nahietara egokitu eta analisi-lanak egiteko. Euskaraz ikastaroak egiteko, Barañaingo herritarrei diru-laguntzak emateko deialdia 2017 ->

Nabigatzen jarraituz gero, gure Cookieei buruzko politika onartzen duzu. ADOS **Informazio gehiago**

Herritarrari arreta

Informazioa, izapideak eta iradokizunak:

-Herritarrak hartzeko bulegoan 948-281328

Udaltzaingoa | Kontakua

948286312 al-osti 8-14
626181000 / 948181000 24 o.
Udaltzaingoa Zerbitzua ->

proteccionciudadana@baranain.com
016 - Genero-indarkeri aholkularitza

Azkeneko Osoko bilkura

Osoko bilkura guztiak ikusi

Gardentasun Ataria

Ikastaro eta tailerren Udala
Egitaraua 2017/2018

Kirolak, Kultura, IKT-Telezentroa, Berdintasuna
Izen-emateak 2017ko ABUZTUAN-IRAILEAN

Alba Fatuarte

@albfatu

Jarraitzen

Eskerrik asko @garabide hizkuntza gutxituen 12 liderrekin izateko aukera emateagatik! Bisita aberasgarria, #hizkuntzalankidetza helburu!

14:07 - 2017 urr. 6

5 Retweets 9 Likes

1 5 9

Txiokatu zure erantzuna

Garabide @garabide · urr. 6

Replying to @albfatu

Zuri, Alba! MILA esker, besteak beste, maputxe, nahuatl eta amazigheraz! Bide luze baten lehen urratsa izan bedi ;) #IkastaldiTrinkoa

0:03

2 3

[Atarikoa](#) » Hasi da buruzagi indigenentzat Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari buruzko ikastaldi trinkoa

HASI DA BURUZAGI INDIGENENTZAT HIZKUNTZA BIZIBERRITZEKO GIDARITZARI BURUZKO IKASTALDI TRINKOA

Azk, 2017-10-04 11:03

Urriaren 2an hasi da [Garabide Elkartek](#) lehen aldiz antolatu duen “Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko Ikastaldi Trinkoa” eta, estreinakoz, emakumeak izango dira nagusi. Urriaren 30a arte iraungo duen ikastaldi trinkoko partaideek euren herrietan gidaritza perfila dute –kargu instituzionalak, politikariak...– eta Euskal Herrian 140 orduko formazio intentsiboa jasoko dute hizkuntzak biziberritzeko gidaritzan. Funtsean, euskal esperientziaren eta hizkuntzaren berreskurapenerako gakoan gaineko formazioa eskaintzen zaie munduko hizkuntza komunitate gutxituetako ordezkari, ondoren beraiek euren prozesuaren protagonistak izan daitezten.

8 hizkuntza gutxiagotueta 12 kidek parte hartuko dute: Kichwa (Ekuador), Quechua (Peru), Nasa (Kolonbia), Kaqchikel (Guatemala), Nahuatl (Mexico), Yukatango maia (Mexico), Amazigh (Maroko) eta Maputxeak (Txile).

Soziolinguistika Klusterrak aholkularitza lanetan lagundu du antolakuntzan eta, gainera, Belen Uranga, Soziolinguistika Klusterreko kideak Hizkuntzen Ekologiaren inguruko formakuntza-saioa emanez parte hartu du ikastaldian, urriaren 4an.

Informazioa gehiago:

- <http://www.garabide.eus/>
- <https://twitter.com/garabide>
- <https://www.facebook.com/garabideelkartea>

BABESLEAK:

[Lege oharra eta pribatutasun politika](#)

[Cookie politika](#)

AEK

@AEK_eus

Jarraitzen

"...AEKren moduko zerbait egin genezake..."
 Biba zuek! berria.eus/paperekoa/1830 ...
 @berria eta @garabide bidez #euskera
 #euskara

13:55 - 2017 urr. 9

7 Retweets 14 Likes

Beasaino Udala (<http://www.beasain.eus/>)

Hizkuntza gutxiagotuak dituzten herrialdeetako ordezkariak harrera egingo die Udalak

Inprimatu (/kultura-albisteak/910-hizkuntza-gutxiagotuak-dituzten-herrialdeetako-ordezkariek-harrera-egingo-die-udalak?tmpl=component&print=1&page=) PDF (/kultura-albisteak/910-hizkuntza-gutxiagotuak-dituzten-herrialdeetako-ordezkariek-harrera-egingo-die-udalak?tmpl=component&format=pdf)

Argitaratua: 09/Urria 2017

Beasaino Udalak Garabide elkarteak aurrera daraman hizkuntza gutxiagotuak biziberritzeko gidaritzaren proiektuan parte hartzen duela eta zortzi hizkuntza gutxiagotuak hamabi agintari indigenei egingo die harrera

Urriaren 10 eta 11an, garapen bidean dauden herri indigenetako ordezkariak Euskaltegia euskararen biziberritze esperientzian oinarritutako ikastaroak jasoko dituzte eta solasaldi ireki batean parte hartuko dute

Beasaino Udalak hizkuntza gutxiagotuak biziberritzeko gidaritzaren proiektuan parte hartzen du **Garabide** kultur elkartearekin batera. Hori horrela, sinatuko duen hitzarmenez gain diruz lagunduko du proiektu hau eta Beasainen jasoko ditu esperientzia honetaz baliatuko diren hizkuntza gutxiagotuak herri indigenetako ordezkariak. Ordezkariek hauek euren herrietan gidaritzaren perfila dute. **Garabide** elkarteak proiektu hau, bereziki garapen bidean dauden herrialdeetan burutzen du.

Honela bada, datorren asteartean hilak 10, eguerdiko 12:00etan, Aitor Aldasoro alkateak Udaletxean harrera egingo die Afrika iparraldeko, Ertamerika eta hego Amerikatik etorritako hainbat herrietako liderrei. Beasainen burutuko dituzten jarduerak bi egunez luzatuko dira. Astearte goizean Udaletxeko harreraren aurretik, Udala Euskaltegia (/euskaltegia-atalak/albisteak-euskaltegia/909-beasaino-udal-euskaltegiak-parte-hartuko-du-hizkuntzen-biziberritzeari-buruz-garabide-antolatutako-ikastaldian-3) bi orduko modulua jasoko dute. Bazkariaren ondoren arratsaldean beste bi orduko modulu edo ikastaro trinkoa jasoko dute. Asteazkenean berriz, arratsaldeko 19:00etan solasaldi irekia eskainiko dute Igartzako jauregian Jon Sarasua **Garabide**ko presidentea eta Milouda El Hankari (Amazigh-a, Marokotik), Paula Huenumilla (Maputxea, Txiletik), Leonardo Durán Olguin-ek (Nahuatl-a, Mexikotik). Bertan, hizkuntzaren sentsibilizazioa eta biziberritzeko esperientzien trukeko tarteak eskainiko dira.

Beasainen burutuko dituzten jarduerak, urriaren 30era arte iraungo duen egonaldiaren barruan kokatzen dira. Izan ere, 140 orduko formazioa jasoko dute euskararen biziberritze esperientzian bertako adituen eskutik. Gainera, euskalgintzaren zein instituzioen hainbat entitate bisitatuko dituzte (Euskaltzaindia, Berria, HUHEZI, Kafe Antzokia, Oihaneder Euskararen Etxea, Udaletxeak, Diputazioak, hezkuntza zentroak...) ikasitako bertatik bertara ezagutzeko eta,

Aipatzekoa da agintariari zuzendutako formazio proiektu honetan ahalegin berezia egin dela emakumeen ahalduntzearen alde.

ee **Beasaingo Udala** (<http://www.beasain.eus/>)

WhatsApp (whatsapp://send?text=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fkultura-albisteak%2F910-hizkuntza-gutxiagotuak-dituzten-herrialdeetako-ordezkariei-harrera-egingo-die-udalak
Hizkuntza%20gutxiagotuak%20dituzten%20herrialdeetako%20ordezkariei%20harrera%20egingo%20die%20Udalak)

© E-mail (mailto:?)
subject=Hizkuntza%20gutxiagotuak%20dituzten%20herrialdeetako%20ordezkariei%20harrera%20egingo%20die%20Udalak&body=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fkultura-albisteak%2F910-hizkuntza-gutxiagotuak-dituzten-herrialdeetako-ordezkariei-harrera-egingo-die-udalak)

Telegram (tg://msg?text=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fkultura-albisteak%2F910-hizkuntza-gutxiagotuak-dituzten-herrialdeetako-ordezkariei-harrera-egingo-die-udalak
Hizkuntza%20gutxiagotuak%20dituzten%20herrialdeetako%20ordezkariei%20harrera%20egingo%20die%20Udalak)

ALBISTEAK

[Kirola \(/kirola\)](#)

[Kultura \(/kultura\)](#)

[Udal gobernua \(/udal-gobernua\)](#)

[Azpiegiturak eta zerbitzuak \(/azpiegiturak-eta-zerbitzuak\)](#)

[Mugikortasuna eta trafikoa \(/mugikortasuna-eta-trafikoa\)](#)

[Bestelakoak \(/bestelakoak\)](#)

AZKEN ALBISTEAK

2017, AZAROA 10

[Herriaren eraldaketa ekarriko duten proiektuak... \(/udal-gobernua-albisteak/997-herriaren-eraldaketa-ekarriko-duten-proiektuak-jaso-ditu-udal-gobernuak-2018rako-aurrekontu-proposamenean\)](#)

2017, AZAROA 08

[Aldundiko ordezkariak Zaldizurreta eta Trenbide... \(/udal-gobernua-albisteak/993-aldundiko-ordezkariek-zaldizurreta-eta-trenbide-kaleko-bizilagunekin-bildu-dira-zaraten-arazoan-konponbidez-hitzegiteko\)](#)

2017, AZAROA 03

[Beasaingo bizikidetzarako taldeak ekintzen egitaraua... \(/udal-gobernua-albisteak/991-beasaingo-bizikidetzarako-taldea\)](#)

2017, AZAROA 02

[Renfeko geltokian eta Trenbide kalean... \(/mugikortasuna-trafikoa/989-renfeko-geltokian-eta-trenbide-kalean-lanak\)](#)

2017, AZAROA 02

[Gidatzerakoan sakelako telefonoa erabiltzeari buruzko... \(/mugikortasuna-trafikoa/987-gidatzerakoan-sakelako-telefonoa-erabiltzeari-buruzko-trafiko-kanpaina\)](#)

2017, URRIA 30

[Ibilgailuen IATri buruzko kanpainaren emaitzak \(/mugikortasuna-trafikoa/981-ibilgailuen-iatri-buruzko-kanpainaren-emaitzak-2\)](#)

2017, URRIA 30

[Hilerrira joateko garraio zerbitzua \(/mugikortasuna-trafikoa/979-hilerrira-joateko-garraio-zerbitzua\)](#)

Udala Garabiderekin elkarlanean hizkuntza gutxiagotuen alde

🖨 Inprimatu (/bestelakoak-albisteak/920-udalak-garabiderekin-batera-hizkuntza-gutxiagotuen-alde-lan-egingo-du?tmpl=component&print=1&page=) 📄 PDF (/bestelakoak-albisteak/920-udalak-garabiderekin-batera-hizkuntza-gutxiagotuen-alde-lan-egingo-du?tmpl=component&format=pdf)

Argitaratua: 10 Urria 2017

Bost urtez arituko da Udala elkarlanean Garabiderekin hizkuntza gutxiagotuetako herrialdeekin elkarlanean eta garapen bidean diren herrialdeei bideratzen dien aurrekontuaren %1 tik, laurden bat zuzenduko du Garabide elkartearekin sinatuko duen hitzarmenera

Honela, garapen bidean dauden herrialdeei eskainiko zaien laguntzaren barruan kooperazio linguistikoa bultzatu nahi da herrialdeen nortasunaren alde eginez

Beasaino Udalak Garabide gobernuz kanpoko erakundearekin burutuko duen lankidetzaz mintzatu da Beasaino alkatea udaletxean Garabide elkarteko ordezkarietara eta eurekin etorri diren atzerriko 10 komunitate indigenetako dozena bat ordezkarietara egindako harreran.

Hilabete osoko egonaldia egingo dute urrian Garabide elkartearen eskutik eta euskara biziberritzeko aurrera eramandako esperientzien ezagutza jasoko dute eta eurek dutena partekatu. Beasaingo Udalak egitasmo honetan parte hartu du eta Udal Euskaltegian bi ikastaro trinko jasotzeko aukera izan dute lider indigenek .

Aitor Aldasoro alkateak jakinarazi du, Udalak bost urterako parte hartuko duela Garabiderekin proiektu honetan eta datorren urtean sinatuko dela hori ziurtatuko duen hitzarmena. Honela, garapen bidean dauden herrialdeetako hizkuntza gutxiagotuen komunitateekin kooperazio linguistikoa bultzatuko da. Udalak egun bere aurrekontuaren % 1 bideratzen du garapen bidean diren herrialdeei laguntzera eta horren laurdena Garabide elkartearekin sinatuko duen hitzarmenera zuzenduko du; hizkuntzen biziraupenaren alde eginez herrien nortasuna ere mantentzen delako.

Herrialde indigenetako ordezkariak Beasainen gaurko bi ikastaro trinkoen ondoren, bihar arratsaldeko 19:00etan Jon Sarasua, Garabideko presidente ordearekin batera Igartzako jauregian eskainiko duten solasaldiarekin amaituko dute Beasaingo bisita.

Tweet

Partekatu

2

Partekatu

WhatsApp (whatsapp://send?text=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fbestelakoak-albisteak%2F920-udalak-garabiderekin-batera-hizkuntza-gutxiagotuen-alde-lan-egingo-du%20Udala%20Garabiderekin%20elkarlanean%20hizkuntza%20gutxiagotuen%20alde%20)

@ E-mail (mailto:?)

subject=Udala%20Garabiderekin%20elkarlanean%20hizkuntza%20gutxiagotuen%20alde%20&body=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fbestelakoak-albisteak%2F920-udalak-garabiderekin-batera-hizkuntza-gutxiagotuen-alde-lan-egingo-du)

Telegram (tg://msg?text=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fbestelakoak-albisteak%2F920-udalak-garabiderekin-batera-hizkuntza-gutxiagotuen-alde-lan-egingo-du%20Udala%20Garabiderekin%20elkarlanean%20hizkuntza%20gutxiagotuen%20alde%20)

ALBISTEAK

[Kirola \(/kirola\)](#)

[Kultura \(/kultura\)](#)

[Udal gobernua \(/udal-gobernua\)](#)

[Azpiegiturak eta zerbitzuak \(/azpiegiturak-eta-zerbitzuak\)](#)

[Mugikortasuna eta trafikoa \(/mugikortasuna-eta-trafikoa\)](#)

[Bestelakoak \(/bestelakoak\)](#)

AZKEN ALBISTEAK

2017, URRIA 24

[Errezil sagar eta fruitu eta... \(/kultura-albisteak/973-errezil-sagar-eta-fruitu-eta-barazki-lehiaketako-sari-banaketa\)](#)

2017, URRIA 23

[Aurkeztu da JAZPANA! Fest musika... \(/kultura-albisteak/966-aurkeztu-da-jazpana-fest-musika-jaialdiaren-aurtengo-edizioa\)](#)

El Ayto. colabora con Garabide en la labor de revitalizar las lenguas minoritarias

🖨 Imprimir (/es/otros-noticias/921-el-ayto-apoya-junto-a-garabide-la-labor-a-favor-de-las-lenguas-minoritarias?tmpl=component&print=1&page=) 📄 PDF (/es/otros-noticias/921-el-ayto-apoya-junto-a-garabide-la-labor-a-favor-de-las-lenguas-minoritarias?

tmpl=component&format=pdf)

Publicado: 10 Octubre 2017

El Ayto. colaborará con Garabide por un periodo de cinco años con países con lenguas minoritarias y destinará una cuarta parte del 1 % de los presupuestos que destina ya en ayudar a los países en desarrollo, al convenio que firmará con Garabide

De este modo, se incluirá la cooperación lingüística dentro de la ayuda destinada a los países en desarrollo para así preservar la identidad de estos

El alcalde Aitor Aldasoro ha explicado hoy en la recepción realizada a representantes de Garabide y a una docena de líderes de 10 comunidades indígenas con lenguas minoritarias, de la colaboración que mantendrá con la asociación Garabide.

Los representantes indígenas permanecerán a lo largo de este mes de octubre de la mano de la asociación Garabide acumulando información sobre la experiencia en la revitalización del euskera y compartiendo la suya con sus idiomas. El Ayto. de Beasain ha participado en este proyecto ofreciendo unas sesiones intensivas a través de dos cursos en Euskaltegi municipal.

Aitor Aldasoro ha comunicado que el Ayto. colaborará con Garabide los próximos cinco años en este proyecto y dicho acuerdo se plasmará en el convenio a firmar el año que viene. De este modo, se promoverá la cooperación lingüística con los países en vías de desarrollo que cuenten con lenguas minoritarias. Actualmente el Ayto. dispone del 1 % de su presupuesto para ayudas a países en vías de desarrollo, por lo que una cuarta parte de esa partida se destinará al convenio que se suscribirá con Garabide, ya que impulsando la supervivencia de las lenguas se fortalece la identidad de los pueblos.

Una vez que los representantes indígenas reciban los dos cursos intensivos de hoy, finalizarán la visita a Beasain con la charla que ofrecerán mañana a las 19:00 de la tarde en el palacio de Igartza junto al vicepresidente de Garabide Jon Sarasua.

Tweet

Compartir

1

Compartir

WhatsApp (whatsapp://send?text=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fes%2Fotros-noticias%2F921-el-ayto-apoya-junto-a-garabide-la-labor-a-favor-de-las-lenguas-minoritarias El%20Ayto.%20colabora%20con%20Garabide%20en%20la%20labor%20de%20revitalizar%20las%20lenguas%20minoritarias)

@ E-mail (mailto:?)

subject=El%20Ayto.%20colabora%20con%20Garabide%20en%20la%20labor%20de%20revitalizar%20las%20lenguas%20minoritarias&body=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fes%2Fotros-noticias%2F921-el-ayto-apoya-junto-a-garabide-la-labor-a-favor-de-las-lenguas-minoritarias)

Telegram (tg://msg?text=http%3A%2F%2Fwww.beasain.eus%2Fes%2Fotros-noticias%2F921-el-ayto-apoya-junto-a-garabide-la-labor-a-favor-de-las-lenguas-minoritarias El%20Ayto.%20colabora%20con%20Garabide%20en%20la%20labor%20de%20revitalizar%20las%20lenguas%20minoritarias)

NOTICIAS

[Deporte \(/es/deporte\)](#)

[Cultura \(/es/cultura\)](#)

[Gobierno municipal \(/es/gobierno-municipal\)](#)

[Infraestructuras y servicios \(/es/infraestructuras-y-servicios\)](#)

[Movilidad y tráfico \(/es/movilidad-y-traffic\)](#)

[Otros \(/es/otros\)](#)

ÚLTIMAS NOTICIAS

2017, SEPTIEMBRE 22

[Ayudas en las tarifas por... \(/es/otros-noticias/875-ayudas-en-las-tarifas-por-la-utilizacion-del-polideportivo-municipal\)](#)

2017, OCTUBRE 24

[Resultados de los concursos de... \(/es/cultura-noticias/974-resultados-de-los-concursos-de-manzana-reineta-y-frutas-y-verduras\)](#)

2017, OCTUBRE 23

Hasiera • Euskararen Etxea • Hizkuntza Gutxituak • Berriak • Garabidek antolatutako Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko Ikastaldi Trinkoa

Garabidek antolatutako Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko Ikastaldi Trinkoa

2017ko Urriaren 10a

EHU-UPV Unesco Kateara

Pasa den urriaren 2an hasi zen **Garabide** elkarteak antolatutako hizkuntzen biziberritzean gidaritzatzaile profila duten eragileei zuzendutako ikastaldi trinkoa. “**Hizkuntza Biziberritzeko Gidaritzari Buruzko Ikastaldi Trinkoa**” izenburupean, **ikastaldiak estrategia orokorretan zentratua dagoen formazio intentsiboa eskainiko die 8 hizkuntza gutxiagotuak 12 agintariei**. Parte-hartzaile horien jatorriak honako hauek dira: Kichwa (Ekuador), Quechua (Peru), Nasa (Kolonbia), Kaqchikel (Guatemala), Nahuatl (Mexico), Yukatango maia (Mexico), Amazigh (Maroko) eta Maputxeak (Txile).

Ikastaldiak urriaren 30era arte iraungo du eta formazio proiektu bat izango da, hizkuntza berreskurapenaren inguruan lanean ari diren herri indigenetako erakundeak indartzera bideratuta dagoena. Funtsean, **euskal esperientziaren eta hizkuntzaren berreskurapenerako gako gainerako formazioa eskainiko zaie** aipatu ditugun munduko hizkuntza komunitate gutxituetako ordezkariari, ondoren beraiek euren prozesuaren protagonista izan daitezten.

Gainera, parte-hartzaileek euskalgintzaren zein instituzioen hainbat entitate bisitatuko dituzte (Euskaltzaindia, Berria, HUHEZI, Kafe Antzokia, Oihaneder Euskararen Etxea, Udaletxeak, Diputazioak, hezkuntza zentroak...) ikasitakoa bertatik bertara ezagutzeko eta, halaber, sentsibilizazio ekintzak (mahai inguruak eta proiektzioak) egingo dira herri eta eskoletan euskal gizartearekin esperientzia trukerako tarte eskaintzeko asmoz. Hain zuzen ere, hemen egingo dira sentsibilizazio ekintza nabarmenenak:

- Arizmendi ikastola, urriak 9
- Biriaturko Ikastola eta Etxepare Lizeoa, urriak 12
- Barañain, urriak 10
- Beasain, urriak 11
- Unibertsitateak: EHU, HUHEZI, urriak 16
- Oiartzun, urriak 17
- Usurbil, urriak 20
- FAGOR taldea, urriak 24

Azpimarratu beharra dago, liderrei zuzendutako ikastaldi honetan emakumeek izango duten presentzia, 12 partaideetatik 7 emakumezkoak baitira.

Informazio gehiago [hemen](#).

Maroko, Ekuador, Txile eta Kolonbiako partaideei Berrian egindako [elkarrizketa](#).

Tags: [Garabide](#) [hizkuntza gutxiagotzak](#) [hizkuntzen berreskurapena](#) [hizkuntzen biziberritzea](#)

Emun Aholkulariak

@emun_taldea

Jarraitzen

@garabide tik gurera etorri dira hainbat hizkuntza komunitatetik lan munduaz ikastera. Gaurkoan ere guztiok ikasi dugu!

20:36 - 2017 urr. 11

7 Retweets 4 Likes

7

4

Garaziko Gaztetxea erabiltzaileak 3 argazki gehitu ditu.

Urria 14 · 🌐

Gau huntan momentu goxoa pasa dugu Gaztetxean Hego Amerikako populetako ordezkari batzuekin (Ketxua, Nasa, Maputxe, Maya...). Beren hizkuntzen biziberritzeaz eta gure hizkuntzaren, Euskararen bizipenetik trukaketan.

Milesker bihotzez Garabide elkarteari eta ezagutu ditugun altxorrezko pertsona hauei.

Fite arte agian !

#GipuzkoakoGarabide #Gaga #Garabide Kultur Elkartea

👍 Atsegin dut

💬 Iruzkindu

➦ Partekatu

👍❤️ Zu eta beste beste 34

Idatzi iruzkin bat...

Usurbildarrak aurrera

Usurbil

Urriaren 22an 'Mundualdia' jaialdia ospatuko da Usurbilen

Posted on 2017/10/16 | Utzi iruzkina

MUNDUALDIA 2017

<p>URRIAK 16-25 OCTUBRE</p> <p>Sutegiko erakusketa gelan erakusketa: "EMAKUMEAK AFGANISTAN"</p> <p>Exposición en la sala de exposiciones de Sutegi: "MUJERES EN AFGANISTÁN"</p> <p>Erileak: Gervasio Sanchez eta Mónica Bernabé. EUSKAL FONDOA</p> <p>Aholkari: Gervasio Sanchez y Mónica Bernabé. FEMO VUICO</p>	<p>URRIAK 22 OCTUBRE IGARBEA SOMIZO</p> <p>MUNDUALDIA JACA - FIESTA MUNDUALDIA</p> <p>Gofeez frontoan</p> <p>Afektuaren belfoa eldurritatu eta plazaratzeko asmoz, mundualdia lehenbiziaren heinbat ekintza antolatu dituzte herritarrek eta Usurbilgo Udalak ELKORLAEAN. Antolatzaileak: Usurbilgo Udala eta talantat herritar</p>
<p>URRIAK 20 OCTUBRE OSTIRALA VIERMES</p> <p>12:00 Ptxoenean "ANBASA TXIKITZUAK" dokumentala En Ptxoenea documental "ANBASA TXIKITZUAK"</p> <p>Gerabideak surten aurkeztutako "Anbasa Txikitzuak" dokumentala proiektuak da eta sasmaldiaaren bultzatzen ekintza hori egitea dokumentalaen artean diran nasa eta kitzoa hizkuntza komunitatetako ordezkariak</p> <p>Al finalizar, colopin en representantes de la comunidad de lengua vasca: GIBADIE</p> <p>14:00 Ptxoenean Munduko Ipuiak esoloku gelan Afinn: 5 irteak aurrera Nette Franke ipuin kontalariek</p> <p>En Ptxoenea "CENTE DEL BUDO" con Nette Franke</p>	<p>11:30 Alkatearen agorra. Arkaipen herrit dantzariak</p> <p>Danza del alcalde y presentación con el grupo de baile vasca de Usurbil</p> <p>12:00 Cultural group taldearen eskirik munduko dantzak</p> <p>Danza del mundo con el grupo Cultural group</p> <p>13:00 Asociación Internacional Unión 5 Estrellas taldearen dantzak</p> <p>Danza del grupo Asociación Internacional Unión 5 ESTRELLAS</p> <p>17:00 Jatorri ezberdinetako herritarrek prestatutako jakien dantolista</p> <p>Organización de platos preparados por habitantes de Usurbil en diferentes procedentes</p>
<p>AZAROAK 2 NOVIEMBRE OSTEGUNA JURVES</p> <p>18:00 "Islamofobia gire gizartem" hitzaldia. Ptxoenean Teresa Karla. 505 ARRAZAKERIA</p>	

Usurbilgo Udalak eta hainbat herritarrek urriaren 22an (igandea) Mundualdia jaialdia antolatu dute. Eguna beraz gain, beste hainbat ekimen ere antolatu dira. Jarraian egitaraua:

URRIAK 16ETIK 25ERA ERAKUSKETA

- "Emakumeak Afganistan" Sutegiko erakusketa gelan.
- Egileak: Gervasio Sanchez eta Mónica Bernabé. Euskal Fondoa.

- Ordutegia: Ordutegia: astelehenetik ostiralera, 17:30-19:30. Larunbatean: 11:30-13:00.

URRIAK 20, OSTIRALA

- **18:00** Garabidek aurkeztutako “*Arnasa Txikitxuak*” dokumental proiektzioa eta solasaldia dokumentalean aztertzen diren nasa eta kitxua hizkuntza komunitatetako ordezkariekin Potxoenean.
- **18:00** “*Munduko ipuinak*” Potxoeneko sotoko gelan, 5 urtetik gorakoentzat, Maite Franko ipuin kontalariarekin.

URRIAK 22, IGANDEA: MUNDUALDIA JAIA

- **11:30** Alkatearen agurra. Aurkezpena herriko dantzariekin.
- **12:00** Cultural group taldearen eskutik munduko dantzak.
- **Ondoren**, Asociacion Internacional Union 5 Estrellas taldearen dantzak.
- **13:00** Jatorri ezberdinetako herritarrek prestatutako jakien dastaketa.

AZAROAK 2, OSTEGUNA

- **18:00** Hitzaldia Potxoenean: “*Islamofobia gure gizartean*”. Hizlaria: Tarana Karim, SOS Arrazakeria.

HAIRA RIVERO ARRIETA KARTELAREN IRABAZLEA

Arg.: Noaia!

Usurbildar guztien bilgune izan nahi duen jaialdia iragartzeko kartelaren lehiaketa antolatu zen eta dagoeneko badu irabazlea: **Haira Rivero Arrieta**.

“Zati ezberdinekin osatu nahi nuen kartela. Ez nekien argazkietatik egin edo ez. Argazkiarena bisualgia iruditzen zitzaidan. Ez nuen pertsona bat edo inoren aurpegia jarri nahi, azkenerako pertsona asko baikara. Grafikoagoa egin nahi nuen, ikusitakoaren esanahia momentuan bertan ulertzeko. Kolore desberdinak

Noticias

Copreci recibe a GARABIDE

25-10-2017

La cooperativa de Aretxabaleta organiza junto con representantes del Grupo Fagor una sesión sobre la importancia de las lenguas minoritarias.

A ella asistieron como invitados la Gobernador de Imbabura (Ecuador), un Representante de Tosepan, cooperativa mexicana y el Director del Centro de Educación e Investigación Indígena del Cauca (Colombia).

Garabide es una organización que propone un nuevo tipo de cooperación basado en el intercambio de experiencias. De acuerdo a su objetivo, se están organizando una serie de encuentros para compartir la experiencia de recuperación del euskera con comunidades lingüísticas minorizadas de pueblos indígenas del sur, siempre teniendo en cuenta que la cooperación lingüística está intrínsecamente relacionada con la sostenibilidad, la defensa de los derechos humanos y la igualdad de género.

Albisteak

COPRECIK GARABIDE HARTU DU

2017-10-25

Aretxabaletako kooperatibak eta Fagor Taldeko ordezkariak saio bat antolatu dute hizkuntza minoritarioen garrantziaren gainean.

Saioan egon ziren, gonbidatu gisa, Imbaburako gobernatzailea (Ekuador), Mexikoko Tosepan kooperatibako ordezkari bat eta Caucazo Heziketa eta Ikerketa Indigenarako Zentroko zuzendaria (Kolonbia).

Esperientzien elkartrukean oinarrituta kooperazio era berria egitea proposatzen duen elkartea da Garabide. Bere helburuarekin bat etorrita, hainbat topaketa antolatzen ari dira hegoaldeko herri indigenen hizkuntza komunitate minorizatuekin euskararen berreskurapenaren esperientzia partekatzeko, betiere kontuan izanda hizkuntza lankidetzara erabat erlazionatuta dagoela iraunkortasunarekin, giza eskubideen babesarekin eta genero berdintasunarekin.

Patxi Baztarrika

Garabidek antolaturiko ikastaldia hizkuntza gutxituen biziberritzeko prozesuen gidaritzari buruz

Publicado el 2017/10/26 por Patxi Baztarrika

Atsegin dut Partekatu 18 people like this. Be the first of your friends.

Urriaren hirugarren astea, aste trinko eta ezin aberatsagoa izan nuen. Zorionekoa ni bi egunetan izan nituen hitzaldi eta solasaldiengatik: urriaren 19an Aretxabaletan izan nintzen, Garabidek antolaturiko ikastaldian; eta biharamunean, urriaren 20an, Bilbon, Bizkaiko Abokatuen Elkargoko “Abokatu euskaldunak” Batzordeak antolaturiko hitzaldi-solasaldian. Bietan handiagoa izan zen bertaratuengandik jaso nuen nik beraiei eman niena baino. Bihoakie nire esker ona guztiei, antolatzaileei eta bertaratuiei.

Garabideren ikastaldian izandako parte hartzeaz arituko naiz hemen. Beste sarrera bat egingo dut bihar Bilboko hitzaldi-kolokioaz.

“Zer da hizkuntza batentzat benetan hilgarria?: hiztunak bere hizkuntzarekiko estimurik eza, ez erabiltzerainoko estimurik eza”.

Zasta!, galdera hori bota nien Garabidek antolaturik hizkuntza biziberritzeko lidergorako ikastaldian entzule izan nituen 12 agintariei, elkarrekin bete genuen egun osoko saioa hasterako. Neuk ezer kontatu aurretik, beren iritzia ezagutu nahi izan nuen, galdera horren gainean. Bakoitzak bere erantzuna idatziz eman zuen. Ez da, noski,

erantzun bakarreko galdera, eta nik erantzun bakarra emateko erregu egin nien –edo hori zailegi zitzaionak gehienez bi eman zitzala-. Kurioso da baina kointzidentzia handia adierazi zuten bakoitzak bere aldetik. Erantzun nagusia, ez bakarra: hiztunak bere hizkuntza estimutan ez hartzea, ez erabiltzeraino eramaten duen estimurik eza.

Garabidek urteak daramatza munduko hainbat hizkuntz komunitaterekin kooperazio linguistikoa garatzen. Batez ere, baina ez bakarrik, Latinoamerikako hizkuntz komunitateekin gauzatu du eta gauzatzen du bere lankidetzak. Eusko Jaurlaritzan Hizkuntza Politikarako sailburuorde lanetan aritu nintzenean Garabideren lan eskerga oso gertutik ezagutzeko aukera izan nuen, eta elkarlanean urrats bidegile eta aurreragarriak eman genituen. Nazioarteko kooperazio ohikoari beste dimentsio bat eman dio Garabidek. Izan ere kooperazio gai bihurtu baitu tokian tokiko hizkuntza propioak (indigenenak) berreskuratzeko lankidetzak. Txalotzekoa eta oso aintzakotzat hartzekoa da Garabideren lan jarraitua.

Urrian hizkuntza gutxitutako hamabi gidari eta agintariri zuzendutako ikastaldi trinkoa antolatu du, 140 klase ordukoa: hitzaldiak, mahainguruak, proiektzioak, bisita gidatuak... denetarik izan da programan. Ikastaldiaren helburua izan da hizkuntza biziberritzeko estrategiei buruzko prestakuntza ematea, euskararen biziberritze prozesua oinarritzat hartuta.

Egun osoko saio bat zuzentzeko proposamena egin zidaten, eta horretan ahalegindu nintzen urriaren 19an, Aretxabaletan, zazpi ordutaraino luzatu zen saioan. Hitzaldiari ondorengo izenburua jarri nion: “Euskararen biziberritze prozesua 30 urtez Euskadiko Autonomia Erkidegoan: hizkuntza politikak, estrategiak eta gako nagusiak”. Oso gustura aritu nintzen, oso gustura solasean, hizkuntza gutxituetako hainbat komunitatetako gidarien galdera eta ikuspuntu arrazoituen gainean hausnarrean.

Nire mintzaldian neurri baten jorratzen saiatu nintzen kontuak ondorengoak izan ziren: hizkuntza aniztasunaren balio soziala gizarte eraikuntzan, euskararen kasuaren paradigma, euskararen bilakaera desberdina bere hiru lurraldeetan, euskara biziberritzeko prozesuaren lotura EAEn 80ko hamarraldian abiatutako eraldaketa sozial eta modernizazio prozesuarekin, euskarak gainbeheratik hazkunde jarraitura egindako bidea, hizkuntza biziberritzeko euskal ereduaren ezaugarri nagusiak, Euskadiko aldaketa soziolinguistikoen estatistikak, euskararen hazkundearen paradoxak eta aurpegiak, hazkundera eragiten edo moteltzen edo eragozten duten faktoreak, aldaketa soziolinguistikoen palankak, euskal autogobernuaren ekarpena, herri aginteen eginkizuna, euskararen biziberritze prozesuaren legezko oinarriak, Euskararen legea eta bere legezko garapen zabala eta askotarikoa, hizkuntza politika eta plangintza eremu eremu, politika horren estrategiak eta gako nagusiak, hizkuntza plangintzarako baliabideak, hizkuntza politikaren arrakastarako giltzarriak eta etorkizuneko erronkak. Ordu askoz aritu ginen baina aztergai gehiago izan genituen, eta, ezinbestez, hainbat kontu kontatzeke edo nahi beste hausnartu gabe geratu behar izan ziren.

Nire esker onik zintzoena adierazi nahi diet Garabideri eta egun osoan jardunaldian parte hartu zuten hizkuntza gutxituen hainbat komunitatetako hamabi agintari lagunei.

Eskerrik asko beren komunitateetako hizkuntzetan esanda:

Nahuatl (Mex) tazojkamatik

Kichwa eta quechua yupaichani

Guarani yasoropai

Nasa pay pay

Amazigh tanemmirt

Kaktxikel

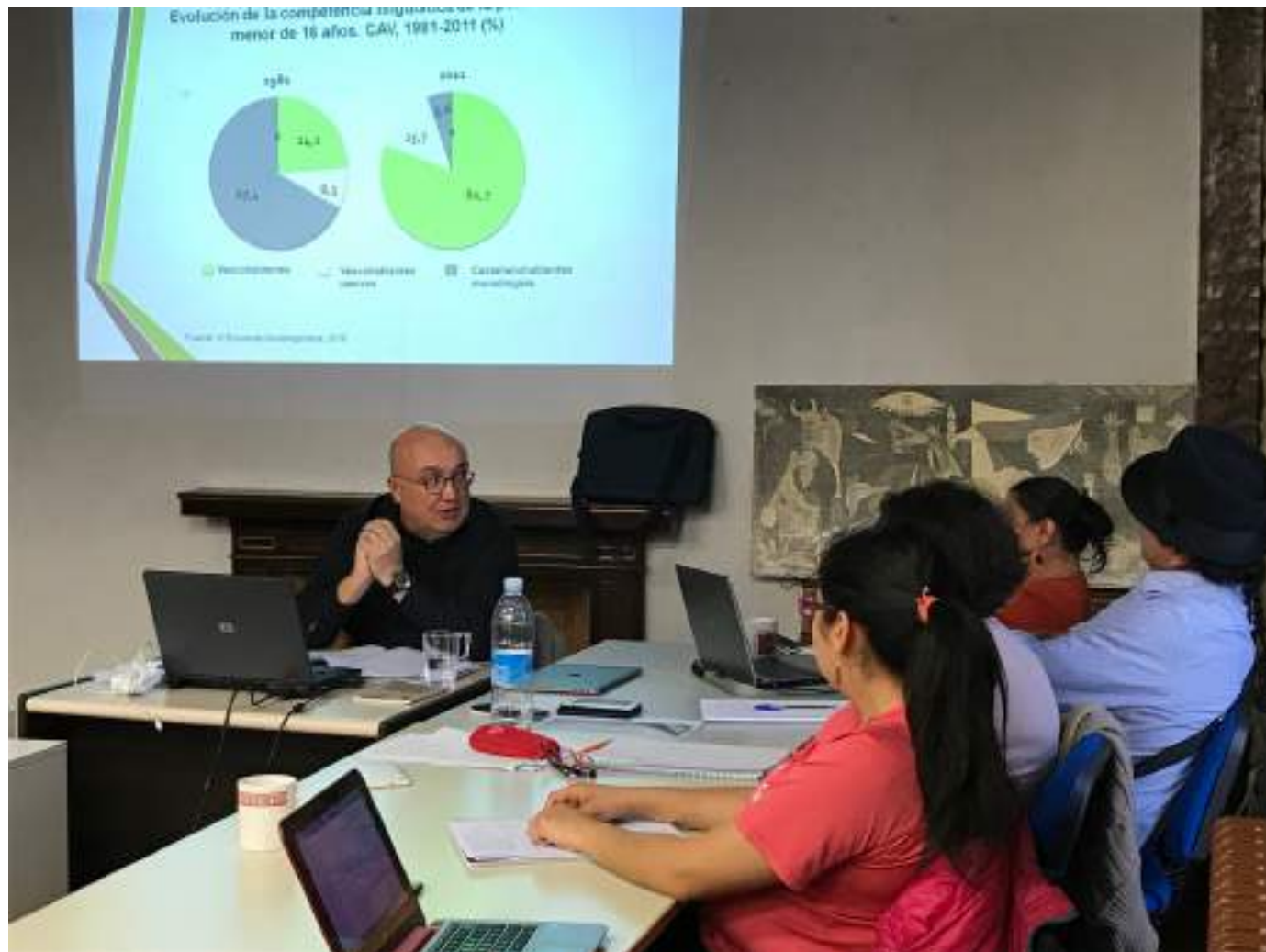
mati'õx

Mapuzungun

chaltu may

Maia yukateko

Nib ólal

Partekatu - Comparte:

Acerca de Patxi Baztarrika

Patxi Baztarrika Galparsoro (Ataun, 1958) Filosofia eta Letretan lizentziatua Euskal Herriko Unibertsitatean. 2005etik 2009ra eta 2012ko abendutik aurrera, Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako sailburuordea. Lehenago Andoingo Udalean hizkuntza teknikari modura aritutakoa. 'Babeli gorazarre' liburuaren egilea (2010).

[Ver todas las entradas por Patxi Baztarrika →](#)

Esta entrada fue publicada en [Idatziak-Articulos](#). Guarda el [enlace permanente](#).

Patxi Baztarrika

Funciona con WordPress.

Patxi Baztarrika

Garabide: Curso de liderazgo en revitalización lingüística

Publicado el 2017/10/26 por Patxi Baztarrika

Atsegin dut Partekatu 14 people like this. Be the first of your friends.

La tercera semana de octubre ha sido para mí una semana especialmente intensa y enriquecedora. El día 19, jueves, participé en el curso intensivo organizado por Garabide, y al día siguiente, 20 de octubre, viernes, participé en Bilbao en la conferencia-coloquio –y bastante más que eso- organizado por la Comisión “Abokatu euskaldunak” del Colegio de Abogados de Bizkaia. En ambos eventos fue mucho más lo que recibí que lo que yo les aporté a los asistentes. Mi más sincero agradecimiento a los organizadores y a las personas asistentes a ambos eventos.

En esta crónica voy a compartir contigo, lector y lectora, mi vivencia en el curso de Garabide. En otra entrada, mañana, me referiré al evento de “Abokatu euskaldunak” de Bizkaia.

“¿Qué es lo verdaderamente letal para una lengua?: la baja estima con respecto a la lengua de sus hablantes, que les conduce a no usarla”.

Antes de dar comienzo a mi charla de la jornada de Garabide el día 19 de octubre en Aretxabaleta, a modo de comienzo y para romper el hielo, lancé esa pregunta a las 12 personas líderes y representantes de comunidades de lenguas minorizadas asistentes al curso. Quería conocer su punto de vista antes de que yo les contara nada. Me

interesa mucho. Cada una de las 12 personas escribió su respuesta, sin que hubiera precedido ningún contraste de pareceres. Se trata de una pregunta que no tiene una respuesta única; caben varias respuestas complementarias, de ahí precisamente su interés. Yo les pedí que escribieran tan solo un factor o a lo sumo dos, no más. Así lo hicieron. Les estoy muy agradecido. Curiosamente se produjo un alto nivel de coincidencia en las respuestas. La respuesta más repetida fue: *la baja estima de sus hablantes con respecto a la lengua, tan baja que les conduce inexorablemente a no usarla.*

Garabide posee una trayectoria prolongada en el tiempo en la cooperación lingüística, sobre todo –aunque no solo- en el ámbito de comunidades lingüísticas de Latinoamérica. En los 8 años de ejercicio de la responsabilidad de consejero de Política Lingüística del Gobierno Vasco conocí muy de cerca y directamente el importante trabajo de Garabide, y desarrollamos conjuntamente una fructífera e innovadora colaboración. Garabide ha sabido dar una nueva dimensión a la tradicional cooperación con los países necesitados de grandes dosis de desarrollo, y lo ha hecho porque ha incorporado la recuperación de las lenguas propias de cada lugar (lenguas indígenas) a las materias objeto de la cooperación. La tarea permanente de Garabide es digna de ser reconocida y tomada en consideración.

En este mes de octubre que llega a su fin Garabide ha llevado a cabo un curso intensivo de 140 horas dirigido a 12 líderes y autoridades de comunidades con lenguas minorizadas. El objetivo de este curso -que ha contado con conferencias, mesas de debate, proyecciones y visitas guiadas- ha consistido en ofrecer una formación sobre las estrategias de revitalización lingüística, a partir del caso del euskera.

Las personas responsables de Garabide me encargaron la impartición de una jornada completa sobre las políticas públicas de revitalización del euskera, y eso es lo que procuré realizar por espacio de 7 horas el día 19 en Aretxabaleta. El título de la maratónica conferencia fue el siguiente: “30 años de revitalización del euskera en Euskadi (Comunidad Autónoma de Euskadi): políticas lingüísticas, estrategias y principales claves”. Me encontré muy a gusto porque las 12 personas líderes hicieron que todo fuera fácil, y estuve muy a gusto compartiendo reflexiones sobre el caso del euskera y sobre las preguntas, repreguntas y puntos de vista de las 12 personas representativas de diferentes comunidades lingüísticas. Solo con las preguntas se puede aprender mucho.

Los temas que, con mayor o menor profundidad, procuré abordar en mi conferencia de mañana y tarde fueron los siguientes: la importancia y el papel de la diversidad lingüística en la construcción social, el caso paradigmático de la revitalización del euskera, la evolución social desigual del euskera en sus tres territorios, la incardinación de la revitalización del euskera en el proceso de modernización y transformación social iniciada en los albores de la década de los 80, el tránsito del declive al crecimiento del euskera, las características principales del “modelo vasco” de revitalización lingüística, el cambio sociolingüístico de Euskadi en cifras, paradojas del crecimiento social del euskera, la contribución del autogobierno político y económico vasco, factores que inciden en el crecimiento del euskera, las palancas del cambio sociolingüístico, el papel y función de las instituciones públicas, las bases jurídicas del proceso de revitalización del euskera, la Ley del Euskera y su desarrollo legal y reglamentario, la política y planificación lingüística, estrategias, los principales y concretos ámbitos de desarrollo de la política lingüística, objetivos y recursos públicos para la planificación lingüística, los factores decisivos para el éxito de un proceso de revitalización lingüística y retos de futuro. Fueron muchas horas de trabajo, pero era mayor el número y alcance de los temas a tratar: hubo temas que no pudimos abordar y otros que los analizamos con menor profundidad que la deseada dada la limitación del tiempo.

Quiero expresar mi más sentido agradecimiento a Garabide y a las 12 personas líderes y representativas de diversas comunidades lingüísticas que participaron activamente en la larga jornada. Son mis nuevas amigas y mis nuevos amigos.

Quiero decirles GRACIAS en su lengua propia, en señal del máximo respeto y reconocimiento de su lengua, cultura e identidad propias:

Nahuatl (Mex)	tazojkamatik
Kichwa eta quechua	yupaichani
Guarani	yasoropai
Nasa	pay pay
Amazigh	tanemmirt
Kaktxikel	mati'öx
Mapuzungun	chaltu may
Maia yukateko	Nib óolal

Partekatu - Comparte:

Acerca de Patxi Bazterrika

Patxi Bazterrika Galparsoro (Ataun, 1958) Filosofia eta Letretan lizentziatua Euskal Herriko Unibertsitatean. 2005etik 2009ra eta 2012ko abendutik aurrera, Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako sailburuordea. Lehenago Andoingo Udalean hizkuntza teknikari modura aritutakoa. 'Babeli gorazarre' liburuaren egilea (2010).

[Ver todas las entradas por Patxi Bazterrika →](#)

Esta entrada fue publicada en [Idatziak-Articulos](#). Guarda el [enlace permanente](#).

Patxi Bazterrika

Funciona con WordPress.

Bizitzagatik eta lurraldeagatik borrokatu gara. Hizkuntzaren ordua da.

azaroa 2, 2017 | *Albisteak, Elkarrizketak*

Diego Yatakwe. CEDICIC-en zuzendari orokorra (Centro de Educación, Capacitación e Investigación para el Desarrollo Integral de la Comunidad).

Diego Yatakwe joan den asteartean, urriak 31, Kurutziaga ikastolan bisitan izan genuen Nasa herriko ordezkartzako kidea da. Kolonbiako estatuaren barruan, Nasa herria Caucaiko departamenduaren iparraldean bizi da. Euren hizkuntza, *Nasa Yuwe*, transmititu eta errekuperatzeko asmoak ekarri du Diego Garabide elkarteak antolatutako **“Hamaika amets eta bat gehiago”** ikastaro trinkora Nasa komunitateko beste ordezkari batzuekin batera.

CEDICIC-eko zuzendari orokorra zara. Zein da erakunde horren zeregin nagusia?

Hogei urtetik gora daroaguz Nasa herriarentzako hezkuntza proposamen bat lantzen. Pausoz pauso joan gara: lehen hezkuntza, bigarren hezkuntza, batxillergoak... Gaur egun goi zikloetako hezkuntzarekin ari gara lanean, zelanbait esanda, unibertsitate ikasketekin.

Gure kultura eta identitatea kontuan hartuko dituen hezkuntza eredu propioa lantzea da helburua, komunitatearen beharrei erantzungo diena. Sarritan gertatzen baita nasa indigena bat, edo nasa ez dena, ohiko unibertsitate batean ikasketak egin eta komunitatera itzultzen denean, metatutako ezagutza baduela baina ez dakiela horrekin komunitatean zelan eragin. Hortik dator goi zikloetako hezkuntzaren premia.

Proposamen horretan zer leku du *Nasa Yuwe* hizkuntzak?

Ironia itzela da, egia esan. Hezkuntza propioaz ari gara, indigena izatearen kontzientzia sendoa dagoela diogu, baita antolatzeke era bat ere, baina hizkuntzarena egundo egoki heldu ez zaion gaia izan da. Suposatzen da Kolonia estatu elebiduna dela baina benetan ez da. Bestalde, jende askok uste du gure hizkuntzak etxerako baino ez duela balio, beraz, gurasoen ardura dela haren irakaskuntza. Hezkuntza arautuan sartu, sartu da, baina asteen bi edo, gehienez hiru orduz ez oinarritzko hizkuntza legez.

Hala ere, 2012. urtean *Wasakkwewe'sx*-ak jarri zenituzten martxan, gure ikastolen antzeko proiektu bat.

Wasakkwewe'sx-ak murgiltze esperientziak dira. Bertara doazen ume gehienek gurasoak ez dira *Nasa Yuwe* hiztunak. Toribio eskualdeari buruz ari gara, 35.000 biztanle inguru dituen. Biztanlegoaren %39ak hitz egiten eta ulertzen du gure hizkuntza baina gehiengoak ez bata ez bestea. Hortik dator hizkuntzaren berreskurapenerako alternatibak pentsatu eta planteatu beharra.

Harrera ona izan dute *Wasakkwewe'sx*-ek?

Bai. Proba piloto legez ikusten ditut eta ukazina da bidea zabaltzen ari direla. Era berean erakusten digu zelan eraldatu behar den eskola *Nasa Yuwe* hizkuntzan izan dadin. 2012. urtean 6 ikaslerekin hasi ginen eta gaur egun 120 badira hiru *Wasakkwewe'sx*-etan.

Hori guztiori Toribio lako eskualde batean non biztanlegoren %97ak bere burua indigenatzat duen.

Bai, baina kontuan hartu Kolonbian 50 urte daroatzen gatazka armatu bat bizi dugula. Gainera, gatazka horrek bereziki gogor jo du gure eskualdea. Gure lana kontzientzia eta identitatea beste logika batetik sortzea izan da. Lehenengoa eta behinena bizitzaren eta luraren defentsa izan da, hau da, geu talde moduan antolatzea. Hori lortu genuen baina ezin da ukatu hizkuntzaren faktorea ez dela lehentasuntzat hartu prozesu horretan. Gaur egun, identitateari dagokionez hurrengo eman beharreko pausoa zein den pentsatzen ari gara, eta, nire ustez, pauso hori hizkuntzaren berreskurapena da.

Egoera horretan egonik, zein da Garabideren ikastaroaren helburua?

Helburu nagusia Euskal Herriko esperientzia ezagututa, bere alde on eta txarrekin, etorkizuneko aukera ikustea izan da. Lehenago esan legez, gure komunitatean bada oraindik hizkuntza, ama-hizkuntza izanik, amaren ardura baino ez dela defendatzen duenik. Aldiz, Euskal Herrian ikusi dugu eskola berreskurapenerako faktore ezinbestekoa izan dela eta horrek asko zabaldu digu ikuspegia.

Eta beste aspektu bat oso garrantzitsua: benetan zentzua du hona etortzeak, ze, ikastaro hau egin zitekeen on-line, edo Mexikon, edo Kolonbian... baina hona etorrita errealitatearekin zuzeneko kontrastea egiteko aukera izan dugu. Herria euskara erabiltzen entzun eta ikusi dugu, ikastolak bisitatu ditugu, euskaltegiak ezagutu... Neurri batean bada hona etortzea esanez ez dagoela modurik hizkuntza berreskuratzeko eta beste aldeak esan diezazula: "Guk egin dugu. Orain zeuok ikusi zer egiten duzuen".

Gure komunitatearentzako mezurik baduzu?

Gazteei ere esan diet: batek badu aurrez eginiko juzku bat non europarrak europarrak diren, Espainian bizi direnak espainiarrak edo Frantzian bizi direnak frantsesak. Harrigarria izan da beste identitate batzuk ezagutzea, kasu honetan euskaldunena. Euskal Herria, bere kultura eta hizkuntzarekin ez da bere baitan soilik balio duen zerbait, Europaren beraren altxor bat ere bada.

[← Nasa herriko ordezkariak ikastolan.](#)

[Kirolak: partiduen ordutegiak \(11-04\) →](#)

AKTUALITATEA

HH

LH

DBH

Hemos luchado por la vida y el territorio. Es la hora de la lengua.

noviembre 2, 2017 | [Ikastola](#), Noticias

Diego Yatakwe. Director General CEDICIC (Centro de Educación, Capacitación e Investigación para el Desarrollo Integral de la Comunidad).

Diego Yatakwe es uno de los miembros de la delegación del pueblo Nasa que visitó Kurutziaga el martes 31 de octubre. Dentro del estado de Colombia, los Nasa viven en la parte norte del departamento de Cauca. El proyecto de transmisión y recuperación de la lengua Nasa Yuwe ha traído a Diego, junto con otros representantes de su comunidad, a participar en el curso intensivo de estrategias de Revitalización Lingüística para líderes “Once sueños y uno más” organizado por la asociación [Garabide](#).

Eres director general del CEDICIC. ¿Cuál es su tarea principal?

Llevamos veinte años trabajando una propuesta de educación para el pueblo Nasa. Empezamos

Llevamos veinte años trabajando una propuesta de educación para el pueblo Nasa. Empezamos con la educación, primaria, la secundaria, el bachillerato... Hoy en día estamos trabajando en procesos de educación superior, digamos, universitaria. El enfoque es plantear una educación propia, teniendo en cuenta la cultura y la identidad, basada en lo que se necesita y demanda la comunidad. Me explico, muchas veces pasa que un indígena Nasa, o no-Nasa, estudia en una universidad convencional y llega con un cúmulo de conocimientos a la comunidad pero no sabe qué hacer con ellos, cómo aplicarlos. De ahí la necesidad de la educación superior.

Dentro de esta propuesta ¿qué lugar ocupa el idioma (Nasa yuwe)?

Es una gran ironía. Hablamos de una educación propia, hay una identidad muy fuerte del ser indígena, hay una lógica organizativa... Pero el tema de la lengua ha sido un tema que no se ha tomado con pertinencia. Se supone que Colombia es un país donde impera el bilingüismo, cosa que no es cierta. Es más, hay mucha gente que piensa que las lenguas nuestras solo sirven para la casa, y por lo tanto, las deberían enseñar el papá y la mamá. De modo que a la escuela ha entrado como mucho con 2 o 3 horas de clase a la semana en vez de ser la lengua vehicular.

Sin embargo, el 2012 pusistéis en marcha las *Wasakkwewe'sx*, un proyecto similar al concepto de las ikastolas.

Los *Wasakkwewe'sx* son experiencias de inmersión. Allí entran por lo general niños que en sus familias no hablan el *Nasa Yuwe*. Estamos hablando de la comarca de Toribio, de unos 35.000 habitantes. El 49% de la población habla y entiende el *Nasa Yuwe* pero la mayoría no lo entiende ni lo habla. Es por eso que hay que pensar alternativas para plantear el tema de la recuperación de la lengua.

¿Ha tenido buena acogida la experiencia de inmersión?

Sí. Yo creo que es una prueba piloto. Empieza a abrir caminos. Permite pensar cómo la escuela puede transformarse para hacerlo en lengua nasa. Empezamos el 2012 con 6 alumnos y en estos momentos son tres *Wasakkwewe'sx* con 120 alumnos.

En una comarca como la de Toribio donde el 97% de la población se considera indígena.

Sí pero ten en cuenta que en Colombia llevamos cincuenta años de un conflicto armado que en nuestro territorio es muy fuerte. La nuestra ha sido una tarea de generar conciencia e identidad sobre otra lógica. La principal era la defensa de la vida y del territorio, pero también en términos de organizarnos como conjunto. Eso se logró. Desde ese punto de vista la lengua no fue una prioridad. Y hoy seguramente estamos pensando qué paso damos ahora en la identidad. Y yo diría que estamos a tiempo de darnos cuenta de que, seguramente, el paso a dar es la

prioridad. Y hoy seguramente estamos pensando qué paso damos ahora en la identidad. Y yo diría que estamos a tiempo de darnos cuenta de que, seguramente, el paso a dar es la recuperación de la lengua.

Dentro de este marco ¿qué utilidad tiene el curso de Garabide?

El principal objetivo ha sido, a partir de la experiencia vasca, de lo bueno y lo malo, ver el horizonte posible. Como te dije, en nuestras comunidades aún se debate que la lengua es materna y por lo tanto quien tiene el deber de transmitirla es la mamá, ni siquiera la familia. Y resulta que dentro de la experiencia del País Vasco uno de los elementos fundamentales de la recuperación ha sido la escuela. Entonces, el hecho de conocerla nos ha abierto el horizonte. Y otro aspecto muy importante: tiene mucho sentido venir aquí. Este curso se podría haber relaizado on-line, pudo haber sido en México, en Colombia... Pero tiene sentido venir aquí, porque es contrastar el curso con la realidad. Ver al pueblo euskaldun hablando su lengua, visitar ikastolas, conocer euskaltegis... Confrontar la realidad. Al fin y al cabo, es como venir aquí diciendo que no se puede recuperar la lengua y ver que *“Nosotros lo hemos hecho. Ustedes verán”*.

¿Algún mensaje para nuestra comunidad?

Les decía a los jóvenes: uno tiene la idea de que los europeos son europeos, que los que viven en España son españoles, los que viven en Francia franceses. Ha sido sorprendente conocer otras identidades y en este caso la euskaldun. El Pueblo vasco con toda una raiz, cultura, lengua... Un valor inmenso no solo del pueblo vasco sino de Europa misma.

Nasa herriko ordezkariak ikastolan.

azaroa 2, 2017 | *Albisteak, Ikastola*

Garabide elkartearen eskutik etorri dira gurera Nasa herriko lau ordezkari. Kolonbiako Cauca departamenduan bizi da Nasa herria, kontzientzia indigena indartsua duen komunitatea. Hizkuntzaren berreskurapenean ari dira lanean eta horregatik hartu dute parte Garabidek antolatutako *“Hamaika amets eta bat gehiago”* ikastaro trinkoan. Diego Yatakwe CEDICICE-eko zuzendari orokorra, Saray Vxtnus, Hezkuntza Arduraduna, Leidy Pavi, Toribioko alkatea eta Adolfo Vxtnus, Wasakkwewe’sx-etako (murgiltze eskolak) koordinatzailea izan genituen gurekin, Andoni Barreñarekin batera.

Kurutziaga ikastolan proiektua ezagutarazi eta trukean beraiena ezagutzeko aukera izan genuen. Une hunkigarriak ere bizi izan ziren Ikastolaren sorrera eta orduko bizipenak gogoratzean. DBH 4ko ikasleek arretaz jarraitu zituzten azalpenok.

Ikusentzunekeo ikasleek bideo eta argazkitan dokumentatu zuten Nasatarren bisita eta berandu barik [euren blogean](#) jasoko dute bisita horrek emandakoaren berri.

Visita representantes del pueblo Nasa

noviembre 2, 2017 | *Ikastola, Noticias*

Cuatro representantes del pueblo Nasa visitaron Kurutziaga el martes pasado de la mano de la asociación [Garabide](#). El pueblo Nasa vive en Colombia, en el norte del departamento de Cauca. Entre otras cosas están trabajando en la recuperación de la lengua propia, el *Nasa Yuwe*, y han participado en el curso intensivo “*Once sueños y uno más*” organizado por la asociación Garabide. Tuvimos el honor de contar con Diego Yatakwe Director general CEDICIC, Saray Vxtnus responsable de Educación, Leidy Pavi, alcalde de Toribio y Adolfo Vxtnus coordinador de las Wasakkwewe’sx (escuelas de inmersión lingüística) junto con Andoni barreña (Garabide).

Por nuestra parte compartimos la experiencia y el proyecto de Kurutziaga Ikastola mientras ellas nos dieron a conocer sus propuestas para la recuperación de la lengua y sus proyectos educativos. Se dieron momentos emocionantes al recordar los inicios del proyecto de la Ikastola, las dificultades y la implicación que conllevaba sacar adelante semejante proyecto. El alumnado de 4º de DBH siguió con atención los testimonios de unas y otras.

El alumnado de la asignatura de audiovisual documentó la visita e hizo entrevistas a los invitados. Esperamos que en breve podremos ver su trabajo en [su blog](#).

943 77 20 25

ARIZMENDI IKASTOLA BERRIAK
IKASTOLAKO PARTAIDEAK "HBE" ADITU TITULUKO IKASLEEN AGUR
EKITALDIAN

BERRIAK

IKASTOLAKO PARTAIDEAK "HBE" ADITU TITULUKO IKASLEEN AGUR EKITALDIAN

2017/11/06

Garabidek eta Huhezik elkarlanean antolatu ohi duten *Hizkuntza Biziberritzeko Estrategiak* aditu tituluko ikasleak izan dira oraintsu gurean. Batxilergoko ikasleekin solasean aritu ziren b: Almenen, baita Gazteldupen ere. Euren herrialdeetako jatorrizko hizkuntza eta kultura gutxituen berri eman zieten, et gure errealitatearekin duten harremanaz mintzatu ziren. Horrekin batera, egubakoitzean gure ikastolako hainbat ordezkari Galartzako dorretxean izan ziren diploma banaketa ekitaldian eta agur ospakizunean. [Argazkiak](#).

Barañaingo alkateak "Hamaika amets eta beste bat gehiago" agur ekitaldian parte hartu zuen

2017-11-06

Garabide elkarteak antolatutako ikastaldi trinkoa urriaren 30ean amaitu zen Aretxabaletako Galartza dorretxean burututako ekitaldi batekin. Hizkuntza gutxituetako 12 agintariei zuzendutako formazio programa honek barne hartzen ditu 140 klase ordu eta hizkuntza gutxituen elkartrukean oinarritzen da.

Barañaingo udala gonbidatua izan zen agur ekitaldi honetara programari emandako babesagatik, Oihaneder Indakoetxea alkatea bertan egon zen diploma banaketan parte hartuz.

Sarrerako hitzak entzun ondoren ametsen mosaikoa eraiki zuten euskalgintzako eragileek eta hizkuntza gutxituetako 12 agintariek.

Garabide

Menua

EU ES EN

Egin dezagun mapuzugunez maputxeak izateko

HASIERABLOGAEGIN DEZAGUN MAPUZUGUNEZ MAPUTXEAK IZATEKO

Plazer handia da, beti, hizkuntzarik bizirik mantentzen ahalegintzen den jendea gurean hartzea, eta horrela sentitu dugu Paula Huenumilla Herrera maputxea gure artean edukitzeko aukera. Ikus dezagun, jarraian, nor den Paula eta zeintzuk diren bere helburuak eta ardurak.

- *Ea, Paula, hasteko, nor da Paula?*

Ba, Paula, nire lehenengo abizenean ikusi duzuen moduan, jatorri maputxea duen neska bat da. Beti bizi izan naiz Araucon (Txile);

izan ere, aitaren familia Wallmapetik atera zuten bera txikia zela. Horren ondorioz, duela urte asko galdu genituen erroak, eta berreskuratzeko premia da, gaur egun, niri bizitzaren motorra.

- *Nondik dator aipatutako premia?*

Lehenengo eta behin, esan nahi dut beti egon naizela harro nire abizenaz; bestela esanda, inoiz ez dut ezkutatu izan. Hala ere, kultura maputxearekin lehenengo hartu-eman erreala, nire kulturan erabat murgildu ninduen, 2015eko otsailean izan zen; data handia niretzat. Izena eman nuen oinarrizko mapuzuguna ikasteko barnetegi batean, eta 21 egun haiek erabateko bizimodu aldaketa ekarri zidaten. Hausnarrarazi egin zidaten, baita hainbat gauzez ohartarazi ere; eta, beharbada garrantzitsuena: egoera berean zegoen eta sentimendu berberak zituen jendearekin partekatu ahal izan nuen.

- *Zertaz ohartu zinen, ba?*

Gauza asko eta askotaz, baina interesgarria iruditzen zait azpimarratzea konturatu nintzela hizkuntza ezinbesteko osagaia dela maputxeontzat; mapuzugun da elementu nagusia kultura ulertzeko eta kulturan barneratzeko. Horregatik izan nuen argi, hasieratik, ikasi nahi eta behar nuela. Era berean, norberak bezala pentsatzen duen jendeaz inguratzearen garrantziaz ere izan nintzen kontziente. 21 egun haietan, beste mundu bat ezagutzeko abagunea izan nuen, eta barneko zutabeak astindu zizkidan horrek; baten bat bota arte astindu.

- *Zer esan nahi duzu azken horrekin?*

Adibidez, nire lagunak: konturatu nintzen ez genuela zer ikusirik. Barnetegiko jendearekin partekatzen nituenak ezin izango nituen inoiz komentatu nire lagunekin, maputxeak ez izateaz gain, ez baitzuten uste harro egoteko kontua zenik. Erabateko etsipena izan zen, halaber, "gure historia"; hobeto ulertuko duzue unibertsitatean historia ikasi nuela badiot. Zeharo ezberdin kontatu zidaten eta, jakina, askoz ere konformeago nago orain deskubritzen ari naizenarekin.

- *Argi dago, Paula, zure bizitzan aldaketak egon direla; gogorra izan da?*

Zelan esango nuke: gogoko tokian aldaparik ez! Uste dut prozesu gogorra dela; batzuetan, une onak eta, beste batzuetan, ez hain onak. Egia da oso momentu onean nagoela oraintxe bertan: motibatuta! Ilusioz beteta! Itxaropentsu! Baina tarte txarrik ere izan dut; gehienak, identitate-bilaketak eragindakoak. Batzuetan, abizen maputxea izateak ondorio txarrak izaten ditu: alde batetik, Txilekoek indioak deitzen digute; eta beste aldetik, maputxeek, champurrianoak (mestizoak) eta wuariacheak (hirian bizi garelako eta terrenorik ez dugulako). Imajinatuko duzueenez, ez da batere atsegina identitate batekiko horrelako errespetu falta jasatea. Nik, ordea, txalotzen gaituztenak hartzen ditut aintzat.

- *Zein da zure papera berreskuratze lan honetan?*

Ni, gehien bat, hizkuntzan zentratu naiz, eta Mapuzuguletuaiñ elkarteak eman dit horretarako bidea. Elkartean komunitate linguistikoa berregituratzeko zein hiztunak zein hizkuntzarako baliabideak sortzeko egiten dugu lan. Nik neuk ere jarraitzen dut nire ikaste prozesuan; are gehiago, praktikatu ahal izateko, zonalde maputxera joan naiz bizitzera, eta orain etxetik 7 ordura bizi naiz. Bitartean, mapuzugun irakaslea ere banaiz. Ikastaroak direla, barnetegiak direla, baditut ikasle batzuk; eta aitortu behar dut nire ahaleginaren uzta direla. Bestalde, maila pertsonalean, benetan nahiko nuke nire seme-alabek mapuzugun izatea ama hizkuntza; baita euren seme-alabek izatea ere. Hori dela-eta, hauxe da nire teoria: nire nahiak bete daitezzen, bai ala bai handitu behar dugu hiztun-komunitatea hurrengo belaunaldikoek bikotekide mapuzugundunak topatu ahal izateko. Horrek emango lioke zentzua nire erronkari.

- *Esan behar dizugu, Paula, itzela dela horrelakoak entzutea. Oilo-ipurdia ere jarri diguzu! Asko maite dugu hizkuntzak maite dituen jendea, eta indarrez borrokan jarraitzera animatu nahi zaitugu. Bukatu orduko, baina, berba batzuk eskatu nahi dizkizugu mapuzugunez.*

“Mapuzugukeiñ taiñ mapuchegeal” (Egin dezagun mapuzugunez maputxeak izateko)

- *Ba horretan antzekoak gara, geu ere euskarak egiten gaitu euskaldun-eta. Mila esker eta nahi duzunera arte!*